

7-4

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 145. sjednici, održanoj dana 10.03.2022. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Utvrdjuje se Nacrt Zakona o visokom obrazovanju.

II.

Nacrt Zakona iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

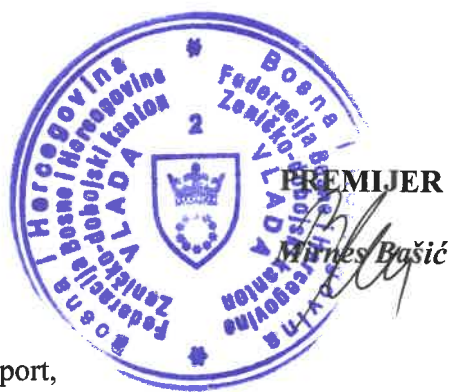
Broj: 02- OR-282/22
Datum, 10.03.2022. godine
Zenica

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,

1x Stručna služba Skupštine,

1x a/a.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na __. sjednici, održanoj _____ 2022. godine, donosi:

ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Član 1. (Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuju se sistem, uslovi i način obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, finansiranje, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje ove djelatnosti na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

Član 2. (Osnovni pojmovi)

U ovom zakonu su u upotrebi pojmovi sa sljedećim značenjem:

- a) akademsko osoblje čine lica koja su izabrana u akademska (naučno-nastavna, nastavna, umjetnička, naučna i istraživačka zvanja) zvanja i angažovana su na licenciranoj i akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi;
- b) kratki programi studija su programi stručnog osposobljavanja zainteresovanih osoba sa završenim visokoškolskim obrazovanjem, studenata i lica sa stečenim srednjim obrazovanjem za uključivanje u radni proces;
- c) dualni studij podrazumijeva oblik studija koji se realizuje u saradnji sa privrednim društvima i poslovnim subjektima u kojima je izvođenje nastavnog procesa podijeljeno između univerziteta i privrednih društava, odnosno poslovnih subjekata;
- d) cjeloživotno učenje obuhvata kontinuirano učenje koje traje tokom cijelog života, a u funkciji poboljšanja znanja, kvalifikacija i kompetencija u okviru lične, gradanske i društvene perspektive u cilju zaposlenja.
- e) diploma koju izdaje licencirana i akreditovana visokoškolska ustanova predstavlja javnu ispravu kojom se dokazuje da je stečena kvalifikacija rezultat uspješno završenog ciklusa studija;
- f) dodatak diplomi (Diploma Supplement) je javna isprava koja se izdaje i prilaže uz diplomu licencirane i akreditovane visokoškolske ustanove radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija lica kojem je diploma izdata;
- g) ECTS (European Credit Transfer System) je evropski sistem prenosa studijskih bodova i studijski bodovi se koriste za definisanje obima i zahtjevnosti svakog predmeta, a određuju se na bazi optimalnog radnog opterećenja studenta neophodnog za savladavanje predviđenog nastavnog gradiva;
- h) izborni period u zvanju je vremenski interval koji počinje od datuma izbora u akademsko zvanje, bez obzira na naučnu oblast izbora ili nastavni predmet, a završava istekom perioda izbora u akademsko zvanje;
- i) katedra je osnovna naučno-nastavna (umjetnička) jedinica univerziteta koja učestvuje u izvođenju nastave, istraživačkog i stručnog rada na univerzitetu;
- j) mandat je vremensko razdoblje na koje se biraju nosioci rukovodećih funkcija ili predstavnici određenih kategorija;

- k) novi studijski program je studijski program čijim se završetkom stiče akademsko zvanje koje se ranije nije moglo steći na toj visokoškolskoj instituciji;
- l) rukovodne funkcije na visokoškolskoj ustanovi su: rektor, prorektor, predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg senata, dekan, prodekan, predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg naučno-nastavnog vijeća, šef katedre, direktor studentskog centra, direktor instituta i direktor visoke škole
- m) standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona predstavljaju dokument koji, na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (u daljem tekstu: Ministarstvo), usvaja Vlada Kantona, a kojim se utvrđuju kriteriji čije ispunjavanje je neophodno za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja;
- n) studij (studiranje) je proces definiran nastavnim planom i programom u kojem student pohađa utvrđeni studijski program prvog, drugog ili trećeg ciklusa na licenciranoj i akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi, a nakon čijeg uspješnog završetka student stiče pravo na akademsku titulu odnosno određeno zvanje;
- o) studijski program je skup obaveznih i izbornih nastavnih cjelina (predmeta) jednog ciklusa studija, čijim se savladavanjem stiču kompetencije, postižu zadati ciljevi i ishodi učenja, te stiče pravo na akademsku titulu odnosno određeno zvanje.

Član 3.

(Upotreba rodnoosjetljivog jezika)

Gramatički izrazi upotrebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog i ženskog roda podrazumijevaju oba roda.

Član 4.

(Djelatnost visokog obrazovanja)

Djelatnost visokog obrazovanja je od posebnog društvenog interesa za Kanton i dio je međunarodnog, a posebno evropskog obrazovnog, naučnog, odnosno umjetničkog prostora.

DIO DRUGI - OSNOVNA NAČELA

POGLAVLJE I. CILJEVI I PRINCIPI VISOKOG OBRAZOVANJA

Član 5.

(Osnovni ciljevi visokog obrazovanja)

Osnovni ciljevi visokog obrazovanja su:

- a) ustanovljavati, razvijati, štititi i prenositi znanje i sposobnosti putem nastave i naučnoistraživačkog rada, i time doprinositi razvoju sposobnosti pojedinca i društva;
- b) pružiti mogućnost građanima da, u skladu sa propisima, pod jednakim uslovima uživaju korist visokog obrazovanja cijeli život;
- c) razvoj nauke i unapređivanje umjetničkog stvaralaštva.

Član 6.

(Strategija programa razvoja)

- (1) Razvoj djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona utvrđuje se Strategijom razvoja visokog obrazovanja, koju donosi Skupština Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Skupština Kantona), na prijedlog Vlade Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Vlada Kantona).

- (2) Strategijom razvoja visokog obrazovanja utvrđuju se strateški interesi i potrebe Kantona u oblasti visokog obrazovanja, mjere za obezbjeđenje razvoja i unapređenja kvaliteta visokog obrazovanja, finansiranje, kao i druga pitanja od značaja za razvoj visokoškolske djelatnosti na području Kantona.

Član 7. **(Principi visokog obrazovanja)**

Djelatnost visokog obrazovanja se temelji na sljedećim principima:

- a) akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji visokoškolske ustanove;
- b) jedinstvu nastave i naučnoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada;
- c) otvorenosti visokoškolske ustanove prema javnosti, građanima i široj zajednici;
- d) uvažavanju evropskih humanističkih i demokratskih vrijednosti, te usklađivanju s evropskim sistemom visokog obrazovanja;
- e) poštivanju ljudskih prava i građanskih sloboda, uključujući zabranu svih oblika diskriminacije;
- f) interakciji sa zajednicom i obavezi visokoškolske ustanove da razvija društvenu odgovornost studenata i drugih članova akademske zajednice;
- g) učešću studenata u upravljanju i odlučivanju, posebno u vezi sa pitanjima koja su od značaja za kvalitet nastave;
- h) ravnopravnosti visokoškolskih ustanova bez obzira na oblik vlasništva, odnosno na to ko je osnivač;
- i) afirmaciji konkurencije obrazovnih i istraživačkih usluga radi povećanja kvaliteta i efikasnosti visokoškolskog sistema;
- j) obezbjeđivanju kvaliteta i efikasnosti studiranja;
- k) konceptu cjeloživotnog obrazovanja.

POGLAVLJE II. AKADEMSKE SLOBODE I PRAVO NA VISOKO OBRAZOVANJA

Odjeljak A. Akademske slobode

Član 8. **(Akademske slobode)**

- (1) Akademske slobode su:
- a) sloboda visokoškolskih ustanova u nastavnom i naučnoistraživačkom radu i umjetničkom stvaralaštvu u okviru svojih licenci, bez miješanja organa javne vlasti, uključujući slobodu objavljivanja i javnog predstavljanja naučnih rezultata i umjetničkih dostignuća;
 - b) sloboda međusobne saradnje i udruživanja, u skladu sa važećim propisima.
- (2) Akademska sloboda na visokoškolskoj ustanovi je sloboda svakog nastavnika, saradnika i studenta da obavlja svoju akademsku aktivnost u skladu sa ustavom i zakonom.

Član 9. **(Prava visokoškolske ustanove)**

Visokoškolske ustanove imaju pravo:

- a) izabrati svoje upravne i rukovodne organe i odrediti im mandat u skladu sa zakonom i statutom;
- b) urediti svoje strukture i aktivnosti vlastitim pravilima u skladu sa zakonom i statutom;
- c) izabrati nastavno, saradničko i drugo osoblje čiji je angažman povezan sa djelatnošću visokog obrazovanja;

- d) odlučiti o kriterijima za upis i prijem studenata, kao i odrediti nastavne metode i provjere znanja studenata;
- e) samostalno razvijati i primjenjivati nastavne planove i programe, te istraživačke projekte;
- f) u skladu sa nastavnim programom i standardima izabrati predmete koji će se predavati;
- g) na univerzitetima dodjeljivati naučno-nastavna, naučna, istraživačka, umjetničko-nastavna i saradnička zvanja u skladu sa zakonom i statutom;
- h) samostalno urediti rad visokoškolske ustanove u okviru postojeće unutrašnje organizacije, u skladu sa zakonom;
- i) zapošljavati osoblje u skladu sa zakonom.

Član 10. **(Nepovredivost akademskog prostora)**

- (1) Prostor visokoškolske ustanove je nepovrediv i u njega ne mogu ulaziti pripadnici policije i drugih organa za gonjenje i sprječavanje krivičnih djela bez dozvole rektora, direktora visoke škole ili lica koja su oni ovlastili.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, s ciljem sprječavanja krivičnog djela ili zaustavljanja izvršenja krivičnog djela, mogu se preduzimati neophodne mjere, s tim da se o preduzetim radnjama odmah obavijesti uprava visokoškolske ustanove.

Član 11. **(Jezik studija)**

Visokoškolska ustanova organizira i izvodi studije na jezicima konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, koji se imenuju jednim od tri naziva: bosanski, hrvatski i srpski, uz ravnopravnu upotrebu oba pisma (latinice i ćirilice), a pojedine dijelove studija, kompletne studijske programe, kao i izradu i odbranu diplomskog i magistarskog rada i doktorske disertacije, može organizirati i izvoditi na stranom jeziku, u skladu sa statutom i drugim opcim aktima.

Odjeljak B. Pravo na visoko obrazovanje

Član 12. **(Pravo na visoko obrazovanje)**

Pravo na visoko obrazovanje imaju sva lica koja ispunjavaju uslove stručne spreme propisane Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 59/07 i 59/09, u daljem tekstu: Okvirni zakon), bez obzira na rasu, boju kože, spol, seksualnu orijentaciju, etničko, nacionalno ili socijalno porijeklo, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, vezu s nekom nacionalnom zajednicom, status stečen rođenjem, fizički ili drugi nedostatak, imovinsko stanje, rođenje, starosnu dob ili neki drugi status.

Član 13. **(Pristup studiju stranim državljanima)**

- (1) Visokoškolska ustanova će osigurati pristup studiju stranim državljanima i licima bez državljanstva u skladu sa utvrđenim načelima u Evropskom području visokog obrazovanja, osiguravajući studij pod istim uslovima kao i državljanima Bosne i Hercegovine, afirmirajući mobilnost studenata i nastavnika.
- (2) Osnivač može odrediti različitu cijenu školarine za studente strane državljanje.

DIO TREĆI- VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Član 14. (Univerzitet i visoka škola)

- (1) Djelatnost visokog obrazovanja obavljaju univerziteti i visoke škole.
- (2) Univerzitet je visokoškolska ustanova koja se bavi nastavnim, naučnim i istraživačkim radom, koja nudi akademske stepene sva tri ciklusa, sa ciljevima koji uključuju unapređenje znanja, misli i školstva u Bosni i Hercegovini i Kantonu; obrazovni, kulturni, društveni i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine; promociju demokratskog građanskog društva i postizanje najviših standarda nastave i istraživačkog rada i koja realizira najmanje pet različitih studijskih programa iz najmanje tri naučne oblasti – prirodne nauke, tehničke nauke, društvene nauke, biomedicina i zdravstvo, biotehničke i humanističke nauke.
- (3) Izuzetno od stava (1), ovog člana univerzitet u polju umjetnosti može se osnovati ako ima sva tri nivoa studija iz najmanje tri oblasti umjetnosti.
- (4) Visoka škola je visokoškolska ustanova koja je akreditovana za davanje diploma i stepena prvog ciklusa, sa ciljevima koji uključuju pripremu i obuku pojedinaca za stručni, ekonomski i kulturni razvoj Bosne i Hercegovine i Kantona, kao i promociju demokratskog građanskog društva, te postizanje visokih standarda nastave i učenja, koja realizira najmanje jedan studijski program iz jedne naučne oblasti i ispunjava druge uslove u skladu sa zakonom.
- (5) Visokoškolska ustanova može organizirati smještaj i ishranu studenata u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom.

Član 15. (Javnost rada)

- (1) Rad visokoškolske ustanove je javan.
- (2) Na visokoškolskoj ustanovi nije dozvoljeno političko ili stranačko organiziranje niti djelovanje.

Član 16. (Imovina visokoškolske ustanove)

- (1) Visokoškolska ustanova stiče imovinu, upravlja njome i koristi je u skladu sa zakonom.
- (2) Imovina visokoškolske ustanove obezbijedena od osnivača za osnivanje i rad visokoškolske ustanove imovina je osnivača, ako aktom o osnivanju ustanove nije drugačije određeno.
- (3) Visokoškolska ustanova ne može raspolagati nepokretnostima u vlasništvu osnivača bez prethodno pribavljene saglasnosti Skupštine Kantona za javnu ustanovu.
- (4) Sredstva za rad visokoškolske ustanove mogu se koristiti samo za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove.
- (5) Imovina visokoškolske ustanove stečena poklonom i zaviještanjem je vlasništvo visokoškolske ustanove koja je tu imovinu stekla.
- (6) Visokoškolska ustanova samostalno upravlja fondacijama, odnosno fondovima i zadužbinama koji su joj povjereni, u skladu sa zakonom.
- (7) Imovina visokoškolske ustanove ne može biti iskorištena u cilju promjene statusa visokoškolske ustanove ili uzurpacije prava osnivača od strane drugih subjekata ili same visokoškolske ustanove.
- (8) Imovinske interese javne visokoškolske ustanove u postupcima pred sudom ili drugim nadležnim organom zastupa Kantonalno pravobranilaštvo.

DIO ČETVRTI - OSNIVANJE I PRESTANAK RADA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

POGLAVLJE I. OSNIVANJE

Odjeljak A. Osnivanje visokoškolske ustanove

Član 17.

(Status visokoškolske ustanove)

- (1) Univerzitet i visoka škola osnivaju se kao ustanove.
- (2) Javne visokoškolske ustanove obavljaju svoju djelatnost kao javnu službu.
- (3) Visokoškolska ustanova ima status pravnog lica.

Član 18.

(Osnivači visokoškolske ustanove)

- (1) Visokoškolsku ustanovu može osnovati domaće ili strano pravno ili fizičko lice.
- (2) Visokoškolsku ustanovu mogu osnovati dva ili više osnivača, u kojem slučaju se njihova međusobna prava, obaveze i odgovornosti utvrđuju ugovorom.
- (3) Visokoškolske ustanove mogu biti javne i privatne.
- (4) Visokoškolsku ustanovu kao javnu ustanovu može osnovati Skupština, samostalno ili zajedno sa drugim fizičkim ili pravnim licima, na prijedlog Vlade Zeničko-dobojskog kantona.

Odjeljak B. Elaborat o osnivanju

Član 19.

(Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove)

- (1) Osnivač visokoškolske ustanove, odnosno Vlada Kantona za javnu ustanovu, formira ekspertsku komisiju koja će pripremiti elaborat o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove.
- (2) Članovi ekspertske komisije su univerzitetski nastavnici iz naučne i stručne oblasti za koju se osniva visokoškolska ustanova.
- (3) Elaborat iz stava (1) ovog člana sadrži dokaze o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove, kao i dokaze da su ispunjeni propisani uslovi za osnivanje i rad visokoškolske ustanove.
- (4) Elaborat se podnosi Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo), sa zahtjevom za donošenje rješenja o ispunjenosti uslova za početak rada i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.

Član 20.

(Komisija matičara)

- (1) Osnivač visokoškolske ustanove, odnosno Vlada Kantona za javnu ustanovu, prije donošenja akta o osnivanju usvaja elaborat.
- (2) Osnivač visokoškolske ustanove, odnosno Vlada Kantona nakon usvajanja elaborata, imenuje komisiju matičara i utvrđuje rok za podnošenje izvještaja.
- (3) Komisija matičara:
 - a) donosi nastavne planove i nastavne programe;
 - b) donosi opći akt o pravilima studija;

- c) objavljuje konkurs i vrši izbor nastavnika i saradnika za uže naučne, odnosno umjetničke oblasti ili za nastavne predmete prve i druge godine studija, od kojih najmanje jednu polovinu u radnom odnosu sa punim radnim vremenom, u skladu sa odredbama ovog zakona;
 - d) predlaže broj studenata za upis u prvu godinu studija.
- (4) Bliži propis o sastavu i radu komisije matičara donosi ministar Ministarstva (u daljem tekstu: ministar).

Član 21. **(Akt o osnivanju visokoškolske ustanove)**

- (1) Kada osnivač pozitivno ocijeni izvještaj komisije matičara donosi akt o osnivanju visokoškolske ustanove.
- (2) Aktom o osnivanju visokoškolske ustanove utvrđuje se:
- a) naziv osnivača;
 - b) naziv i sjedište visokoškolske ustanove;
 - c) djelatnost visokoškolske ustanove;
 - d) iznos i sredstva za osnivanje i početak rada i način njihovog obezbjeđivanja;
 - e) izvori i način obezbjeđivanja sredstava za rad visokoškolske ustanove;
 - f) međusobna prava i obaveze između osnivača i visokoškolske ustanove;
 - g) način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način na koji se pokriva višak rashoda nad приходima;
 - h) prava, obaveze i odgovornost visokoškolske ustanove u pravnom prometu;
 - i) lice koje će do imenovanja organa rukovođenja predstavljati i zastupati visokoškolsku ustanovu i njegova ovlaštenja i odgovornosti;
 - j) rok za donošenje statuta visokoškolske ustanove, imenovanje organa upravljanja i rukovođenja visokoškolske ustanove;
 - k) druga pitanja od značaja za rad visokoškolske ustanove.

Član 22. **(Rješenje o ispunjavanju uslova za osnivanje i početak rada)**

- (1) Ministarstvo formira komisiju koja ispituje uslove za početak rada i obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja.
- (2) Komisija broji pet članova i čine je univerzitetski nastavnici i najmanje jedan predstavnik osnivača.
- (3) Na osnovu pozitivne ocjene komisije, Ministarstvo donosi rješenje o ispunjavanju uslova za osnivanje i početak rada i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.
- (4) Rješenje iz stava (3), ovog člana je upravni akt protiv koga nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Odjeljak C. Standardi i kriteriji

Član 23. **(Standardi i kriteriji)**

- (1) Visokoškolska ustanova može početi sa radom i obavljanjem djelatnosti ako ispunjava kriterije i standarde za osnivanje visokoškolske ustanove, koje donosi Ministarstvo, u skladu sa zakonom.
- (2) Visokoškolska ustanova ispunjava kadrovske uslove ako akademsko osoblje koje je u radnom odnosu izvodi najmanje jednu polovinu nastave na nastavnim predmetima za sve cikluse koje organizira utvrđenim nastavnim planom, osim na akademiji umjetnosti.

- (3) Izuzetno, za studij medicinske grupe nauka, broj angažiranih zaposlenika iz zdravstvene institucije /ustanove u nastavnom procesu u visokoškolskoj ustanovi ulazi u broj nastavnika iz stava (2) ovog člana, a što se regulira posebnim ugovorom između visokoškolske ustanove i zdravstvene institucije /ustanove.
- (4) Uslovi iz stava (2) ovog člana, ne primjenjuju se na nove studijske programe u periodu od 5 godina od njihovog pokretanja.

Član 24.
(Dozvola za rad)

- (1) Nakon donošenja rješenja o ispunjavanju uslova za osnivanje i početak rada, obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, kao i akta o osnivanju, na zahtjev visokoškolske ustanove, Ministarstvo izdaje dozvolu za rad - licencu.
- (2) Visokoškolska ustanova se smatra osnovanom upisom u sudski registar, čime stiče status pravnog lica.

Član 25.
(Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona)

- (1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona ili u drugoj državi može organizirati studij na području Kantona uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona.
- (2) Na osnovu saglasnosti iz stava (1) ovog člana Ministarstvo utvrđuje da li su ispunjeni uslovi iz člana 23. ovog zakona.

Član 26.
(Periodično utvrđivanje uslova za rad)

- (1) Ministarstvo najmanje jednom, u pet godina utvrđuje da li visokoškolska ustanova ispunjava uslove propisane ovim zakonom.
- (2) Ako Ministarstvo utvrdi da visokoškolska ustanova, odnosno, studijski program visokoškolske ustanove ne ispunjava uslove, utvrdit će rok za otklanjanje nedostataka koji ne može biti manji od jedne godine.
- (3) U roku iz stava (2), ovog člana ne može se vršiti upis studenata u prvu godinu studija u visokoškolskoj ustanovi, odnosno organizacionoj jedinici koja ne ispunjava uslove iz ovog zakona.
- (4) Ukoliko se u određenom roku nedostaci ne otklone, visokoškolskoj ustanovi ili njenom organizacionom dijelu koji ne ispunjavaju uslove iz ovog zakona, Ministarstvo će zabraniti obavljanje djelatnosti i o tome obavijestiti osnivača.
- (5) Pravosnažno rješenje o trajnoj zabrani rada Ministarstvo dostavlja osnivaču, nadležnom registarskom sudu i Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta (u daljem tekstu: Agencija), radi brisanja visokoškolske ustanove iz registra.

POGLAVLJE II. STATUSNE PROMJENE I PRESTANAK RADA

Član 27.
(Statusne promjene)

- (1) Visokoškolska ustanova može, u skladu sa zakonom, proširiti, odnosno promijeniti djelatnost, naziv i sjedište, kao i vršiti statusne promjene: spajanje, pripajanje, podjelu i izdvajanje.
- (2) Prije donošenja odluke o statusnoj promjeni osnivač usvaja elaborat o opravdanosti statusne promjene.

- (3)Elaborat sadrži: opravdanost potrebe za statusnom promjenom, dužinu trajanja studija, okvirni nastavni plan i nastavni program, stručni naziv koji se stiče po završetku studija, ispunjavanje općih i posebnih uslova po standardima visokog obrazovanja i normativima, sredstva potrebna za ispunjavanje tih uslova i način njihovog osiguravanja.
- (4)Prijedlog elaborata osnivaču podnosi visokoškolska ustanova.

Član 28.

(Prestanak rada visokoškolske ustanove)

- (1) Visokoškolska ustanova prestaje sa radom:
- a) ako više ne postoji potreba za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;
 - b) ako prestanu da postoje uslovu za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;
 - c) ako je visokoškolskoj ustanovi izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti, zbog toga što ne ispunjava uslove u skladu sa zakonom, a u roku određenom u izrečenoj mjeri nije ispunila te uslove;
 - d) ako se pravosnažnom odlukom suda utvrdi ništavnost upisa u sudski registar;
 - e) ako je u nemogućnosti da ispunjava zakonom propisane obaveze, a aktom o osnivanju nije utvrđena odgovornost osnivača za te obaveze;
 - f) ako se pripoji drugoj visokoškolskoj ustanovi, spoji sa drugom visokoškolskom ustanovom ili podijeli na dvije ili više visokoškolskih ustanova;
 - g) ako se organizira kao privredno društvo;
 - h) u drugim slučajevima određenim zakonom ili aktom o osnivanju.
- (2)Akt o prestanku rada visokoškolske ustanove donosi osnivač.
- (3)Aktom o prestanku rada visokoškolske ustanove utvrđuje se način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za prestanak rada visokoškolske ustanove, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.
- (4)U slučaju prestanka rada javne visokoškolske ustanove osnivač je dužan zatečenim studentima omogućiti završetak započelih studija.
- (5)Prije donošenja akta o prestanku rada javne visokoškolske ustanove iz razloga utvrđenih u tački a), b) i e) Vlada Kantona formira ekspertsku komisiju sa zadatkom da pripremi elaborat o opravdanosti prestanka rada javne visokoškolske ustanove.

Član 29.

(Obaveze nakon prestanka rada visokoškolske ustanove)

Odgovornost osnivača je da u slučaju prestanka rada visokoškolske ustanove osigura trajno čuvanje javnih isprava, arhiva i druge dokumentacije u skladu sa zakonom.

DIO PETI - LICENCA I AKREDITACIJA

POGLAVLJE I. KRITERIJI ZA LICENCIRANJE

Član 30.

(Licenca)

- (1)Licenca je dozvola za rad koju izdaje Ministarstvo i kojom se visokoškolskoj ustanovi dozvoljava pružanje usluga visokog obrazovanja.
- (2)Licencom se utvrđuje vrsta ustanove, akreditovani studijski programi, kao i stepeni i diplome koje se mogu dodjeljivati.

(3) Kriterije iz stava (1), ovog člana donosi Ministarstvo na osnovu preporuke Agencije.

Član 31. (Licenciranje)

Visokoškolska ustanova može početi da radi i obavlja svoju djelatnost nakon dobijanja licence.

Član 32. (Akreditacija)

- (1) Akreditacija je proces kojim se na osnovu vanjske revizije i ocjene kvaliteta potvrđuje da je visokoškolska ustanova u svom radu i studijski program koji ona izvodi ispunila utvrđene standarde i kriterije.
- (2) Standarde i kriterije za akreditaciju donosi Agencija.
- (3) Stručnjake za ocjenu i reviziju kvaliteta određene visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa imenuje ministarstvo sa liste eksperata koju vodi Agencija.
- (4) U postupku akreditacije doktorskog studijskog programa utvrđuje se da li su ispunjeni uslovi za obavljanje naučnoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada, u skladu sa zakonom.
- (5) Postupak akreditacije bliže se uređuje Pravilnikom koji donosi Ministarstvo.

POGLAVLJE II. POSTUPAK IZDAVANJA AKREDITACIJE

Član 33. (Postupak izdavanja akreditacije)

- (1) Zahtjev za akreditaciju visokoškolska ustanova, odnosno osnivač podnosi Ministarstvu najmanje šest mjeseci prije datuma za koji se traži akreditacija.
- (2) U postupku akreditacije Ministarstvo može:
 - a) izdati uvjerenje o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa;
 - b) utvrditi nedostatke u pogledu ispunjavanja uslova, kvaliteta rada visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa i odrediti rok za otklanjanje navedenih nedostataka, s tim što po isteku roka odlučuje o zahtjevu;
 - c) donijeti rješenje kojim se zahtjev odbija.
- (3) Akreditacija po zahtjevu iz stava (1), ovog člana izdaje se najduže na pet godina, nakon čega se mora provesti ponovna akreditacija.
- (4) Ponovni zahtjev za akreditaciju može se podnijeti po isteku roka od godinu dana od donošenja rješenja kojim se zahtjev za akreditaciju odbija.

Član 34. (Ovlaštenje akreditovane visokoškolske ustanove)

- (1) Akreditovana i licencirana visokoškolska ustanova je jedina ovlaštena dodjeljivati akademske titule i zvanja i izdavati diplome navedene u rješenju o akreditaciji.
- (2) Neće se priznati akademske titule, stručna i naučna zvanja i diplome koje su izdale visokoškolske ustanove bez akreditacije i licence.

Član 35.
(Oduzimanje licence)

- (1) Ako se na temelju inspekcijskog nadzora utvrdi da je visokoškolska ustanova prestala ispunjavati uslove iz licence i akreditacije, a uočeni propusti se ne mogu otkloniti bez ozbiljnih posljedica na kvalitet studija, Ministarstvo će na osnovu mišljenja i preporuka Agencije, rješenjem oduzeti licencu.
- (2) Ako se uočeni nedostaci mogu otkloniti Ministarstvo će ostaviti rok, ne duži od šest mjeseci, u kojem visokoškolska ustanova mora otkloniti uočene nedostatke.

POGLAVLJE III. SAMOVREDNOVANJE I OSIGURANJE KVALITETA

Član 36.
(Samovrednovanje i osiguranje kvaliteta)

- (1) Senat visokoškolske ustanove izrađuje i donosi dokument o politici osiguravanja kvaliteta i metode samovrednovanja za sva tri studijska ciklusa.
- (2) Visokoškolske ustanove će razviti vlastite sisteme osiguravanja kvaliteta kako bi osigurali kvalitet i realizaciju svoje obrazovne misije.
- (3) Visokoškolska ustanova sprovodi kontinuirano, po pravilu na kraju akademske godine, a najviše u intervalima od tri akademske godine, postupak samovrednovanja i ocjene kvaliteta svojih studijskih programa, nastave i uslova rada.
- (4) Postupak iz stava (3) ovog člana visokoškolska ustanova, odnosno njene organizacione jedinice sprovode u skladu sa statutom, odnosno opštim aktom visokoškolske ustanove i metodama samovrednovanja koje utvrđuje senat.
- (5) Izvještaj o samovrednovanju i ocjeni kvaliteta objavljuje se tako da bude dostupan akademskom osoblju i studentima u toj visokoškolskoj ustanovi.
- (6) Na zahtjev Ministarstva, odnosno Agencije, visokoškolska ustanova dostavlja informaciju o postupku i rezultatima samovrednovanja i ocjene kvaliteta, kao i druge podatke od značaja za osiguranje kvaliteta.

Član 37.
(Interne evaluacije)

Visokoškolska ustanova izvodi periodične interne evaluacije u skladu sa trajanjem nastavnih ciklusa utvrđenih ovim zakonom i statutom.

Član 38.
(Uspostavljanje informacionog sistema)

- (1) Visokoškolska ustanova uspostavlja informacioni sistem kojim se osigurava realizacija mjera politike osiguranja kvaliteta i stalni pristup informacijama o:
 - a) progresu studenata i uspješnosti;
 - b) uposlenosti diplomiranih studenata;
 - c) zadovoljstvu studenata nastavnim programima;
 - d) efikasnosti nastavnog osoblja;
 - e) strukturi studentske populacije;
 - f) raspoloživim nastavnim resursima i njihovoj cijeni;

- g) indikatorima performansi ustanove;
- h) drugim elementima bitnim za osiguranje kvaliteta visokog obrazovanja.

(2) Za potrebe održavanja informacionog sistema, visokoškolska ustanova uspostavlja informatičku službu u skladu sa standardima i normativima.

Član 39. **(Misija visokoškolske ustanove)**

Visokoškolska ustanova donosi, publikuje, i kontinuirano ažurira misiju, odnosno izjavu o misiji, kojom precizno i sažeto opisuje visokoškolsku ustanovu, definiše njen status, identifikuje postavljene ciljeve i politike, određuje način prilagođavanja organizacione strukture ustanove potrebama studenata i društvene zajednice, te daje naznake o načinu realizacije postavljenih ciljeva.

DIO ŠESTI - EVIDENCIJA, JAVNE ISPRAVE, REGISTAR

Član 40. **(Matične knjige i evidencije)**

- (1) Visokoškolska ustanova vodi matične knjige studenata i lica koja su završila prvi, drugi, odnosno treći ciklus visokog obrazovanja, stekla visoku stručnu spremu, stručni, naučni, odnosno umjetnički stepen magistra i naučni stepen doktora nauka, kao i evidencije o ispitima, o uspjehu studenata na kraju školske godine, o izdatim diplomama i dodacima diplomi kao i druge evidencije utvrđene općim aktima visokoškolske ustanove .
- (2) Matične knjige i evidencije o izdatim diplomama i dodacima diplomi čuvaju se trajno.
- (3) Bliži propis o načinu vođenja matičnih knjiga i evidencija o izdatim diplomama i dodacima diplomi donosi ministar.
- (4) Općim aktima visokoškolske ustanove uređuje se način vođenja druge evidencije.

Član 41. **(Javne isprave)**

- (1) Na osnovu službene evidencije, visokoškolska ustanova izdaje javne isprave.
- (2) Javne isprave u smislu stava (1) ovog člana su:
 - a) diploma o stečenom stepenu stručne spreme i zvanju,
 - b) dodatak diplomi o stepenu stručne spreme,
 - c) diploma o stečenom naučnom stepenu magistra i naučnom stepenu doktora nauka,
 - d) dodatak diplomi o stečenom stepenu magistra i naučnom stepenu doktora nauka,
 - e) indeks,
 - f) ispisnica,
 - g) uvjerenje o diplomiranju,
 - h) uvjerenje o položenim ispitima,
 - i) uvjerenje o uspjehu u toku studija i
 - j) uvjerenje o učešću u pojedinim oblicima stručnog usavršavanja i permanentnog obrazovanja
 - k) druge isprave u skladu sa zakonom.
- (3) Indeks kao javna isprava može se izdati u vidu elektronske kartice.
- (4) Bliži propis o sadržaju javnih isprava, osim diplome i dodatka diplomi, donosi ministar.

Član 42.
(Izdavanje javne isprave)

- (1) Kada se nastava ostvaruje na stranom jeziku, javne isprave se izdaju na obrascu koji je štampan dvojezično, s tim da student može zahtijevati izdavanje javne isprave odvojeno.
- (2) Na zahtjev studenta visokoškolska ustanova izdaje javnu ispravu o savladanom dijelu studijskog programa, koja sadrži podatke o nivou, prirodi i sadržaju studija, kao i o postignutim rezultatima.
- (3) Diploma se izdaje na jednom od službenih jezika države Bosne i Hercegovine i po zahtjevu na engleskom jeziku, a dodatak diplomu izdaje se na jednom od službenih jezika države Bosne i Hercegovine i na engleskom jeziku.

Član 43.
(Ništavnost javnih isprava)

- (1) Diplomu, odnosno dodatak diplomu Ministarstvo oglašava ništavnim ako su izdati od neovlaštene ustanove ili su potpisani od neovlaštenog lica ili imalac diplome nije ispunio sve ispitne obaveze na način utvrđen zakonom i studijskim programom.
- (2) Visokoškolska ustanova oglašava ništavnom diplomu o stečenom akademskom nazivu magistra, ako utvrdi da završni rad nije rezultat samostalnog rada kandidata.
- (3) Visokoškolska ustanova oglašava ništavnom diplomu o stečenom naučnom nazivu doktora nauka, ako utvrdi da doktorska disertacija nije originalan naučni, odnosno umjetnički rezultat.

Član 44.
(Razlozi za ništavnost javnih isprava)

- (1) Javne isprave iz člana 41. ovog zakona, izdate od strane visokoškolske ustanove koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja na području Kantona, a nema dozvolu za rad na području Kantona izdatu u skladu sa ovim zakonom, su ništavne.
- (2) Nadležna inspekcija za obrazovanje i nauku po službenoj dužnosti zabranjuje rad visokoškolskoj ustanovi koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja na području Kantona suprotno odredbama stava (1) ovog člana.

Član 45.
(Registar)

- (1) Ministarstvo vodi evidenciju visokoškolskih ustanova (u daljem tekstu: registar).
- (2) Sadržaj i način vođenja registra propisuje ministar.

DIO SEDMI - STATUT VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Član 46.
(Statut visokoškolske ustanove)

- (1) Statut je osnovni akt visokoškolske ustanove kojim se uređuju pitanja značajna za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove.
- (2) Statut donosi senat visokoškolske ustanove uz prethodno pribavljeno pozitivno mišljenje Upravnog odbora.
- (3) Izmjene i dopune statuta vrše se odlukom, na način i u postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Član 47.
(Sadržaj statuta)

Statut sadrži odredbe kojima se reguliraju sljedeća pitanja:

- a) organizacija visokoškolske ustanove;
- b) zastupanje i predstavljanje visokoškolske ustanove;
- c) pravila za izbor članova upravnog odbora;
- d) način organiziranja i izvođenje studija;
- e) pravila studiranja i prava studenata;
- f) izbor u nastavno-naučna, umjetničko-nastavna, naučna, istraživačka i saradnička zvanja;
- g) način implementacije Evropskog kreditnog transfer sistema (u daljem tekstu: ECTS);
- h) kriteriji za dodjelu akademskih titula;
- i) obaveze visokoškolske ustanove prema osnivaču;
- j) ovlaštenja visokoškolske ustanove u pravnom prometu;
- k) organizacija i nadležnosti organizacionih jedinica;
- l) statusne promjene, obrazovanje novih organizacionih jedinica i studijskih programa;
- m) ostvarivanje prihoda, upravljanje sredstvima i imovinom;
- n) akademska, finansijska i druga ovlaštenja organizacionih jedinica u pravnom prometu,
- o) organizaciju naučnoistraživačkog i umjetničkog rada;
- p) kriteriji za provođenje procesa evaluacije i objavljivanje rezultata provedene evaluacije;
- r) broj članova senata i način njihovog biranja;
- s) oblik i nivo učešća studenata u radu ustanove;
- š) način izjašnjavanja i donošenja odluka po pojedinim pitanjima, kao i preciziranje odluka koje se mogu donositi tajnim glasanjem;
- t) druga pitanja u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom.

DIO OSMI - ORGANI VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Član 48.
(Organi visokoškolske ustanove)

(1) Organi Univerziteta su:

- a) upravni odbor,
- b) senat,
- c) rektor.

(2) Organi visoke škole su:

- a) upravni odbor,
- b) senat i
- c) direktor.

(3) Visokoškolska ustanova može imati i druge stručne organe za vođenje poslovanja ili nadzorne organe, čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuju osnivačkim aktom i statutom.

(4) Osoba angažovana na visokoškolskoj ustanovi može obavljati najviše dvije rukovodne funkcije.

(5) Obaveza svih organa upravljanja, rukovođenja, nadzora i drugih organa Univerziteta je da u postupku izbora i imenovanja osiguraju odgovarajuću spolnu zastupljenost.

(6) Visokoškolska ustanova može imati i druge organe, u skladu sa osnivačkim aktom i statutom.

Član 49.
(Organi privatne visokoškolske ustanove)

Nadležnost, broj, sastav, trajanje mandata, način izbora i razrješenja kao i način rada i odlučivanja organa privatne visokoškolske ustanove, uređuje se statutom, s tim što se mora obezbijediti odgovarajuće učešće predstavnika akademskog osoblja i studenata u donošenju odluka koje su od njihovog interesa.

Član 50.
(Upravni odbor)

Organ upravljanja visokoškolskom ustanovom je upravni odbor.

Član 51.
(Sastav, broj, mandat i izuzeće)

- (1) Upravni odbor visokoškolske ustanove ima sedam članova i čine ga predstavnici akademskog i neakademskog osoblja, studenata i osnivača.
- (2) Upravni odbor javne visokoškolske ustanove čine četiri predstavnika iz reda osnivača, dva iz reda nastavnog osoblja i jedan predstavnik studenata čija imenovanja predlaže senat, koji se biraju u skladu sa zakonom.
- (3) Predsjednik upravnog odbora javne visokoškolske ustanove imenuje se iz reda osnivača.
- (4) Imenovanje i razrješenje članova upravnog odbora iz reda osnivača vrši Vlada Zeničko-dobojskog kantona u skladu sa odredbama Zakona ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13), a ostale članove upravnog odbora senat visokoškolske ustanove u javnoj i transparentnoj proceduri javnog konkursa u skladu sa statutom.
- (5) Mandat članova upravnog odbora je četiri godine.
- (6) Članovima upravnog odbora javne visokoškolske ustanove pripada naknada za rad u upravnom odboru u visini koju utvrdi Vlada Kantona.
- (7) Rektor, prorektori, rukovodioci organizacionih jedinica univerziteta i članovi senata visokoškolske ustanove ne mogu biti članovi upravnog odbora te visokoškolske ustanove.

Član 52.
(Razrješenje člana upravnog odbora)

- (1) Osnivač razrješava člana upravnog odbora kojeg je imenovao i prije vremena na koje je imenovan:
 - a) ako se utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad visokoškolske ustanove;
 - b) ako se utvrdi da ima lične ili druge interese koji su u suprotnosti sa interesima visokoškolske ustanove (sukob interesa);
 - c) ako svojim radom povrijedi ugled dužnosti koju obavlja;
 - d) na njegov lični zahtjev;
 - e) ako ne ispunjava dužnost člana upravnog odbora u skladu sa smjernicama ili uputama datim iz reda predlagača;
 - f) ako predstavniku studenata prestane status studenta i ako predstavniku nastavnika prestane radni odnos u visokoškolskoj ustanovi.
 - g) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, osnivačkim aktom i statutom.
- (3) Postupak razrješenja članova upravnog odbora bliže se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

Član 53.
(Nadležnost upravnog odbora)

Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

- a) na prijedlog senata daje prethodno mišljenje na Statut visokoškolske ustanove,
- b) donosi akt kojim se utvrđuje način obračuna plaća i drugih primanja u javnoj visokoškolskoj ustanovi, te donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kao i druge opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
- c) donosi odluku o osnivanju drugih pravnih lica, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove uz prethodnu saglasnost osnivača;
- d) utvrđuje planove finansiranja i razvoja, uključujući i organizovanje novih organizacionih jedinica i studijskih programa;
- e) donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove na prijedlog senata visokoškolske ustanove;
- f) donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun;
- g) usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora, odnosno direktora u domenu finansijskog poslovanja;
- h) rješava pitanja odnosa sa osnivačem;
- i) odlučuje o korištenju sredstava za rad u skladu sa statutom visokoškolske ustanove;
- j) odgovara osnivaču za rezultate rada visokoškolske ustanove;
- k) odlučuje o prigovoru zaposlenika na odluke organa visokoškolske ustanove koji su u prvom stepenu odlučivali o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;
- l) najmanje jedanput godišnje podnosi osnivaču izvještaj o poslovanju visokoškolske ustanove;
- m) donosi konačnu odluku o izboru i razrješenju direktora studentskog centra;
- n) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Član 54.
(Sastav senata)

- (1) Senat je najviše akademsko tijelo koje čine predstavnici akademskog osoblja u radnom odnosu u visokoškolskoj ustanovi, kao i predstavnici studenata.
- (2) Broj članova, sastav, način izbora razrješenja način rada senata utvrđuje se statutom visokoškolske ustanove.
- (3) Najmanje 15% članova senata su studenti, predstavnici sva tri studijska ciklusa, koje bira studentski predstavnički organ,
- (4) Senat ima predsjedavajućeg koji priprema sjednice i predsjedava sjednicama.
- (5) Rektor univerziteta je po funkciji član senata.
- (6) Predsjedavajući senata se bira iz reda članova senata, s tim da rektor ne može biti imenovan za predsjedavajućeg.
- (7) Prorektori aktivno učestvuju u radu senata bez prava glasa.
- (8) Rad senata biće uređen Statutom kojeg donosi senat u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 55.
(Nadležnost senata)

- (1) Senat visokoškolske ustanove odlučuje o svim akademskim pitanjima, a posebno o pitanjima nastavne, naučne, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove.
- (2) Senat visokoškolske ustanove:

- a) donosi Statut visokoškolske ustanove uz prethodno pribavljeno pozitivno mišljenje Upravnog odbora;
 - b) donosi Etički kodeks, kojim se utvrđuju etička načela u visokom obrazovanju, objavljivanju naučnih rezultata, odnosu prema intelektualnoj svojini, odnosima između nastavnika i saradnika, drugih zaposlenih i studenata, odnosu prema javnosti i sredstvima javnog informiranja i uopće o nastupanju visokoškolske ustanove, nastavnika, saradnika i studenata u pravnom prometu;
 - c) donosi opće akte u skladu sa ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
 - d) donosi nastavne planove i nastavne programe dodiplomskog, postdiplomskog i doktorskog studija;
 - e) bira i razrješava rektora univerziteta, direktora visoke škole, a prorektore na obrazloženi prijedlog rektora;
 - f) donosi konačne odluke po prigovoru kandidata za izbor i razrješenje dekana i prodekana, kao i direktora instituta;
 - g) bira akademsko osoblje na prijedlog naučno-nastavnog vijeća, odnosno vijeća organizacione jedinice;
 - h) donosi konačne odluke po prigovoru kandidata za izbor u akademska zvanja;
 - i) imenuje komisije u postupku stjecanja doktorata nauka;
 - j) dodjeljuje počasno zvanje „profesor emeritus“, te „počasni doktor nauka“;
 - k) daje inicijativu upravnom odboru za organiziranje i ukidanje fakulteta i drugih organizacionih jedinica univerziteta, kao i studijskih programa;
 - l) odobrava razvojne i organizacione planove;
 - m) imenuje stalna ili privremena tijela, radne grupe, komitete, grupe za praćenje kvaliteta rada i slično;
 - n) propisuje odredbe kojima se regulira rad organa koje imenuje senat;
 - o) utvrđuje upisnu politiku;
 - p) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.
- (3) Senat ustanove odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog stručnih organa organizacionih jedinica kao i drugih organa ustanove i predstavničkih tijela studenata.
- (4) Predstavnici studenata u senatu nemaju pravo glasa po pitanjima iz tačaka f), g), h) i i) iz stava (2), ovog člana.

Član 56.

(Rektor univerziteta i direktor visoke škole)

- (1) Univerzitetom rukovodi rektor, a visokom školom direktor visoke škole, u skladu sa ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.
- (2) Za rektora javnog univerziteta bira se nastavnik u naučno-nastavnom zvanju redovnog profesora koji ispunjava uslove za to zvanje na univerzitetu na kojem se prijavljuje.
- (3) Za direktora javne visoke škole bira se lice koje ispunjava uslove za nastavnika te visoke škole.

Član 57.

(Izbor rektora i direktora visoke škole)

- (1) Rektora javnog univerziteta i direktora javne visoke škole bira i konačno imenuje senat na osnovu javnog konkursa na mandat od četiri godine, i može biti ponovo izabran.
- (2) Ista osoba se može imenovati na dva uzastopna mandata u istoj visokoškolskoj ustanovi.
- (3) Postupak izbora rektora javnog univerziteta i direktora javne visoke škole mora osigurati poštovanje principa zakonitosti, kvaliteta, otvorenosti i transparentnosti.
- (4) Postupak izbora i razrješenja, uslovi i kriteriji za izbor i razlozi razrješenja rektora javnog univerziteta i direktora javne visoke škole utvrđuju se osnivačkim aktom i statutom.

Član 58.
(Nadležnost rektora univerziteta i direktora visoke škole)

- (1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom, a naročito:
- a) zastupa i predstavlja visokoškolsku ustanovu;
 - b) organizira i rukovodi radom visokoškolske ustanove i odgovoran je za zakonitost rada visokoškolske ustanove;
 - c) predlaže opće akte i donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
 - d) predlaže upravnom odboru i senatu mjere za unapređenje rada visokoškolske ustanove;
 - e) predlaže upravnom odboru mjere za efikasno i zakonito obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;
 - f) predlaže upravnom odboru, senatu i osnivaču osnove planova rada i razvoja visokoškolske ustanove;
 - g) predlaže upravnom odboru unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta;
 - h) izvršava odluke upravnog odbora, senata i drugih organa visokoškolske ustanove;
 - i) odlučuje o korištenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;
 - j) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;
 - k) podnosi upravnom odboru izvještaj o izvršenju finansijskog plana;
 - l) naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana;
 - m) učestvuje u radu Rektorske konferencije Bosne i Hercegovine;
 - n) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.

Član 59.
(Prorektor univerziteta)

- (1) Prorektora na univerzitetu imenuje senat na obrazloženi prijedlog rektora i mandat izabranog prorektora vezan je za mandat rektora.
- (2) Prorektori pomažu u radu rektoru visokoškolske ustanove.
- (3) Broj prorektora, uslovi i nadležnosti prorektora bliže se uređuju statutom visokoškolske ustanove.

Član 60.
(Odgovornost rektora univerziteta i direktora visoke škole)

- (1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole za svoj rad u domenu akademskih pitanja odgovara senatu, a u domenu poslovanja upravnom odboru.
- (2) Rektor, odnosno direktor jednom godišnje podnosi senatu i upravnom odboru izvještaj o svom radu.

Član 61.
(Razrješenje rektora, prorektora univerziteta i direktora visoke škole)

- (1) Rektor, prorektor i direktor visoke škole prestaje mandat:
 - a) istekom perioda na koji je imenovan;
 - b) ostavkom;
 - c) prijevremenim razrješenjem;
 - d) izborom na neku drugu funkciju nespojivu sa funkcijom koju obavlja.
- (2) Senat donosi odluku o razrješenju rektora, prorektora i direktora visoke škole i prije isteka perioda na koji je izabran odnosno imenovan:

- a) ako bude pravosnažno osuđen za krivično djelo;
 - b) ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom i statutom ili ih izvršava protivno njima;
 - c) prekorači ovlaštenja i time nanese štetu ugledu visokoškolske ustanove;
 - d) zbog odsutnosti ili spriječenosti da u neprekidnom periodu dužem od tri mjeseca obavlja dužnost;
 - e) ako svojim ponašanjem povrijedi ugled institucije i funkcije koju obavlja.
- (3) Obrazložen prijedlog za razrješenje rektora i direktora visoke škole, zbog jednog ili više razloga navedenih u ovom članu, senatu može podnijeti:
- a) ministar u ime osnivača visokoškolske ustanove kao javne ustanove,
 - b) osnivač visokoškolske ustanove kao ustanove,
 - c) najmanje jedna trećina članova Upravnog odbora,
 - d) najmanje jedna trećina članova senata
 - e) najmanje tri vijeća organizacionih jedinica.
- (4) Obrazložen prijedlog za razrješenje prorektora zbog jednog ili više razloga navedenih u ovom članu, senatu podnosi rektor.
- (5) Postupak razrješenja rektora, prorektora i direktora visoke škole uređuje se statutom visokoškolske ustanove u skladu sa ovim zakonom.

Član 62. **(Obustavljanje općeg i pojedinačnog akta)**

- (1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole obustavlja od izvršenja opći i pojedinačni akt donesen u visokoškolskoj ustanovi koji nije u saglasnosti sa ustavom ili je u suprotnosti sa zakonom i drugim propisima, kao i izvršavanje općeg i pojedinačnog akta kojim se nanosi šteta visokoškolskoj ustanovi ili društvenoj zajednici i dužan je da o tome obavijesti Ministarstvo.
- (2) U slučaju nepostupanja ovlaštenih osoba iz stava (1) ovog člana, obaveza Ministarstva je da ukoliko u vršenju nadzora putem nadležne inspekcije utvrdi da su odluke koje donose organi visokoškolske ustanove protivne zakonu, iste poništi, odnosno obustavi od daljeg izvršenja.

DIO DEVETI - ORGANIZACIJA UNIVERZITETA

POGLAVLJE I. VRSTE I DEFINICIJE ORGANIZACIONIH JEDINICA

Odjeljak A. Vrste organizacionih jedinica i ovlaštenja u pravnom prometu

Član 63. **(Vrste organizacionih jedinica)**

- (1) Univerzitet ima organizacione jedinice kao što su fakulteti, akademije, visoke škole ili naučnoistraživački instituti koji izvode nastavni, naučnoistraživački i umjetnički rad u jednom ili više obrazovnih i naučnih područja.
- (2) Radi komercijalizacije rezultata naučnoistraživačkog i umjetničkog rada, visokoškolska ustanova, kao i njene organizacione jedinice, uz saglasnost visokoškolske ustanove, mogu osnovati svoje organizacione jedinice, u čijem radu mogu učestvovati i studenti (centar za transfer tehnologija,

inovacioni centar, naučno-tehnološki park, inženjerski biro, radionice, umjetnički sastavi, galerije, umjetnički performansi), kao i druge organizacione jedinice.

(3) Organizacija i nadležnost organizacionih jedinica bliže se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

Član 64.

(Organizacione jedinice univerziteta)

- (1) Fakultet je organizaciona jedinica univerziteta koja izvodi univerzitetske studije i razvija stručni i naučni rad u jednom ili više naučnih i stručnih područja.
- (2) Akademija je organizaciona jedinica univerziteta koja organizira i izvodi univerzitetske umjetničke studije, te razvija umjetničko stvaralaštvo i naučnoistraživački rad na području umjetnosti.
- (3) Naučni institut je naučnoistraživačka organizaciona jedinica univerziteta koja obavlja fundamentalna, primijenjena i razvojna istraživanja iz odgovarajućeg naučnog područja i stručnih oblasti.
- (4) Radi obezbjeđenja cjelovitosti studentskog standarda, univerzitet u svom sastavu može imati i studentski centar, kao organizacionu jedinicu.
- (5) Organizacione jedinice nemaju svojstvo pravnog lica.
- (6) Visokoškolska ustanova može na osnovu iskazanih opravdanih akademskih potreba i prethodnog sporazuma između ovlaštenih predstavnika osnivača imati i pridružene organizacione jedinice, kao i organizacione jedinice sa posebnim statusom, a koji se bliže uređuje posebnim ugovorom između ovlaštenih predstavnika osnivača.
- (7) Izuzetno, naučni institut može imati određena ovlaštenja u pravnom prometu.

Član 65.

(Osnivanje i izvođenje naučnih, stručnih i umjetničkih studija)

- (1) Fakultet i umjetnička akademija mogu osnivati i izvoditi univerzitetske naučne, stručne, odnosno umjetničke studije u skladu sa zakonom.
- (2) Naučni institut u sastavu univerziteta može ostvarivati dio akreditovanih studijskih programa iz svih ciklusa studija na univerzitetu, u skladu sa statutom, odnosno općim aktom univerziteta.

Član 66.

(Uvođenje novog studija)

- (1) Fakulteti i akademije mogu se organizovati u visokoškolskoj ustanovi radi uvođenja novih studijskih programa u skladu sa standardima i normativima visokog obrazovanja.
- (2) Ukoliko se na fakultetu izvode studiji iz više obrazovnih i naučnih područja, organizuju se studijski programi za svako obrazovno i naučno područje.

Član 67.

(Ovlaštenja u pravnom prometu)

- (1) Organizaciona jedinica univerziteta može imati određena ovlaštenja u pravnom prometu, kao i poseban obračun rezultata poslovanja, u skladu sa osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.
- (2) Organizacione jedinice iz stava (1) ovog člana, mogu istupati u pravnom prometu pod nazivom univerziteta u čijem su sastavu i svojim nazivom, u skladu sa statutom.
- (3) Statutom javne visokoškolske ustanove utvrđuje se obim akademskih i finansijskih ovlaštenja organizacionih jedinica i preuzimanja odgovornosti unutar ustanove i to tako da se precizno vode i odrede prihodi i rashodi svih organizacionih jedinica, način njihovog nastupa na tržištu, način

raspolaganja sredstvima koja organizacione jedinice ostvare na tržištu, donacijama ili na drugi način finansiranja, u skladu sa zakonom.

Odjeljak B. Organi organizacionih jedinica

Član 68.

(Organi organizacionih jedinica u sastavu univerziteta)

- (1) Organi fakulteta, akademije i visoke škole kao organizacionih jedinica univerziteta, su:
 - a) naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće;
 - b) dekan.
- (2) Organizacione jedinice univerziteta iz stava (1) ovog člana mogu imati i druge organe u skladu sa osnivačkim aktom i statutom.

Član 69.

(Naučno-nastavno i umjetničko-nastavno vijeće)

- (1) Naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće je akademsko tijelo organizacione jedinice i čine ga svi nastavnici i po jedan predstavnik saradnika matičnih katedri te organizacione jedinice u radnom odnosu, nastavna baza organizacione jedinice, kao i izabrani studenti.
- (2) Nastavnici i saradnici mogu biti u naučno-nastavnom vijeću samo jedne organizacione jedinice.
- (3) Naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće:
 - a) predlaže nastavne planove i programe za sve studijske programe na toj organizacionoj jedinici;
 - b) bira i razrješava dekana i prodekane fakulteta, odnosno umjetničke akademije i visoke škole kao organizacione jedinice univerziteta;
 - c) obrazuje komisije u postupku sticanja naučnog stepena magistra, imenuje mentora i usvaja izvještaje komisije za ocjenu i odbranu magistarskog rada;
 - d) odlučuje o prigovorima studenata na odluku dekana o pojedinačnim obavezama i odgovornostima;
 - e) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.
- (4) Naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće ima predsjedavajućeg koji priprema i predsjedava sjednicama.
- (5) Predsjedavajući se bira iz reda članova naučno-nastavnog, odnosno umjetničko-nastavnog vijeća, s tim da dekan, prodekani, saradnici i studenti ne mogu biti imenovani za predsjedavajućeg.
- (6) Rad naučno-nastavnog, odnosno umjetničko-nastavnog vijeća biće uređen poslovníkom o radu kojeg donosi vijeće u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 70.

(Dekan)

- (1) Dekan rukovodi radom i predstavlja i zastupa fakultet, akademiju ili visoku školu kao organizacionu jedinicu univerziteta, predlaže rektoru unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta na fakultetu i ima sva prava i obaveze utvrđene osnivačkim aktom i statutom ustanove.
- (2) Dekan se bira na mandat od četiri godine i može biti ponovo izabran.
- (3) Ista osoba se može birati na dva uzastopna mandata u istoj organizacionoj jedinici.
- (4) Dekana bira naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće, a na osnovu javnog konkursa.
- (5) Postupak i kriteriji za imenovanje i razrješenje dekana bliže se uređuju statutom visokoškolske ustanove.
- (6) Dekanu prestaje mandat:

- a) istekom perioda na koji je imenovan;
 - b) ostavkom;
 - c) prijevremenim razrješenjem;
 - d) izborom na neku drugu funkciju nespojivu sa funkcijom dekana.
- (7) Naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće donosi odluku o razrješenju dekana i prije isteka perioda na koji je izabran odnosno imenovan:
- a) ako bude pravosnažno osuđen za krivično djelo;
 - b) ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom i statutom ili ih izvršava protivno njima;
 - c) prekorači ovlaštenja i time nanese štetu ugledu visokoškolske ustanove, a što se preciznije uređuje statutom;
 - d) zbog odsutnosti ili spriječenosti da u neprekidnom periodu dužem od tri mjeseca obavlja dužnost;
 - e) ako svojim ponašanjem povrijedi ugled funkcije dekana.
- (8) Obrazložen zahtjev za razrješenje dekana, zbog jednog ili više razloga navedenih u stavu (6) ovog člana, naučno-nastavnom, odnosno umjetničko-nastavnom vijeću može podnijeti ministar u ime osnivača visokoškolske ustanove kao javne ustanove, osnivač visokoškolske ustanove kao ustanove, upravni odbor visokoškolske ustanove ili rektor visokoškolske ustanove.

Član 71. (Organi instituta)

- (1) Institut kao organizaciona jedinica univerziteta može imati direktora, naučno vijeće i druge organe u skladu sa osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.
- (2) Stručno tijelo naučnog instituta je naučno vijeće.
- (3) Naučno vijeće instituta čine šefovi podorganizacionih jedinica instituta i zaposlenici instituta izabrani u naučna zvanja ili u zvanje istraživača savjetnika.
- (4) Naučno vijeće u okviru svoje nadležnosti:
- a) predlaže senatu visokoškolske ustanove programe naučnoistraživačkog i stručnog rada instituta i programe stručnog usavršavanja,
 - b) imenuje komisije za pripremanje prijedloga za izbor u naučna i istraživačka zvanja,
 - c) utvrđuje prijedlog za izbor kandidata u naučna i istraživačka zvanja,
 - d) utvrđuje prijedlog za stručno usavršavanje u zemlji i inostranstvu,
 - e) utvrđuje prijedlog za realizaciju praktične nastave,
 - f) utvrđuje naučnoistraživačke projekte,
 - g) utvrđuje strateške projekte za razvoj instituta,
 - h) obavlja i druge poslove u skladu sa statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.
- (5) Bliže odredbe o nadležnostima naučnog vijeća sadržane su u statutu visokoškolske ustanove.
- (6) Naučno vijeće ima predsjedavajućeg koji priprema i predsjedava sjednicama.
- (7) Predsjedavajući se bira iz reda članova vijeća, s tim da direktor ne može biti imenovan za predsjedavajućeg.
- (8) Rad vijeća biće uređen poslovnikom o radu kojeg donosi vijeće u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 72. (Direktor instituta)

- (1) Organ rukovođenja naučnog instituta je direktor.

- (2) Direktor naučnog instituta obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:
- a) predstavlja institut i ima prava i obaveze u skladu sa statutom visokoškolske ustanove;
 - b) predlaže rektoru unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta na institutu;
 - c) donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
 - d) odlučuje u prvom stepenu o pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa ili u vezi sa radnim odnosom na institutu;
 - e) organizuje naučnoistraživački i stručni rad na institutu i predlaže mjere za njegovo poboljšanje;
 - f) za svoj rad odgovara vijeću instituta i rektoru, za rad iz domena finansijskog poslovanja odgovara rektoru.
 - g) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Član 73. **(Mandat direktora instituta)**

- (1) Direktor se bira na mandat od četiri godine i može biti ponovo izabran.
- (2) Ista osoba se može imenovati na dva uzastopna mandata u tom naučnom institutu.
- (3) Za direktora instituta bira se lice koje pored općih zakonskih uslova ima naučni stepen doktora nauka i izbor u jedno od naučno-nastavnih zvanja (redovni profesor, vanredni profesor, docent), odnosno naučnih zvanja (naučni savjetnik, viši naučni saradnik, naučni saradnik), ukoliko ispunjava uslove za to zvanje na visokoškolskoj odnosno naučnoj ustanovi.
- (4) Direktora instituta bira naučno vijeće, a na osnovu javnog konkursa.
- (5) Bliže odredbe o postupku izbora i razrješenja, te razlozima za smjenu direktora instituta prije isteka mandata, poslovima, odgovornostima i ostalim pitanjima koja se odnose na funkciju direktora sadržane su u statutu visokoškolske ustanove.

Član 74. **(Direktor studentskog centra)**

- (1) Organ rukovođenja studentskog centra je direktor.
- (2) Direktor studentskog centra obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:
 - a) predstavlja studentski centar i ima prava i obaveze u skladu sa statutom univerziteta;
 - b) predlaže rektoru unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u studentskom centru;
 - c) donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
 - d) odlučuje u prvom stepenu o pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa ili u vezi sa radnim odnosom u studentskom centru;
 - e) predlaže promjenu i proširivanje djelatnosti i organizacije studentskog centra;
 - f) predlaže mjere za poboljšanje i unapređenje procesa rada u studentskom centru;
 - g) za svoj rad odgovara rektoru visokoškolske ustanove;
 - h) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Član 75. **(Mandat direktora centra)**

- (1) Direktor se bira na mandat od četiri godine i može biti ponovo izabran.
- (2) Ista osoba može se imenovati na dva uzastopna mandata.

- (3) Direktora bira Upravni odbor, a na osnovu javnog konkursa.
- (4) Za direktora centra bira se lice koje pored općih zakonskih uslova ima visoku stručnu spremu i najmanje tri godine radnog iskustva na odgovarajućim rukovodećim poslovima.
- (5) Bliže odredbe o postupku izbora i razrješenja, te razlozima za smjenu direktora centra prije isteka mandata, poslovima, odgovornostima i ostalim pitanjima koja se odnose na funkciju direktora sadržane su u statutu visokoškolske ustanove.

POGLAVLJE II. IZBOR U NAUČNO-NASTAVNA ZVANJA

Odjeljak A. Naučno-nastavna i umjetnička zvanja

Član 76.

(Naučno-nastavna i umjetnička zvanja)

- (1) Univerzitet dodjeljuje naučno-nastavna i umjetnička zvanja, i to:
 - a) redovni profesor;
 - b) vanredni profesor;
 - c) docent;
 - d) lektor;
 - e) viši asistent;
 - f) asistent.
- (2) Visoka škola dodjeljuje nastavna i umjetnička zvanja, i to:
 - a) profesor visoke škole;
 - b) predavač visoke škole;
 - c) asistent.

Član 77.

(Period na koji se bira akademsko osoblje)

- (1) Period na koji se bira akademsko osoblje na univerzitetu je:
 - a) asistent na period od četiri godine bez mogućnosti reizbora;
 - b) viši asistent na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora isključivo ako postigne stepen trećeg ciklusa;
 - c) lektor na period od pet godina bez mogućnosti reizbora;
 - d) docent na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora;
 - e) vanredni profesor na period od šest godina s mogućnošću ponovnog izbora;
 - f) redovni profesor trajno.
- (2) Redovni profesor zaključuje ugovor o radu na neodređeno vrijeme.
- (3) Period na koji se bira akademsko osoblje na visokoj školi je:
 - a) asistent na period od četiri godine bez mogućnosti reizbora;
 - b) predavač visoke škole na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora;
 - c) profesor visoke škole trajno.

Član 78.

(Način izbora akademskog osoblja)

- (1) Izbor akademskog osoblja vrši se javnim konkursom, u skladu sa kriterijima određenim zakonom, statutom visokoškolske ustanove i standardima u datoj struci.
- (2) Konkurs iz stava (1), ovog člana obavezno se raspisuje za sva akademska zvanja, na način kojim se osigurava jednaka akademska konkurencija, bez bilo kakvih oblika diskriminacije u odnosu na

postojeći radno-pravni status kandidata, i koji se i objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu, kao i na WEB-stranici visokoškolske ustanove.

- (3) Izuzetno, kada se nastava zbog nedostatka kadra ne može realizirati angažmanom nastavnika i saradnika koji je u radnom odnosu, visokoškolska ustanova može angažovati izabranog nastavnika, višeg asistenta ili asistenta, bez zasnivanja radnog odnosa radi održavanja nastave, u skladu sa statutom.
- (4) Sa licima iz stava (4), ovog člana visokoškolska ustanova zaključuje ugovor o realizaciji nastave u skladu sa općim aktom.
- (5) Ako član akademskog osoblja ne zadovolji uslove za napredovanje u zvanje docenta, vanrednog profesora i redovnog profesora, dobija pravo na jedan reizbor.
- (6) Sa nastavnikom koji i nakon reizbora ne ispuni uslove za napredovanje visokoškolska ustanova će raskinuti postojeći ugovor ili će mu ponuditi zaključenje novog ugovora pod promijenjenim uslovima, te je obavezna raspisati javni konkurs za izbor.
- (7) U slučaju prvog izbora u akademsko zvanje nastavnik, asistent ili viši asistent je obavezan u roku od jedne godine od dana izbora dostaviti uvjerenje kojim se dokazuje da posjeduje minimum pedagoškog obrazovanja.
- (8) Visokoškolska ustanova minimum pedagoškog obrazovanja iz stava (7), ovog člana utvrđuje svojim statutom.

Odjeljak B. Prava i obaveze

Član 79.

(Prava i obaveze po pitanju akademskih izbora)

- (1) Nastavnik ne može biti biran u više naučno-nastavno, umjetničko-nastavno i nastavno zvanje prije isteka roka iz člana 77. ovog zakona.
- (2) Nastavnik koji je izabran u isto naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno zvanje (izbor u isto zvanje), koji ispuni uslove za izbor u više zvanje, može podnijeti inicijativu za pokretanje postupka za izbor u više zvanje i prije isteka roka iz člana 77. ovog zakona, pri čemu se uzimaju u obzir i ispunjeni uslovi od posljednjeg izbora.
- (3) Prijedlog za pokretanje postupka za izbor u isto ili više zvanje, prema senatu visokoškolske ustanove podnosi naučno-nastavno vijeće fakulteta, odnosno akademije, na osnovu zahtjeva katedre koja pokreće zahtjev prema naučno-nastavnom vijeću fakulteta, odnosno akademije, na osnovu pismenog zahtjeva nastavnika ili saradnika.
- (4) Komisija za pripremanje prijedloga za izbor dužna je dostaviti prijedlog u roku od 30 dana od imenovanja i isti dostaviti naučno-nastavnom vijeću fakulteta, odnosno umjetničko-nastavnom vijeću akademije.
- (5) Na osnovu prijedloga komisije naučno-nastavno vijeće utvrđuje prijedlog za izbor u daljem roku od 15 dana i dostavlja ga senatu univerziteta.
- (6) Senat univerziteta donosi odluku o izboru u roku od 30 dana od dana dostavljanja prijedloga uz navođenje pravne pouke nezadovoljnom kandidatu za izbor u akademsko zvanje.
- (7) Kandidat za izbor u naučno-nastavno i umjetničko-nastavno zvanje koji je nezadovoljan odlukom senata univerziteta može podnijeti zahtjev za preispitivanje odluke o izboru.
- (8) Zahtjev se podnosi senatu univerziteta u roku od 15 dana od dana prijema odluke o izboru.
- (9) Senat donosi odluku o izboru, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za preispitivanje donesene odluke o izboru, nakon čega je osigurana redovna sudska nadležnost.

Član 80.
(Registar časopisa i zbornika)

- (1) Senat visokoškolske ustanove formira registar časopisa i zbornika sa naučnih skupova koji se koristi pri izboru u naučno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja.
- (2) Način upisa u registar časopisa i zbornika radova visokoškolske ustanove bliže se reguliše pravilnikom i procedurama za izbor i napredovanje nastavnika i saradnika koji donosi senat.
- (3) Pri ocjeni validnosti publikacija vodi se računa o međunarodnom ugledu, referentnosti, načinu recenzija radova i drugim relevantnim pokazateljima.

Član 81.
(Reference za izbor u isto ili više zvanje)

- (1) Pod priznatom publikacijom za izbor u naučno-nastavna zvanja podrazumijeva se naučni časopis, zbornik radova sa konferencije u štampanoj i elektronskoj formi koji su upisani u Registar iz člana 80. ovog zakona.
- (2) Pod objavljenom knjigom u smislu ovog zakona podrazumijeva se tematski cjelovit i kompaktan recenziran naučni ili stručni sadržaj u štampanoj ili elektronskoj formi koji:
 - a) obrađuje tematiku iz naučne oblasti za koju se vrši izbor;
 - b) je dobio najmanje dvije afirmativne recenzije;
 - c) je katalogiziran, odnosno da ima ISBN broj;

Odjeljak C. Uslovi za izbor

Član 82.
(Uslovi za izbor u naučno-nastavna zvanja)

Uslovi za izbor akademskog osoblja u naučno-nastavna zvanja na visokoškolskoj ustanovi su:

- a) redovni profesor: proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora, najmanje dvije objavljene knjige, najmanje osam naučnih radova objavljenih u priznatim publikacijama, sve nakon sticanja zvanja vanrednog profesora, te uspješno mentorstvo ili komentorstvo kandidata za stepen drugog i trećeg ciklusa;
- b) vanredni profesor: proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta, najmanje pet naučnih radova objavljenih u priznatim publikacijama, objavljena knjiga i originalni stručni uspjeh kao što je projekt, patent ili originalni metod, sve nakon izbora u zvanje docenta, te mentorstvo kandidata za stepen drugog ciklusa;
- c) docent: naučni stepen doktora u datoj oblasti, najmanje tri naučna rada objavljena u priznatim publikacijama, pokazane nastavničke sposobnosti;
- d) lektor: završen stepen drugog ciklusa (magisterij);
- e) viši asistent: završen stepen drugog ciklusa (magisterij), i
- f) asistent: završen studij prvog ciklusa sa 240 ECTS bodova ili studij drugog ciklusa, sa prosječnom ocjenom ne manjom od 8,00 ili 3,50.

Član 83.
(Uslovi za izbor u umjetničko-nastavna zvanja)

Uslovi za izbor u umjetničko-nastavna zvanja u koja se bira akademsko osoblje na studijskim profilima na univerzitetu, su:

- a) redovni profesor: prethodno proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora, završen stepen najmanje prvog ciklusa, veći broj javno predstavljenih umjetničkih projekata koji su doprinijeli razvoju kulture i umjetnosti i dali doprinos podizanju nivoa nastavnog i umjetničkog kadra;
- b) vanredni profesor: proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta, završen stepen najmanje prvog ciklusa, veći broj javno predstavljenih umjetničkih projekata, priznanja za uspješno djelovanje u odgovarajućoj oblasti i rezultati u nastavnom radu;
- c) docent: završen stepen najmanje prvog ciklusa, veći broj javno predstavljenih umjetničkih projekata i rezultati u nastavnom radu;
- d) viši asistent: završen stepen najmanje prvog ciklusa i javno predstavljeni umjetnički projekti;
- e) asistent: završen stepen prvog ciklusa s najmanje 240 ECTS bodova i prosječnom ocjenom 8 ili 3,5.

Član 84.

(Uslovi za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi)

- (1) Minimalni uslovi za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi su:
 - a) profesor visoke škole: završen stepen trećeg ciklusa i pokazana nastavna sposobnost;
 - b) predavač visoke škole: završen stepen drugog ciklusa i pokazana nastavna sposobnost;
 - c) asistent: završen stepen prvog ciklusa, s najmanjom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5.
- (2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja imaju zvanja redovnog profesora, vanrednog profesora i docenta, birana na univerzitetima.

Član 85.

(Uslovi za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi)

Minimalni uslovi za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi su:

- a) profesor visoke škole: nakon sticanja zvanja predavača, završen stepen najmanje prvog ciklusa, istaknuti javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost;
- b) predavač visoke škole: u periodu od posljednjeg izbora, završen stepen najmanje prvog ciklusa, javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost;
- c) asistent: završen stepen prvog ciklusa, s najmanjom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5

Član 86.

(Izvođenje nastave na umjetničko-nastavnim predmetima)

Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja imaju izbor na umjetničko-nastavnim predmetima na univerzitetima.

DIO DESETI - RADNI ODNOSI

Član 87.

(Zasnivanje radnog odnosa u javnoj visokoškolskoj ustanovi)

- (1) Radni odnos u javnoj visokoškolskoj ustanovi zasniva se putem javnog konkursa, odnosno javnog oglasa.

- (2) Svi radnici visokoškolske ustanove obavljaju ljekarske sistematske preglede prije početka nastave za tu akademsku godinu.
- (3) Podaci o zdravstvenom stanju radnika se koriste u skladu sa važećim propisima zaštite ličnih podataka.
- (4) Lice za koje se ljekarskim pregledom utvrdi da boluje od zarazne ili duševne bolesti ne može raditi u visokoškolskoj ustanovi.
- (5) Sredstva za obavljanje ljekarskog pregleda iz stava (2), ovog člana obezbjeđuje visokoškolska ustanova.
- (6) Kriteriji, postupak i druga pitanja zasnivanja radnog odnosa i obavljanja ljekarskih pregleda u javnoj visokoškolskoj ustanovi uređuju se općim aktom ustanove.

Član 88. **(Dodatno radno angažovanje)**

- (1) Nastavnik, odnosno saradnik može zaključiti ugovor kojim se angažuje na drugoj visokoškolskoj ustanovi ili kod drugog pravnog lica samo ako takav rad ne remeti normirani oblik rada i sedmični fond sati u visokoškolskoj ustanovi kod koje je u radnom odnosu, niti bi dovodio do sukoba interesa, a uz prethodno odobrenje visokoškolske ustanove sa kojom ima zasnovan radni odnos.
- (2) Prethodno odobrenje za angažman nastavnika i saradnika daje senat visokoškolske ustanove.
- (3) Općim aktom visokoškolske ustanove bliže se propisuju uslovi i postupak za davanje i oduzimanje odobrenja iz stava (1), ovog člana.

Član 89. **(Plaćeno odsustvo)**

Akademskom osoblju visokoškolske ustanove, može se odobriti plaćeno odsustvo u trajanju do dva semestra radi naučnog, stručnog ili umjetničkog usavršavanja, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

Član 90. **(Mirovanje radnog odnosa)**

Pored razloga utvrđenih zakonom, nastavniku i saradniku u visokoškolskoj ustanovi se može odobriti neplaćeno odsustvo, u trajanju do jedne godine za koji period mu miruju prava i obaveze iz radnog odnosa, u slučajevima utvrđenim statutom visokoškolske ustanove.

Član 91. **(Mirovanje prava za izbor u naučna zvanja)**

- (1) Nastavniku i saradniku koji je na neplaćenom odsustvu, porodiljskom odsustvu i odsustvu radi njege djeteta, bolovanju preko tri mjeseca, kao i imenovanim na javnu funkciju u organima vlasti za vrijeme obavljanja javne funkcije i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, rokovi za izbor u naučna zvanja miruju i ne uračunavaju se u izborni period, ukoliko je to za njega povoljnije.
- (2) Izuzetno, za vrijeme trajanja proglašenja stanja prirodne nesreće ili stanja epidemije ili pandemije ili ratnog stanja, asistent i viši asistent mogu produžiti izborni period utvrđen stavom (1), ovog člana, a najduže 18 mjeseci od dana isteka izbornog perioda, o čemu konačnu odluku donosi senat visokoškolske ustanove.

Član 92.
(Penzionisanje nastavnika)

- (1) Nastavniku prestaje radni odnos na visokoškolskoj ustanovi na kraju akademske godine u kojoj je navršio 70 godina života.
- (2) Izuzetno od prethodnog stava, nastavnik može biti penzionisan na vlastiti zahtjev, ako ispunjava uslove za starosnu, prijevremenu i invalidsku penziju propisane Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 13/18, 93/19 - odluka US i 90/21).

Član 93.
(Zaštita prava akademskog osoblja i drugog osoblja)

- (1) Zaštita prava akademskog i drugog osoblja na visokoškolskoj ustanovi ostvaruje se u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima visokoškolske ustanove.
- (2) U pogledu prava i obaveza iz radnog odnosa akademskog i drugog osoblja u visokoškolskoj ustanovi primjenjuju se odredbe Zakona o radu, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

DIO JEDANAESTI - STUDENTI

POGLAVLJE I. UPIS STUDENATA, UPISNA POLITIKA, KRITERIJI

Odjeljak A. Upis studenata

Član 94.
(Upis studenata)

- (1) Na odobrene, odnosno akreditovane studijske programe upisuju se kandidati pod uslovima utvrđenim zakonom i općim aktom visokoškolske ustanove.
- (2) Studenti ostvaruju prava i izvršavaju obaveze u toku studija u skladu sa zakonom, statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.

Član 95.
(Indeks)

- (1) Lice koje se upiše na studijske programe stiče status studenta i visokoškolska ustanova mu izdaje indeks.
- (2) Sadržaj i oblik indeksa propisuje ministar.

Član 96.
(Ugovor)

- (1) Studenti koji su primljeni i upisani u visokoškolsku ustanovu stupaju u ugovorni odnos sa tom ustanovom, odnosno fakultetom ili umjetničkom akademijom i drugim organizacionim jedinicama univerziteta u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i statutom.
- (2) Visokoškolska ustanova i student zaključuju ugovor u pismenoj formi.
- (3) Bitni elementi ugovora utvrđuju se statutom.

Član 97.
(Upisna politika)

- (1) Upisnom politikom definiraju se uslovi, procedure i kriteriji za prijem studenata svih studijskih ciklusa na visokoškolsku ustanovu.
- (2) Na temelju upisne politike visokoškolska ustanova će osigurati sljedeće:
 - a) propisati pravila i procedure za prijem i upis studenata na osnovu kriterija koji će obezbijediti transparentne i jasno definirane uslove za upis;
 - b) osigurati promotivni materijal sa relevantnim sadržajem, tačnim podacima koji se odnose na vrijeme upisa, koji će biti dostupan zainteresiranim kandidatima;
 - c) osigurati transparentnost procedura selekcije kandidata za upis, pažljivo i efikasno provođenje istih, vodeći računa o povjerljivosti podataka o studentima;
 - d) osigurati da potencijalni kandidati budu obaviješteni o svim informacijama relevantnim za prijem i upis;
 - e) osigurati da odabrani studenti budu obaviješteni o svim značajnijim promjenama od vremena kada je objavljen konkurs za upis, kao i da studenti budu obaviješteni o svim opcijama koje imaju na raspolaganju u datim okolnostima;
 - f) upoznati studente koji su uspješno prošli prijemne procedure o pravilima upisa, mogućnostima koje se pružaju studentima kao podrška učenju ili poboljšanju studentskog standarda.

Član 98.
(Kriteriji za odabir kandidata)

- (1) Upis na studij obavlja se na osnovu javnog konkursa koji sadrži: uslove za upis, broj mjesta za upis, postupak, podatke o ispravama koje se podnose, kao i rokovima za podnošenje prijave.
- (2) Visokoškolska ustanova utvrđuje postupak odabira kandidata i kriterije na osnovu kojih se vrši klasifikacija i odabir kandidata za upis.
- (3) Kandidat za upis na studij prvog ciklusa polaže prijemni ispit ili ispit za provjeru sklonosti i sposobnosti, u skladu sa općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 99.
(Upis stranih državljana i lica bez državljanstva)

Strani državljanin i lice bez državljanstva može se upisati na studijske programe pod istim uslovima kao i domaći državljanin, u skladu sa ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Odjeljak B. Prava i obaveze studenata

Član 100.
(Prava studenata)

- (1) Studenti imaju sljedeća prava:
 - a) prisustvovanje svim predavanjima, seminarima i drugim oblicima nastave organiziranim u okviru njihovih predmeta u skladu sa njihovim statusom i zavisno od mogućnosti i drugih oblika organizirane nastave;
 - b) na konsultacije i mentorski rad;
 - c) na završetak studija u kraćem roku;

- d) izjašnjavanje o kvaliteti nastave i nastavnika;
 - e) pritužbi u slučaju povrede studentskih prava utvrđenih zakonom, statutom ili drugim općim aktom visokoškolske ustanove;
 - f) korištenje biblioteke i drugih usluga za studente;
 - g) učestvovanje na izborima za studentska mjesta u studentskim predstavničkim tijelima i drugim tijelima ustanovljenim u skladu sa statutom visokoškolske ustanove;
 - h) na blagovremeno i tačno informiranje o svim pitanjima koja se odnose na studije;
 - i) na samoorganiziranje i izražavanje vlastitog mišljenja;
 - j) na ravnopravnost u pogledu uslova studija i tretmana u visokoškolskoj ustanovi, kao i na povlastice koje nosi status studenta;
 - k) na različitost i zaštitu od diskriminacije;
 - l) na priznavanje i prijenos bodova između visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini;
 - m) iznijeti svoja viđenja u pogledu kvaliteta nastave ili drugih usluga visokoškolske ustanove;
 - n) druga prava utvrđena statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.
- (2) Visokoškolska ustanova je dužna organizirati studentske i druge službe na način ažurnog, stručnog i kvalitetnog pružanja usluga studentima i dostupnosti istih u toku radnog vremena visokoškolske ustanove.
- (3) Način ostvarivanja prava studenata bliže se uređuje statutom.

Član 101. **(Obaveze studenata)**

Studenti imaju sljedeće obaveze:

- a) pridržavati se pravila koje je propisala visokoškolska ustanova;
- b) ispunjavati nastavne i druge obaveze;
- c) ukazivati dužno poštovanje prema pravima osoblja i drugih studenata u visokoškolskoj ustanovi;
- d) ukazivati dužnu i punu pažnju svom studiju i učestvovati u akademskim aktivnostima.

Član 102. **(Sadržaj statuta u odnosu na studente)**

Statut visokoškolske ustanove obavezno sadrži odredbe koje:

- a) osiguravaju slobodu studenata da, u skladu sa zakonom, ispituju i testiraju primljena znanja i da nude nove ideje i kontroverzna i nepopularna mišljenja, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka svog statusa ili bilo koje druge privilegije koju, eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživaju;
- b) osiguravaju, u skladu sa zakonom, slobodu govora, organiziranja i okupljanja studenata;
- c) štite studente od diskriminacije prema bilo kom osnovu kao što je spol, rasa, seksualna orijentacija, fizički ili drugi nedostatak, bračno stanje, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno porijeklo, veza s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje, starosna dob ili neki drugi status;
- d) pružaju pravične i nepristrasne mehanizme rješavanja pitanja disciplinske odgovornosti studenata.

Član 103. **(Disciplinska odgovornost studenta)**

- (1) Student odgovara za povredu obaveze koja je u vrijeme izvršenja bila utvrđena općim aktom visokoškolske ustanove.

- (2) Za težu povredu obaveze studentu se može izreći i mjera isključenja sa studija na visokoškolskoj ustanovi.
- (3) Disciplinski postupak ne može se pokrenuti po isteku šest mjeseci od dana saznanja za povredu obaveze i počinioca, a najkasnije 12 mjeseci od dana kada je povreda učinjena.
- (4) Općim aktom visokoškolske ustanove utvrđuju se teže i lakše povrede obaveze, disciplinski organi i postupak za utvrđivanje odgovornosti studenta.

Član 104.
(Pravo na sudsku zaštitu)

Studenti imaju pravo pred nadležnim sudom osporiti sve konačne odluke visokoškolske ustanove, koje se na njih odnose.

Član 105.
(Osiguranje adekvatnih uslova osobama sa posebnim potrebama)

Visokoškolska ustanova će osigurati adekvatne uslove za pristup studiju, studiranje i rad osoba sa posebnim potrebama.

Odjeljak C. Prestanak statusa studenata

Član 106.
(Prestanak statusa studenta)

- (1) Status studenta prestaje završetkom studijskog programa i dobivanjem stepena za koji se školuje, ispisom iz visokoškolske ustanove prije završetka studija, odnosno kada student ne upiše narednu godinu studija, ne obnovi upis u istu godinu u propisanom roku, a ne miruju mu prava i obaveze studenta.
- (2) Status redovnog studenta prestaje:
 - a) ako visokoškolska ustanova redovnom studentu izrekne disciplinsku mjeru prestanka statusa redovnog studenta u postupku utvrđenom općim aktom visokoškolske ustanove;
 - b) kada redovni student dva puta obnovi istu studijsku godinu i ne stekne uslove za upis u višu godinu studija.
- (3) Prestankom statusa studenta prestaje njegovo članstvo u organima visokoškolske ustanove bez obzira na mandat.

Član 107.
(Pojedinačna prava i obaveze studenata i primjena Zakona o upravnom postupku)

- (1) Visokoškolska ustanova rješava o pojedinačnim pravima i obavezama studenta, a naročito o:
 - a) upisu kandidata u prvu godinu studija;
 - b) upisu studenta u narednu godinu studija;
 - c) pravu studenta na izdavanje diplome;
 - d) mjeri isključenja;
 - e) obavezi plaćanja troškova studija,
 - f) drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

- (2) Kada se rješava o pravima i obavezama studenata iz stava (1) ovog člana visokoškolska ustanova postupa po Zakonu o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 02/98 i 48/99).

POGLAVLJE II. STUDENTSKI PREDSTAVNIČKI ORGAN

Član 108.

(Studentski predstavnički organ)

- (1) Studenti svoje interese ostvaruju organizirani kroz studentski predstavnički organ.
- (2) Studentski predstavnički organ univerziteta čine izabrani predstavnici studenata fakulteta, visokih škola i akademija univerziteta iz sva tri studijska ciklusa.
- (3) Studentski predstavnički organ visoke škole čine predstavnici studenata iz svih studijskih programa i svih studijskih godina.
- (4) Statut ili drugi akt visokoškolske ustanove obavezno sadrži odredbe o načinu, izboru i broju članova studentskog predstavničkog tijela.
- (5) Studentski predstavnički organ radi po principu reprezentativnosti, na način da se osigura adekvatno proporcionalno zastupanje studenata u skladu sa stavovima (2) i (3), ovog člana.

Član 109.

(Izbor i razrješenje studentskih predstavnika)

- (1) Studentske predstavnike u organe visokoškolske ustanove bira i razrješava predstavnički organ.
- (2) Studentski predstavnički organ zastupa interese studenata i daje doprinos društvenim, kulturnim, akademskim ili fizičko-rekreativnim potrebama studenata na osnovu demokratskih principa i u skladu sa zakonom.
- (3) Studentski predstavnički organi mogu osnovati ili pristupiti asocijaciji studentskih predstavničkih organa u Bosni i Hercegovini, putem kojih se ostvaruje članstvo u međunarodnim organizacijama i asocijacijama studenata.

Član 110.

(Saradnja visokoškolskih ustanova)

Saradnja visokoškolske ustanove sa drugim studentskim udruženjima, organizacijama i asocijacijama koje okupljaju studente odvija se preko univerzitetskog studentskog predstavničkog organa ili studentskog predstavničkog organa visoke škole.

Član 111.

(Uređivanje rada studentskog predstavničkog organa)

- (1) Studentski predstavnički organ donosi poslovnik o radu, kojim se uređuje način rada studentskog predstavničkog organa.
- (2) Studenti obavezno učestvuju u donošenju akata kojima se uređuje rad studentskog predstavničkog organa i druga pitanja koja se tiču prava, obaveza i odgovornosti studenata.

Član 112.

(Stalno stručno usavršavanje)

- (1) Stalne i povremene oblike stručnog usavršavanja organizira visokoškolska ustanova putem organizacionih jedinica.

- (2) Program stručnog usavršavanja donosi senat na svoju inicijativu ili na prijedlog naučno-nastavnog vijeća fakulteta, odnosno nastavno-umjetničkog vijeća akademije.
- (3) O učešću u pojedinim oblicima stručnog usavršavanja kandidatu se izdaju odgovarajuća uvjerenja.

DIO DVANAESTI - VISOKOOBRAZOVNA DJELATNOST

POGLAVLJE I. NAČIN STUDIRANJA, CIKLUSI STUDIRANJA, STUDIJSKI PROGRAMI

Odjeljak A. Način studiranja

Član 113. **(Način studiranja)**

- (1) Visoko obrazovanje može se sticati redovno, vanredno, učenjem na daljinu ili kombiniranjem ova tri načina studiranja, na način utvrđen statutom.
- (2) Visokoškolska ustanova odnosno njene organizacione jedinice u okviru svoje djelatnosti mogu obavljati naučnoistraživačku, umjetničku, ekspertsko-konsultantsku i izdavačku djelatnost, a mogu da obavljaju i druge poslove iz naučnog, stručnog, istraživačkog i umjetničkog rada, pod uslovom da se tim poslovima ne ugrožava kvalitet nastave.
- (3) Visokoškolska ustanova odnosno fakultet, umjetnička akademija i visoka škola kao organizaciona jedinica u okviru svoje djelatnosti može realizirati programe cjeloživotnog učenja van okvira studijskih programa za koje je dobila dozvolu za rad, na način utvrđen općim aktom visokoškolske ustanove.
- (4) Lice koje je upisano na program iz stava (3) ovog člana nema status studenta i nakon uspješno savladanog programa izdaje mu se uvjerenje.

Član 114. **(Organizacija predavanja nastave za studente)**

- (1) Visokoškolska ustanova je dužna organizirati predavanja i druge oblike nastave za sve studente, osim pri organiziranju studijskog programa na daljinu, u skladu sa općim aktom visokoškolske ustanove.
- (2) Bliže uslove i način organiziranja studijskog programa na daljinu propisuje ministar.

Član 115. **(Informiranje studenata o održavanju nastave)**

- (1) Visokoškolska ustanova je dužna na odgovarajući način informirati studente o:
- načinu, vremenu i mjestu održavanja nastave;
 - ciljevima, metodama i sadržajima nastave;
 - sadržajima, metodama, kriterijima i mjerilima ispitivanja;
 - načinu obezbjeđenja javnosti na ispitu i načinu uvida u rezultate;
 - kao i o drugim pitanjima od značaja za studente.
- (2) Način informiranja studenata o pitanjima iz stava (1), ovog člana bliže se uređuje općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 116. **(Angažman studenata)**

- (1) Zbir od 60 ECTS bodova odgovara prosječnom ukupnom angažmanu studenta u obimu 40-satne radne sedmice tokom jedne školske godine.

(2) Ukupno angažiranje studenta sastoji se od nastave (predavanja, vježbe, praksa, seminari i dr.), samostalnog rada, kolokvija, ispita, izrade završnih radova, dobrovoljnog rada u lokalnoj zajednici i ostalih vidova angažiranja.

Odjeljak B. Ciklusi studiranja

Član 117. (Ciklusi studiranja)

(1) Visoko obrazovanje organizuje se u tri ciklusa:

- a) prvi ciklus ili dodiplomski studij vodi do akademskog zvanja završenog dodiplomskog studija (the degree of Bachelor) ili ekvivalenta, stečenog nakon najmanje tri i najviše četiri godine redovnog studija nakon sticanja svjedočanstva o završenoj srednjoj školi, koji se vrednuje sa najmanje 180 odnosno 240 ECTS bodova;
- b) drugi ciklus ili postdiplomski studij vodi do akademskog zvanja magistra ili ekvivalenta, stečenog nakon završenog dodiplomskog studija i traje jednu ili dvije godine, a vrednuje se sa 60, odnosno 120 ECTS bodova, i to tako da u zbiru sa prvim ciklusom nosi 300 ECTS bodova;
- c) treći ciklus vodi do akademskog zvanja doktora ili ekvivalenta, traje tri godine, i vrednuje se sa 180 ECTS bodova.

(2) Jedan semestar studija vrednuje se sa 30 ECTS bodova.

(3) Iz odredbi stava (1), ovog člana izuzima se studij medicinske grupe nauka u prvom ciklusu koji se vrednuje za farmaciju sa 300 ECTS bodova, a za medicinu sa 360 ECTS bodova.

Član 118. (Akademske titule i stručna zvanja)

(1) Završetkom određenog ciklusa studija stiče se pravo na akademsku titulu, odnosno stručno zvanje u određenoj oblasti, u skladu sa Okvirnim zakonom i Pravilnikom o korištenju akademskih titula, te sticanju naučnih i stručnih zvanja, koji donosi ministar Ministarstva.

(2) Izuzev zvanja koja se dodjeljuju u smislu stava (1), ovog člana, u vidu počasnog doktorata nauka (honoris causa), ne mogu se dodjeljivati zvanja koja nisu predviđena zakonom i Pravilnikom o korištenju akademskih titula, te sticanju naučnih i stručnih zvanja.

(3) Profesor emeritus može učestvovati u izvođenju nastave na drugom i trećem ciklusu studija, biti član komisije u postupcima izbora nastavnika, te u postupcima sticanja naučnog stepena magistra odnosno doktora nauka, te biti mentorom kandidatima za sticanje naučnog stepena magistra ili doktora nauka.

(4) Kriteriji i postupak izbora profesora emeritusa bliže se utvrđuje statutom visokoškolske ustanove.

Odjeljak C. Studijski program

Član 119. (Studijski program)

(1) Studij na visokoškolskoj ustanovi realizira se po studijskim programima.

(2) Visokoškolska ustanova dužna je izvršiti akreditaciju studijskih programa u skladu sa ovim zakonom, Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju i podzakonskim aktima.

- (3) Visokoškolska ustanova može prema potrebi organizovati interdisciplinarne studijske programe, kao i druge skraćene studijske programe prema specifičnim potrebama tržišta rada.

Član 120.

(Studijski program)

- (1) Studijski program donosi senat u skladu sa statutom ili drugim općim aktom, a sadrži:
- stručni i akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija;
 - uslove za upis na studijski program;
 - listu obaveznih i izbornih predmeta i broj sati potrebnih za njihovu realizaciju;
 - bodovnu vrijednost svakog predmeta i završnog rada iskazanu u ECTS bodovima;
 - uslove za prelazak sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija;
 - način izbora predmeta iz drugih studijskih programa;
 - uslove upisa u slijedeći semestar ili trimestar, odnosno slijedeću godinu studija, te način završetka studija;
 - način izvođenja studija i način provjere znanja za svaki predmet;
 - druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa.
- (2) Usklađivanje studijskog programa sa organizacijom rada i dostignućima nauke i umjetnosti ne smatra se novim studijskim programom.
- (3) Novi studijski program na javnoj visokoškolskoj ustanovi uvodi se u skladu sa postupkom propisanim Pravilnikom o uvođenju novog studijskog programa koji donosi ministar Ministarstva.
- (4) Odluku o pokretanju studijskog programa iz stava (3) ovog člana donosi Vlada Kantona uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva finansija.

Član 121.

(Uvođenje studijskog programa od javnog interesa)

- (1) Radi ostvarenja javnog interesa, a u cilju obezbjeđenja neophodnog stručnog kadra, Ministarstvo može zahtijevati od javne visokoškolske ustanove da uvede novi studijski ili inovira postojeći studijski program, kojim se omogućava sticanje odgovarajućih kvalifikacija.
- (2) Sredstva za uvođenje studijskog programa od javnog interesa obezbjeđuje osnivač.

Član 122.

(Zajednički studijski program)

- (1) Visokoškolske ustanove mogu usvojiti zajednički studijski program koji izvode dvije ili više visokoškolskih ustanova.
- (2) Studijskim programom iz stava (1), ovog člana stiče se zajednička diploma.

Član 123.

(Dualni studij)

- (1) Visokoškolska ustanova može organizovati dualni studij u kojem kroz aktivnu nastavu na ustanovi i praktičnu obuku radom u poslovnom subjektu stiču, usavršavaju, odnosno izgrađuju znanja, vještine i kompetencije u skladu sa studijskim programom i standardom kvalifikacije.
- (2) Dualni studij se može organizovati kao samostalni studijski program i kao jedan od modula unutar drugih studijskih programa.

(3) Dualni studij se realizuje kroz teorijsku nastavu na visokoškolskoj ustanovi i praktičnu obuku i rad u poslovnim subjektima.

(4) Visokoškolska ustanova koja želi realizovati studijske programe po dualnom modelu studija formira mrežu poslovnih subjekata i drugih organizacija koji imaju potrebu za zapošljavanjem lica sa kvalifikacijama koje se stiču na toj ustanovi.

(5) Međusobni odnos visokoškolske ustanove, poslovnih subjekata i drugih organizacija i studenata u studijskim programima, odnosno modulima po dualnom modelu uređuju se posebnim ugovorom.

(6) Ugovorima iz stava (5) ovog člana osiguranje kvalitete studija povjerava se visokoškolskoj ustanovi.

(7) Statutom visokoškolske ustanove preciznije se uređuju sva pitanja u vezi sa realizacijom dualnog studija iz ovog člana.

Član 124. (Provjera znanja)

- (1) Uspješnost studenata u savladavanju pojedinog nastavnog predmeta kontinuirano se prati tokom nastave, na način predviđen nastavnim planom i programom, odnosno studijskim programom i izražava se u bodovima.
- (2) Oblici provjere znanja mogu biti pismeni, usmeni i praktični, a provjera znanja je u pravilu pismena i vrši se testom ili pismenim radom.
- (3) Općim aktom visokoškolske ustanove uređuje se način polaganja ispita i ocjenjivanja studenata, kao i način i postupak prigovaranja na dobijenu ocjenu.

Član 125. (Mjesto provjere znanja)

- (1) Ispit se polaže u sjedištu visokoškolske ustanove, odnosno u objektima navedenim u dozvoli za rad.
- (2) Izuzetno, visokoškolska ustanova može organizirati polaganje ispita van sjedišta samo ako se radi o ispitu iz predmeta čiji karakter to zahtijeva.
- (3) U slučaju postojanja opravdanih razloga ispit i dio ispita može se održati online.
- (4) Ispit i svi oblici provjere znanja su javni.

POGLAVLJE II. PRAVILA STUDIRANJA

Odjeljak A. Utvrđivanje pravila studiranja

Član 126. (Utvrđivanje pravila studiranja)

Statutom visokoškolske ustanove ili drugim općim aktom bliže se uređuju naročito:

- a) vrijeme održavanja nastave za studente;
- b) način polaganja ispita, ocjenjivanja i izvršavanja drugih obaveza, kao i način i postupak odobravanja teme, formiranje komisije i odbrana završnog rada;

- c) način i vrijeme obavještanja studenata o ostvarivanju prava i izvršavanju obaveza iz nastave, o datumu i mjestu održavanja ispita i o rezultatima ispita i drugih izvršenih obaveza;
- d) pravo prigovora na ocjenu;
- e) bliži uslovi za upis u narednu godinu studija;
- f) uslovi sticanja diplome;
- g) prava i obaveze studenata koji su obnovili upis;
- h) uslovi i način ponovnog sticanja statusa studenta;
- i) način prepoznavanja položenih ispita na visokoškolskoj ustanovi;
- j) uslovi za nastavak studija prilikom prelaska sa druge visokoškolske ustanove;
- k) uslovi pod kojima zainteresirana lica mogu pohađati nastavu i polagati ispite iz određenih nastavnih predmeta;
- l) uslovi za prijevremeno završavanje studija;
- m) uslovi i način uključivanja studenata u naučnoistraživački rad;
- n) pohvale i nagrade;
- o) lakše i teže povrede obaveza studenata;
- p) zaštita prava studenata, nadležni organi i postupak odlučivanja o pravima, obavezama i odgovornostima studenata, kao i o zaštiti prava kandidata koji nisu primljeni po konkursu za upis u prvu godinu studija;
- r) obaveze nastavnika i saradnika u izvođenju nastave;
- s) druga pitanja od značaja za studij.

Član 127. (Polaganje i prijenos ispita)

- (1) Polaganjem ispita student stiče određeni broj bodova u skladu sa studijskim programom.
- (2) Studijskim programom može se usloviti opredjeljenje studenata za određeni predmet prethodno položenim ispitima iz jednog ili više predmeta utvrđenih studijskim programom.
- (3) Student može prenijeti u narednu godinu studija, unutar trajanja jednog ciklusa, najviše 12 ECTS bodova ili najviše dva predmeta, ukoliko senat ne odluči drugačije.
- (4) Studentu koji obnavlja studijsku godinu visokoškolska ustanova može unutar jednog ciklusa, u skladu sa svojim kapacitetima i organizacionim mogućnostima, odlukom naučno-nastavnog vijeća dozvoliti pohađanje nastave i polaganje nastavnih predmeta iz naredne studijske godine pod uslovom da ukupno opterećenje studenata po semestru ne prelazi 30 ECTS bodova.
- (5) Prilikom svakog ponovnog polaganja završnog ili popravnog ispita iz predmeta u godini koju obnavlja student je obavezan platiti naknadu za obavljanje ispita u visini koju utvrdi senat visokoškolske ustanove.

Član 128. (Mirovanje prava i obaveza studenata)

- (1) Prava i obaveze studenta miruju dok je na porodiljskom odsustvu ili tokom trajanja bolesti zbog koje nije mogao pohađati nastavu i polagati ispite, a što utvrđuje dekan na osnovu prethodno pribavljenog mišljenja nadležne zdravstvene ustanove.
- (2) Visokoškolska ustanova može studentu, na njegov zahtjev, odobriti da mu miruju prava i obaveze određeno vrijeme, a najduže godinu dana, iz razloga koji se bliže uređuju statutom.
- (3) Zahtjev za mirovanje iz stava (2), ovog člana se podnosi u vrijeme upisa prvog semestra ili trimestra tekuće akademske godine.

- (4) Izuzetno, za vrijeme trajanja proglašenja stanja prirodne nesreće ili stanja epidemije ili pandemije ili ratanog stanja, visokoškolska ustanova može studentu, na njegov zahtjev, odobriti mirovanje prava i obaveza i mimo rokova utvrđenih u stavu (2), ovog člana.

Odjeljak B. Ocjenjivanje

Član 129. (Ocjenjivanje)

- (1) Uspješnost studenta prati se kontinuirano tokom nastave i izražava se u bodovima.
(2) Ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem ispita student može ostvariti najviše 100 bodova.
(3) Uspjeh studenta na ispitu ocjenjuje se brojnom, opisnom ili slovnom ocjenom kako slijedi:
a) ocjena 5 (pet), opisno „ne zadovoljava“, odgovara slovnoj ocjeni „F, FX“;
b) ocjena 6 (šest), opisno „dovoljan“, odgovara slovnoj ocjeni „E“;
c) ocjena 7 (sedam), opisno „dobar“, odgovara slovnoj ocjeni „D“;
d) ocjena 8 (osam), opisno „vrlodobar“, odgovara slovnoj ocjeni „C“;
e) ocjena 9 (devet), opisno „odličan“, odgovara slovnoj ocjeni „B“;
f) ocjena 10 (deset), opisno „izvanredan“, odgovara slovnoj ocjeni „A“.
(5) Prolazne su ocjene od 6 (šest, dovoljan, „E“) do 10 (deset, izvanredan, „A“).
(6) U indeks se upisuju samo prolazne ocjene.

Član 130. (Završni rad i disertacija)

- (1) Studijskim programom prvog ciklusa može biti predviđen završni rad.
(2) Studijski program drugog ciklusa obavezno sadrži završni rad.
(3) Doktorska disertacija je završni dio studijskog programa trećeg ciklusa, osim doktorata umjetnosti, koji je umjetnički projekt.
(4) Broj bodova kojima se iskazuje završni rad, odnosno završni dio studijskog programa ulazi u ukupan broj bodova potrebnih za završetak studija.
(5) Način i postupak pripreme i odbrane završnog rada, odnosno disertacije uređuje se općim aktom visokoškolske ustanove.

Odjeljak C. Nastavni plan i program

Član 131. (Nastavni plan i program)

- (1) Nastava se izvodi po nastavnom planu i nastavnom programu.
(2) Nastavnim planom utvrđuju se nastavni predmeti, ukupan broj časova predavanja, vježbi i drugih oblika nastavnog rada (u daljem tekstu: nastava).
(3) Nastavnim programom utvrđuje se sadržaj nastavnog predmeta, način izvođenja nastave i polaganja ispita i drugih vidova provjere znanja, obavezni udžbenici, priručnici i druga obavezna literatura na osnovu kojih se polaže ispit iz tog nastavnog predmeta.

Član 132. (Donošenje nastavnih planova i programa)

- (1) Nastavne planove i nastavne programe svih ciklusa donosi senat univerziteta, na prijedlog naučno-nastavnih, odnosno nastavno-umjetničkih vijeća organizacionih jedinica, odnosno senat visoke škole.

(2) Visokoškolska ustanova će osigurati efikasnu dostupnost i transparentnost nastavnih planova i programa.

Član 133.
(Primjena nastavnih planova i programa)

Primjenu nastavnih planova i nastavnih programa prati senat visokoškolske ustanove koji je dužan svake četiri godine od početka njihove primjene pokrenuti postupak za njihovo cjelovito preispitivanje.

Član 134.
(Završetak započetog studija)

Studenti imaju pravo da završe započeti studij po nastavnom planu i programu koji je važio prije izvršene izmjene, u roku utvrđenom statutom visokoškolske ustanove.

Član 135.
(Nastavni predmeti)

- (1) Nastavni predmeti su obavezni, stručni, izborni, zajednički i opći.
- (2) Nastavni predmeti mogu se nastavnim planom definirati kao obavezni za pojedine studijske programe i izborni.
- (3) Univerzitet može utvrditi da neki od stručnih predmeta budu zajednički predmeti kojima se daje zajednička stručna osnova studentima koji studiraju komplementarne naučne, odnosno umjetničke oblasti.
- (4) Nastava i ispiti iz određenih predmeta mogu se obavljati i na drugoj visokoškolskoj ustanovi koja je matična za taj predmet, što se uređuje ugovorom između visokoškolskih ustanova.
- (5) U situaciji proglašenja stanja prirodne nesreće ili stanja epidemije ili pandemije ili ratnog stanja nastava i pojedini dijelovi ispita mogu se obavljati na daljinu, uz primjenu informaciono-komunikacionih tehnologija.
- (6) Način organizacije nastave, održavanja ispita i uslove za upis naredne godine svojim odlukama utvrđuje senat visokoškolske ustanove.

Član 136.
(Organizacija nastave)

- (1) Nastava i ispiti obavljaju se u toku akademske godine.
- (2) Datum početka nastave, vremenski plan realizacije nastavnih planova i ispitivanja studenata utvrđuje senat.
- (3) Nastava se organizuje po semestrima ili trimestrima, što se utvrđuje statutom.

Član 137.
(Sedmično opterećenje studenata)

Sedmični broj časova nastave za studente određuje se na osnovu kontakt sati definiranih ECTS bodovima. Maksimalno sedmično opterećenje studenata iznosi 40 sati, uzimajući u obzir ukupno radno opterećenje.

Član 138.
(Dobrovoljni rad)

- (1) Dobrovoljni rad je rad studenata bez naknade, koji organizira visokoškolska ustanova na projektima od značaja za lokalnu zajednicu i koji se vrednuju u sistemu visokog obrazovanja.
- (2) Uslovi, način organiziranja i vrednovanja dobrovoljnog rada uređuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 139.
(Počasni doktorat)

- (1) Univerzitet može dodijeliti počasni doktorat (honoris causa) istaknutim naučnim i javnim osobama iz zemlje i inostranstva za izuzetne doprinose u pojedinim područjima naučnog, naučnonastavnog, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, kao i za izuzetne doprinose u duhovnom i materijalnom razvoju i djelovanju na promociji mira, tolerancije, humanosti.
- (2) Postupak dodjele i oduzimanja počasnog doktorata utvrđuje se općim aktom univerziteta.

DIO TRINAESTI - FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PRIMJENU ZAKONA

Član 140.
(Finansiranje visokoškolskih ustanova)

- (1) Visokoškolska ustanova stiče sredstva za obavljanje svoje djelatnosti:
 - a) iz sredstava osnivača;
 - b) iz sredstava fondova;
 - c) od donacija, zavještanja i poklona;
 - d) od školarine;
 - e) prodajom intelektualnih, kulturnih, materijalnih i komercijalnih dobara i usluga;
 - f) iz prihoda na osnovu autorskih prava i patenata;
 - g) iz drugih izvora u skladu sa zakonom.
- (2) Način finansiranja visokoškolske ustanove uređuje se aktom osnivača.

Član 141.
(Finansiranje studijskih programa javne visokoškolske ustanove)

- (1) Odlukom Vlade Kantona utvrđuje se način finansiranja svih studijskih ciklusa u javnoj visokoškolskoj ustanovi za studente koji se finansiraju iz budžeta Kantona.
- (2) Minimalnu cijenu studija za studente koji se finansiraju iz budžeta Kantona, utvrđuje Vlada Kantona.
- (3) Senat utvrđuje upisne kvote i donosi odluke o visini školarine koju plaćaju studenti u javnoj visokoškolskoj ustanovi, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona.

Član 142.
(Sredstva za sprovođenje studijskih programa)

- (1) Sredstvima visokoškolske ustanove iz člana 140. ovog zakona osigurava se sprovođenje odobrenih, odnosno akreditovanih studijskih programa u okviru djelatnosti javne visokoškolske ustanove kao i za obavljanje naučnoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada koji je u funkciji podizanja kvaliteta nastave.

- (2) Sredstvima iz stava (1), ovog člana obezbjeđuju se:
- a) plaće, naknade plaća i naknade zaposlenicima u javnoj visokoškolskoj ustanovi u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom;
 - b) naknade drugim licima koja učestvuju u naučno-nastavnom procesu u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima;
 - c) oprema za rad i stvaranje uslova za studiranje;
 - d) materijalni troškovi i investiciono održavanje;
 - e) rad drugih pravnih lica čiji je osnivač univerzitet, a čijom se djelatnošću osigurava cjelovitost i potreban standard sistema visokog obrazovanja;
 - f) razvoj i ulaganja u ustanovi i podsticanje razvoja nastavno-naučnog i nastavno-umjetničkog rada;
 - g) rad sa darovitim studentima i međunarodna saradnja;
 - h) druge namjene u skladu sa zakonom.
- (3) Visina sredstava za namjene iz stava (2) ovog člana, utvrđuje se na osnovu godišnjeg programa rada i standarda visokog obrazovanja i drugih propisa kojim se uređuje ova oblast.
- (4) Akt kojim se utvrđuje način obračuna plaća i drugih primanja u javnoj visokoškolskoj ustanovi donosi upravni odbor ustanove, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona.

Član 143. **(Vlastiti prihodi)**

Vlastiti prihodi javne visokoškolske ustanove, koji su kao takvi definisani posebnim propisima Kantona, raspodjeljuju se na način i u rokovima utvrđenim posebnim propisima Zeničko-dobojskog Kantona, statutom i usvojenim finansijskim planom javne visokoškolske ustanove.

DIO ČETRINAESTI - NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Član 144. **(Nadzor)**

- (1) Nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje vrši Ministarstvo.
- (2) Nadzor nad zakonitošću rada visokoškolskih ustanova vrši Ministarstvo.
- (3) Nadzor iz stava (1) i (2) ovog člana, vrši se na način koji ne narušava autonomiju visokoškolske ustanove i ne ometa njen redovni rad.

Član 145. **(Inspeksijski nadzor)**

- (1) Inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog zakona, provedbenih propisa, kao i akata i odluka tijela visokoškolske ustanove donesenih u cilju izvršenja obaveza utvrđenih ovim zakonom vrši nadležna inspekcija za obrazovanje, u skladu sa zakonom.
- (2) Nadzor nad primjenom propisa o radu (zaključivanje ugovora u radu, otkazivanje ugovora o radu i prestanak radnog odnosa, ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti iz radnog odnosa), vrši nadležna inspekcija rada.
- (3) Kada u vršenju inspeksijskog nadzora nadležna inspekcija za obrazovanje utvrdi da visokoškolska ustanova/organizaciona jedinica ne ispunjava uslove za rad propisane ovim zakonom i Standardima i normativima, odredit će primjeren rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka i o tome obavijestiti

osnivača visokoškolske ustanove kao ustanove, odnosno Ministarstvo ukoliko se radi o visokoškolskoj ustanovi kao javnoj ustanovi.

- (4) U slučaju iz stava (3) ovog člana, nadležna inspekcija može zabraniti visokoškolskoj ustanovi/organizacionoj jedinici upis novih studenata, kao i preduzimanje i provođenje drugih aktivnosti čije zakonito obavljanje je uslovljeno prethodnim otklanjanjem utvrđenih nedostataka i nepravilnosti.
- (5) Ukoliko visokoškolska ustanova u roku koji je utvrđen odstrane nadležne inspekcije ne otkloni utvrđene nepravilnosti nadležna inspekcija će o tome dostaviti obavijest Ministarstvu s ciljem donošenja rješenja o zabrani daljnjeg rada i brisanja visokoškolske ustanove /organizacione jedinice iz Registra licenciranih i akreditovanih visokoškolskih ustanova.
- (6) Ministarstvo će donijeti rješenje iz stava (5), ovog člana i po službenoj dužnosti izvršiti brisanje visokoškolske ustanove/organizacione jedinice iz Registra licenciranih i akreditovanih visokoškolskih ustanova.
- (7) Kada nadležna inspekcija za oblast obrazovanja utvrdi nepravilnosti u radu visokoškolske ustanove/organizacione jedinice koje ne sprečavaju daljnji rad odnosno kada utvrdi da visokoškolska ustanova/organizaciona jedinica ne postupa ili postupa nepravilno ili nepotpuno prema obavezama koje su joj određene propisima, obavezna je prema utvrđenom činjeničnom stanju naložiti odgovarajuće upravne mjere i to:
 - a) narediti da se utvrđeni nedostaci i nepravilnosti otklone na način i u roku kako je određeno ovim zakonom ili ukoliko takav rok nije propisan odrediti primjereni rok u skladu sa zakonom;
 - b) narediti preduzimanje odgovarajućih upravnih radnji i mjera radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ili nedostatka koje je visokoškolska ustanova obavezna preduzeti u roku i na način kako je naloženo;
 - c) narediti visokoškolskoj ustanovi preduzimanje odgovarajućih mjera radi potpune i pravilne primjene ovog zakona, drugih propisa i akata donesenih na osnovu ovog zakona;
 - d) zabraniti preduzimanje radnji za koje smatra da su u suprotnosti sa ovim zakonom, provedbenim propisima i aktima donesenim u cilju provođenja ovog zakona;
 - e) podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka;
 - f) podnijeti izvještaj nadležnom organu o učinjenom krivičnom djelu;
 - g) preduzeti druge mjere i radnje za koje je zakonom i drugim propisima ovlaštena.
- (8) Inspekcija za obrazovanje upravne mjere nalaže rješenjem, protiv kojeg se može izjaviti žalba Ministarstvu.

Član 146. **(Kazne za prekršaj)**

- (1) Novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova ako:
 - a) se na visokoškolskoj ustanovi vrši političko ili stranačko organiziranje ili djelovanje, što je u suprotnosti sa odredbama člana 15. ovog zakona;
 - b) visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona ili u drugoj državi organizira studij na području Kantona bez prethodne saglasnosti osnivača;
 - c) rektor ili direktor ne obustavi od izvršenja opći akt koji nije u saglasnosti sa ustavom ili je u suprotnosti sa zakonom, kao i pojedinačni akt kojim se nanosi šteta visokoškolskoj ustanovi ili društvenoj zajednici, i o tome ne obavijesti Ministarstvo, što je u suprotnosti sa odredbama člana 61. ovog zakona.
- (3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana, kaznit će se i odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 1.500 do 3.000 KM.

Član 147.
(Kazne za prekršaj)

- (1) Novčanom kaznom od 1.500 do 8.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova ako:
- a) otpočne sa radom prije upisa u sudski registar suprotno članu 24. ovog zakona;
 - b) otpočne sa radom bez dobijanja licence i akreditacije, suprotno odredbama članova 30., 31., 32., 33. i 34. ovog zakona;
 - c) ne izvodi nastavu po nastavnom planu i nastavnom programu koji je donio nadležni organ, shodno članu 55. stav (2) tačka d) ovog zakona;
 - d) ne pokrene i provede postupak za izbor nastavnika i saradnika u isto ili više zvanje u skladu sa odredbama člana 78. i 79. ovog zakona;
 - e) izvrši izbor nastavnika i saradnika suprotno odredbama članova 82., 83., 84., 85. i 86. ovog zakona;
 - f) ne provede postupak upisa studenata u skladu sa odredbama članova 94., 95. i 96. kao i članova 98. i 99. ovog zakona.
 - g) ne vodi propisane matične knjige i evidencije u skladu sa članom 40. ovog zakona;
 - h) ne vrši ljekarski sistematski pregled radnika visokoškolske ustanove u skladu sa članom 87. stav (2), ovog zakona;
 - i) ne izvrši naloženu upravnu mjeru u roku i na način kako je naloženo rješenjem nadležne inspekcije za obrazovanje iz člana 145. ovog zakona.
- (4) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 1.500 do 3.000 KM.

Član 148.
(Kazne za prekršaj)

- (1) Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova ako:
- a) rektor ili direktor bude imenovan ili razriješen suprotno odredbama člana 57. i 60. ovog zakona;
 - b) dekan bude imenovan ili razriješen suprotno odredbi člana 70. ovog zakona.
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana, kaznit će se i odgovorno lice visokoškolske ustanove novčanom kaznom od 500 do 1000 KM.

DIO PETNAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 149.
(Nadležnost ministra za donošenje provedbenih propisa)

- Ministar će u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti bliže propise o:
- a) sastavu i radu komisije matičara iz člana 20. ovog zakona;
 - b) načinu vođenja matičnih knjiga i evidencija o izdatim diplomama i dodacima diplomi iz člana 40. ovog zakona;
 - c) sadržaju javnih isprava iz člana 41. ovog zakona;
 - d) sadržaju i načinu vođenja registra iz člana 45. ovog zakona;
 - e) sadržaju indeksa iz člana 95. ovog zakona;
 - f) korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja iz člana 118. ovog zakona;
 - g) postupku uvođenja novog studijskog programa iz člana 120. ovog zakona;
 - h) priznavanju inostranih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija iz člana 158. ovog zakona.

Član 150.
(Primjena provedbenih propisa)

Do donošenja propisa iz člana 149. ovog zakona primjenjuju se provedbeni propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Član 151.
(Nadležnost Vlade za donošenje provedbenih propisa)

Vlada Zeničko-dobojskog kantona će u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona utvrditi standarde i normative visokog obrazovanja i donijeti odluku o načinu finansiranja studijskih ciklusa iz sredstava budžeta Kantona iz člana 141. ovog zakona.

Član 152.
(Pravo na završetak studija)

- (1) Student upisan na visoku školu ili studijski odsjek u dvogodišnjem trajanju prije stupanja na snagu ovog zakona ima pravo završiti započeti studij prema nastavnom planu i programu koji je važio u vrijeme njegovog upisa u roku utvrđenom statutom univerziteta.
- (2) Student upisan na dodiplomski ili postdiplomski studij na dan stupanja na snagu ovog zakona ima pravo dovršiti započeti studij prema nastavnom planu i programu koji je važio prilikom upisa u prvu godinu studija i steći odgovarajući stručni, odnosno naučni naziv prema propisima koji su važili do stupanja na snagu Okvirnog zakona uz obavezu da započeti studij završe najkasnije do 31.12.2022. godine.
- (3) Lica koja su započela jednogodišnji ili dvogodišnji studij za sticanje akademskog zvanja magistra nauka ili ekvivalenta po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona imaju pravo, nakon sticanja zvanja magistra nauka ili ekvivalenta, započeti postupak za sticanje naučnog stepena doktora nauka prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu zakona na ovaj način može steći najkasnije do 31.12. 2022. godine.

Član 153.
(Stečena naučna i stručna zvanja)

- (1) Lica koja su stekla određena stručna i naučna zvanja zadržavaju pravo njihovog korištenja u skladu sa propisima prema kojima su ih stekli.
- (2) Lica iz stava (1) ovog člana mogu tražiti od visokoškolske ustanove na kojoj su stekli zvanja da im u postupku i pod uslovima predviđenim statutom visokoškolske ustanove izda dokument (potvrdu ili diplomu) o ekvivalenciji ranije stečenog akademskog naziva sa novim akademskim nazivom.
- (3) Doktorat nauka stečen prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovog zakona istovrsni su s doktoratima nauka stečenim prema ovom zakonu, te lica koja su ih stekli imaju ista prava kao i lica koja su doktorat nauka stekli prema ovom zakonu.

Član 154.
(Usklađivanje rada visokoškolskih ustanova)

- (1) Postojeće visokoškolske ustanove obavezne su uskladiti svoju organizaciju, rad, opće akte i ugovore o radu sa ovim zakonom, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Javna visokoškolska ustanova uspostavlja internu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21).

Član 155.
(Primjena drugih zakona)

Na pitanja koja nisu bliže uređena ovim zakonom, adekvatno se primjenjuje Okvirni zakon, Zakon o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), kao i drugi propisi koji uređuju ovu oblast.

Član 156.
(Teološki fakulteti, visoke teološke škole i akademije)

- (1) Odredbe ovog zakona ne odnose se na teološke fakultete, visoke teološke škole i akademije.
- (2) Institucije iz stav (1) ovog člana, mogu biti u sastavu univerziteta što se regulira posebnim ugovorom.

Član 157.
(Priznavanje inostranih kvalifikacija i perioda studija)

- (1) Za priznavanje inostranih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija i perioda studija nadležne su visokoškolske ustanove na području Kantona.
- (2) Priznavanje inostranih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija i perioda studija vrši se prema Pravilniku o priznavanju inostranih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija, koji donosi ministar Ministarstva.

Član 158.
(Usklađivanje općih i internih akata)

Visokoškolske ustanove Zeničko-dobojskog kantona su u obavezi da usklade Statut sa odredbama ovog Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona.

Član 159.
(Prelazne i završne odredbe)

- (1) Lica izabrana na rukovodeće funkcije, po uslovima koji su važili prije stupanja na snagu ovog zakona, zadržavaju svoj status do isteka mandata.
- (2) Postupci izbora nastavnika i saradnika započeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončat će se po ranijim propisima ukoliko je to povoljnije za njih.
- (3) Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje sa primjenom Zakon o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/09, 9/13, 13/13, 4/15, 5/18, 04/19, 19/20 i 15/21“).

Član 160 .
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Zenica,
Dana, _____ 2022. godine

PREDSJEDAVAJUĆI

Ćazim Huskić, s.r.

O B R A Z L O Ž E N J E

Pravni osnov:

Pravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona.

Razlozi za donošenje:

Nakon usvajanja Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 6/09, 9/13, 13/13, 4/15, 5/18, 4/19, 19/20 i 15/21), te više izvršenih dopuna i izmjena sa ciljem nastavka reformskih procesa u segmentu visokog obrazovanja, nakon sveobuhvatne analize dostignutog razvoja visokog obrazovanja na području Zeničko-dobojskog kantona, kao i razvojnih potreba akademske zajednice u sklopu Javne ustanove Univerzitet u Zenici, bilo je neophodno blagovremeno odgovoriti razvojnim ciljevima i zahtjevima aktuelne akademske obrazovne prakse, te pripremiti Prijedlog sasvim inoviranog-poboljšanog teksta prijedloga Zakona o visokom obrazovanju u skladu sa datim, isključivim nadležnostima nad obrazovanjem na području Zeničko-dobojskog kantona. Presudom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine naloženo je usklađivanje člana 55. Zakona o visokom obrazovanju sa Okvirnim zakonom o visokim obrazovanjem. Također na inicijativu Zakonodavno-pravne komisije Skupština Zeničko-dobojskog kantona je donijela zaključak kojim je inicirala izmjene Zakona o visokom obrazovanju u smislu pojednostavljivanja procedura donošenja elaborata i odluka o uvođenju novih studijskih programa.

Predloženi zakon je u pripremi još od 2020. godine, te je kao takav, (u više navrata u toku 2021. godine), razmatran i sa predstavnicima akademske zajednice (član 64. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu) koji su bili imenovani i u proširenu Radnu grupu za izradu teksta Prijedloga Zakona. U skladu sa naprijed navedenim tekstom Nacrta Zakona o visokom obrazovanju je Aktom Ministarstva za obrazovanje nauku, kulturu i sport, broj: 10-34-95-47-1/22 od 10.02.2022. godine, dostavljen Univerzitetu u Zenici, odnosno predstavnicima Univerziteta u Zenici u proširenoj Radnoj grupi, kako bi se na isti mogli očitovati svojim prijedlozima i sugestijama. Aktom Univerziteta u Zenici, broj: 01-03-10-577/22 od 15.02.2022. godine dostavljene su primjedbe i sugestije, koje su u daljoj proceduri izrade teksta nacrta detaljno razmotrene.

Prijedlog Zakona o visokom obrazovanju je uvršten i u Programu rada Vlade usaglašenom sa Programom rada Skupštine Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu, za razmatranje u redovnom postupku, pa stoga predlažemo usvajanje Nacrta Zakona o visokom obrazovanju **po redovnom postupku.**

Obrazloženje pojedinih pravnih rješenja:

Nacrt Zakona o visokom obrazovanju uređuje prije svega:

- osnovne ciljeve i principe visokog obrazovanja, akademske slobode i pravo na visoko obrazovanje;
- osnivanje i prestanak rada visokoškolske ustanove, statusne promjene i prestanak rada, postupak licence i akreditacije;
- evidenciju, javne isprave, registar, statut visokoškolske ustanove i organe visokoškolske ustanove i organizacija univerziteta;
- vrste i definicije organizacionih jedinica, izbor u naučno-nastavna zvanja;
- radne odnose;
- upis studenata, upisna politika, kriteriji, studentski predstavnički organ;

- visokoobrazovna djelatnost, način studiranja, ciklusi studiranja, studijski programi;
- pravila studiranja (utvrđivanje pravila studiranja, ocjenjivanje, nastavni plan i program);
- izbor i napredovanje akademskog osoblja visokoškolske ustanove;
- izbor organa rukovođenja visokoškolske ustanove (u skladu sa presudom Ustavnog suda BiH);
- usvajanje novih studijskih programa;
- finansiranje visokoškolskih ustanova;
- nadzor nad primjenom i kaznene odredbe.

Članom 1. definiše se predmet zakona kojim se uređuju sistem, uslovi i način obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, finansiranje, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje ove djelatnosti na području Zeničko-dobojskog kantona.

Članom 2. definišu se osnovni pojmovi koji se spominju u zakonu (akademsko osoblje, diploma, dodatak diplomi, ECTS, izborni period, katedra, mandat, novi studijski program, rukovodne funkcije na visokoškolskoj ustanovi, standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, studij, studijski program).

Član 3. upotreba rodnoosjetljivog jezika.

Članom 4. utvrđuje se da je djelatnost visokog obrazovanja je od posebnog društvenog interesa za Kanton i dio je međunarodnog, a posebno evropskog obrazovnog, naučnog, odnosno umjetničkog prostora.

Članom 5. se utvrđuju osnovni ciljevi visokog obrazovanja.

Članom 6. utvrđuje se da je razvoj djelatnosti visokog obrazovanja utvrđen strategijom programa razvoja kojom se utvrđuju se strateški interesi i potrebe Kantona u oblasti visokog obrazovanja, mjere za obezbjeđenje razvoja i unapređenja kvaliteta visokog obrazovanja, finansiranje, kao i druga pitanja od značaja za razvoj visokoškolske djelatnosti na području Kantona.

Članom 7. su taksativno nabrojani i precizirani principi visokog obrazovanja.

Član 8. definiše akademske slobode.

Članom 9. suštinski je utvrđena autonomija visokoškolske ustanove i u pojedinačnim tačkama predmetne odredbe je nabrojano šta ista podrazumijeva.

Član 10. utvrđuje šta se podrazumijeva pod nepovredivošću akademskog prostora.

Član 11. uvrđuje na kojim jezicima visokoškolska ustanova organizira i izvodi studije.

Član 12. utvrđuje pod kojim uslovima lica imaju pravo na visoko obrazovanje.

Član 13. pristup studiju stranim državljanima.

Član 14. utvrđuje da djelatnost visokog obrazovanja obavljaju univerziteta i visoke škole i definiše pojmove univerziteta i visoke škole u bitnim odrednicama.

Član 15. utvrđuje da je rad visokoškolske ustanove javan, te da na visokoškolskoj ustanovi nije dozvoljeno političko ili stranačko organiziranje niti djelovanje.

Član 16. precizira način postupanja sa imovinom visokoškolske ustanove u smislu njenog upravljanja, korištenja i raspolaganja.

Član 17. uređuje pitanja statusa visokoškolske ustanove.

Član 18. utvrđuje pitanja ovlaštenja za osnivanje pravne ustanove odnosno koja su lica ovlaštena za osnivanje visokoškolske ustanove i druga pitanja u vezi sa navedenim.

Član 19. uređuje način i postupak osnivanja visokoškolske ustanove u smislu elaborata o osnivanju visokoškolske ustanove kao svojevrsnog inicijalnog akta.

Član 20. komisija matičara.

- Članom 21.** utvrđuje se nadležnost za donošenje akta o osnivanju visokoškolske ustanove i sadržaj predmetnog akta.
- Članom 22.** utvrđuje se nadležnost za donošenje rješenja o ispunjavanju uslova za osnivanje i početak rada, te sastav i nadležnosti navedene komisije.
- Član 23.** utvrđuju se uslovi za početak rada i obavljanje djelatnosti u smislu ispunjavanja kriterija i standarda za osnivanje visokoškolske ustanove, te za prestrukturiranje studijskih programa, koje donosi Ministarstvo, u skladu sa zakonom.
- Član 24.** utvrđuje izdavanje dozvole za rad visokoškolske ustanove-licence, te kada se visokoškolska ustanova smatra osnovanom i kada stiče status pravnog lica.
- Član 25.** propisuje organizovanje studija na području Kantona od strane Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona.
- Član 26.** propisuje periodično utvrđivanje uslova za rad visokoškolske ustanove od strane Ministarstva.
- Član 27.** se odnosi na statusne promjene visokoškolska ustanove može, te način njihovog provođenja.
- Član 28.** se odnosi na prestanak rada visokoškolske ustanove, te ih takstativno nabroja.
- Član 29.** utvrđuje obaveze osnivača nakon prestanka rada visokoškolske ustanove.
- Član 30.** definiše pojam i sadržaj licenca koja predstavlja dozvolu za rad koju izdaje Ministarstvo i kojom se visokoškolskoj ustanovi dozvoljava pružanje usluga visokog obrazovanja.
- Član 31.** licenciranje.
- Član 32.** definiše se akreditacija kao postupak provjere organizacije rada, raspoloživih prostornih, materijalno-tehničkih i kadrovskih resursa, kvaliteta obrazovnog procesa, studijskih programa kojima raspolaže, odnosno koje pruža i dodjeljuje visokoškolska ustanova, a što ima za rezultat izdavanje rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove od strane Ministarstva, kao i šta se njome utvrđuje.
- Član 33.** propisuje sam postupak akreditacije visokoškolske ustanove.
- Član 34.** propisuje ovlaštenje akreditirane visokoškolske ustanove.
- Član 35.** propisuje kada Ministarstvo oduzima licencu visokoškolskoj ustanovi.
- Član 36.** se odnosi politiku osiguranja kvaliteta i metode samovrednovanja na visokoškolskoj ustanovi.
- Član 37.** se odnosi na internu evaluaciju visokoškolske ustanove.
- Član 38.** odnosi se na uspostavljanje informacionog sistema od strane visokoškolske ustanove, te se taksativno nabrajaju vrste informacijama kojima će biti moguć pristup kroz pomenuti informacioni sistem, te se utvrđuje potreba uspostavljanja informatičke službe, a za potrebe održavanja informacionog sistema.
- Član 39.** propisuje obaveze visokoškolska ustanove vezane za misiju visokoškolske ustanove.
- Član 40.** odnosi se na vođenje matičnih knjiga i evidencije.
- Član 41.** odnosi se na javne isprave gdje su u stavu dva predmetnog člana takstativno nabrojane, visokoškolska ustanova, a bliži propis o sadržaju javnih isprava, osim diplome i dodatka diplomi, donosi ministar.
- Član 42.** propisuje način izdavanja javne isprave.
- Član 43.** utvrđuje kada i pod kojim uslovima Ministarstvo oglašava ništavnim javnu ispravu.
- Član 44.** propisuje da su isprave izdate od strane visokoškolske ustanove koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja na području Kantona, a nema dozvolu za rad na području Kantona izdatu u skladu sa ovim zakonom, ništavne, te da će nadležna inspekcija za obrazovanje i nauku će zabraniti rad po službenoj dužnosti visokoškolskoj ustanovi koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja na području Kantona suprotno odredbama ovog člana.
- Član 45.** odnosi se registar odnosi evidenciju visokoškolskih ustanova.

Član 46. utvrđuje statut kao osnovni akt kojim se uređuju pitanja značajna za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove. Statut donosi senat visokoškolske ustanove uz prethodno pribavljeno pozitivno mišljenje Upravnog odbora. Obzirom da su za pitanja koja se regulišu statutom visokoškolske ustanove potrebna i finansijska sredstva potrebno je pozitivno mišljenje Upravnog odbora. Izmjene i dopune statuta vrše se odlukom, na način i u postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Član 47. reguliše sadržaj statuta.

Član 48. propisuje da su organi Univerziteta su: upravni odbor, senat i rektor, mogućnost postojanja i drugih stručnih organa za vođenje poslovanja ili nadzorne organe, čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuju osnivačkim aktom i statutom, da osoba angažovana na visokoškolskoj ustanovi može obavljati najviše dvije rukovodne funkcije, obavezu javne visokoškolska ustanova organizuje posebno tijelo interne revizije, te obavezu svih organa upravljanja, rukovođenja, nadzora i drugih organa Univerziteta je da u postupku izbora i imenovanja osiguraju odgovarajuću spolnu zastupljenost.

Član 49. odnosi se na organe privatne visokoškolske ustanove.

Član 50. propisuje da je organ upravljanja visokoškolske ustanove upravni odbor.

Član 51. propisuje sastav, broj, mandat i izuzeće upravnog odbora.

Član 52. se odnosi razrješenje člana upravnog odbora od strane osnivača i prije vremena na koje je imenovan.

Član 53. utvrđuje djelokrug odnosno nadležnost upravnog odbora visokoškolske ustanove.

Član 54. se odnosi na senat kao najviše akademsko tijelo koje čine predstavnici akademskog osoblja u radnom odnosu u visokoškolskoj ustanovi, kao i predstavnici studenata i na njegov sastav.

Član 55. propisuje sadržaj nadležnosti senata visokoškolske ustanove.

Član 56. se odnosi na rektora univerziteta i direktora visoke škole u smislu da univerzitetom rukovodi rektor, a visokom školom direktor visoke škole, te se utvrđuju uslovi za izbor nekog lica na navedene funkcije.

Član 57. propisuje način izbora rektora i direktora javnog univerziteta odnosno javne visoke škole.

Član 58. propisuje djelokrug odnosno nadležnost rektora univerziteta i direktora visoke škole.

Član 59. se odnosi na imenovanje i djelokrug rada prorektora univerziteta.

Član 60. precizira domen odgovornosti u radu rektora univerziteta i direktora visoke škole, te utvrđuje obavezu podnošenja izvještaja o svom radu.

Član 61. odnosi se na prestanak mandata odnosno procedure za razriješenje rektora univerziteta, prorektora univerziteta i direktora visoke škole.

Član 62. utvrđuje obavezu obustavi od izvršenja opći i pojedinačni akt donesen u visokoškolskoj ustanovi koji nije u saglasnosti sa ustavom ili je u suprotnosti sa zakonom i drugim propisima, kao i izvršavanje općeg i pojedinačnog akta kojim se nanosi šteta visokoškolskoj ustanovi ili društvenoj zajednici i da o tome obavijesti Ministarstvo, kao i obavezu Ministarstva u slučaju nepostupanja ovlaštenih osoba iz stava (1) ovog člana, obaveza Ministarstva je da, ukoliko utvrdi da su odluke koje donose organi visokoškolske ustanove protivne zakonu, iste poništi, odnosno obustavi od daljeg izvršenja.

Član 63. odnosi se na vrste organizacionih jedinica koje Univerzitet odnosno visokoškolska ustanova može imati u svome sastavu.

Član 64. definiše pojedinačno organizacione jedinice i to fakultet, akademiju, naučni institut, a radi obezbjeđenja cjelovitosti studentskog standarda, univerzitet u svom sastavu može imati i studentski centar, kao organizacionu jedinicu. Bitno je istaći da organizacione jedinice nemaju svojstvo pravnog lica, te da visokoškolska ustanova može imati i pridružene organizacione jedinice sa posebnim statusom, a koji se bliže uređuje posebnim ugovorom između ovlaštenih predstavnika osnivača.

Član 65. odnosi se na osnivanje i izvođenje naučnih, stručnih i umjetničkih studija.

- Član 66.** odnosi se na organizaciju fakulteta i akademija u visokoškolskoj ustanovi radi uvođenja novih studijskih programa u skladu sa standardima i normativima visokog obrazovanja.
- Član 67.** odnosi se na obim ovlaštenja organizacionih jedinica univerziteta u pravnom prometu.
- Član 68.** utvrđuje organe organizacionih jedinica u sastavu univerziteta.
- Član 69.** detaljnije uređuje sastav i organizaciju naučno-nastavno i umjetničko-nastavno vijeća kao akademskog tijela organizacione jedinice.
- Član 70.** odnosi se na dekana kao rukovodnog organa organizacione jedinice.
- Član 71.** odnosi se na organe instituta kao organizacione jedinice univerziteta koji može imati direktora, naučno vijeće i druge organe u skladu sa osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.
- Član 72.** odnosi se na direktora instituta kao rukovodnog organa instituta.
- Član 73.** odnosi se na mandat, kao i uslove i postupak izbora direktora instituta.
- Član 74.** odnosi se na direktora studentskog centra kao rukovodnog organa instituta.
- Član 75.** odnosi se na mandat, kao i uslove i postupak izbora direktora centra.
- Član 76.** propisuje naučno-nastavna i umjetnička zvanja koje dodjeljuje Univerzitet dodjeljuje naučno-nastavna i umjetnička zvanja, kao i nastavna i umjetnička zvanja koja dodjeljuje visoka škola.
- Član 77.** propisuje periode na koji se bira akademsko osoblje.
- Član 78.** propisuje način i postupak izbora akademskog osoblja.
- Član 79.** propisuje prava i obaveze po pitanju akademskih izbora.
- Član 80.** prije svega utvrđuje obavezu senata visokoškolske ustanove za sačinjavanje registra domaćih i međunarodnih časopisa.
- Član 81.** propisuje šta podrazumijeva priznata publikacija za izbor u naučnonastavna zvanja.
- Član 82.** precizira uslove za izbor akademskog osoblja u naučno-nastavna zvanja na visokoškolskoj ustanovi.
- Član 83.** precizira uslove za izbor u umjetničko-nastavna zvanja u koja se bira akademsko osoblje na studijskim profilima na univerzitetu.
- Član 84.** precizira uslove za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi.
- Član 85.** precizira minimalne uslove za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi.
- Član 86.** odnosi se na lica koja mogu izvoditi nastavu na visokoj školi.
- Član 87.** propisuje način zasnivanja radnog odnosa u javnoj visokoškolskoj ustanovi.
- Član 88.** propisuje način i pod kojim uslovima nastavnik, odnosno saradnik može zaključiti ugovor kojim se angažuje na drugoj visokoškolskoj ustanovi ili kod drugog pravnog lica.
- Član 89.** reguliše odobravanje plaćenog odsustva akademskom osoblju visokoškolske ustanove.
- Član 90.** odnosi razloge za odobravanje neplaćenog odsustvo nastavniku i saradniku u visokoškolskoj ustanovi.
- Član 91.** reguliše mirovanje prava za izbor u naučna zvanja.
- Član 92.** odnosi se na na penzionisanje nastavnika.
- Član 93.** odnosi se na zaštitu prava akademskog osoblja i drugog osoblja.
- Član 94.** odnosi se na upis studenata na odobrene, odnosno akreditirane studijske programe.
- Član 95.** odnosi se na izdavanje indeksa, te da sadržaj i oblik indeksa propisuje ministar.
- Član 96.** odnosi se na ugovorni odnos studenata sa ustanovom, odnosno fakultetom ili umjetničkom akademijom i drugim organizacionim jedinicama univerziteta u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i statutom, kao i formu ugovor, te bitne elemente ugovora.
- Član 97.** odnosi se na upisnu politiku kojom definiraju se uslovi, procedure i kriteriji za prijem studenata svih studijskih ciklusa na visokoškolsku ustanovu.
- Član 98.** reguliše se način i postupak upisa kandidata na studij odnosno kriterij za odabir kandidata.

Član 99. reguliše se da se strani državljanin i lice bez državljanstva mogu upisati na studijske programe pod istim uslovima kao i domaći državljanin, u skladu sa ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Član 100. propisuje prava studenata.

Član 101. obaveze studenata.

Član 102. propisuje sadržaj statuta u odnosu na studente.

Član 103. reguliše disciplinsku odgovornost studenta.

Član 104. reguliše pravo studenata da pred nadležnim sudom ospore sve konačne odluke visokoškolske ustanove, koje se na njih odnose.

Član 105. štiti prava osoba sa posebnim potrebama na adekvatan uslove za pristup studiju, studiranje i rad osoba sa posebnim potrebama.

Član 106. propisuje uslove i način prestanka statusa studenta.

Član 107. propisuje primjenu Zakona o upravnom postupku visokoškolska ustanova rješava o pojedinačnim pravima i obavezama studenta.

Član 108. odnosi se na studentski predstavnički organ kroz koji studenti svoje interese.

Član 109. odnosi se na izbor i razrješenje studentskih predstavnika.

Član 110. propisuje da se saradnja visokoškolske ustanove sa drugim studentskim udruženjima, organizacijama i asocijacijama koje okupljaju studente odvija preko univerzitetskog studentskog predstavničkog organa ili studentskog predstavničkog organa visoke škole.

Član 111. odnosi se na uređivanje rada studentskog predstavničkog organa.

Član 112. odnosi se na stalno stručno usavršavanje, te program stručnog usavršavanja.

Član 113. reguliše da se visoko obrazovanje može se sticati redovno, vanredno, učenjem na daljinu ili kombiniranjem ova tri načina studiranja, na način utvrđen statutom, kao i druga pitanja u vezi sa navedenim.

Član 114 odnosi se na organizacija predavanja nastave za studente.

Član 115. odnosi se na informiranje studenata o održavanju nastave.

Član 116. odnosi se na angažman studenata odnosno da zbir od 60 bodova odgovara prosječnom ukupnom angažmanu studenta u obimu 40-satne radne sedmice tokom jedne školske godine i da se ukupno angažiranje studenta sastoji se od nastave (predavanja, vježbe, praksa, seminari i dr.), samostalnog rada, kolokvija, ispita, izrade završnih radova, dobrovoljnog rada u lokalnoj zajednici i ostalih vidova angažiranja.

Član 117. definiše tri ciklusa studiranja prvi, drugi i treći, kao i vrednovanje semestara sa ECTS bodovima.

Član 118. propisuje sticanje akademskih titula i stručnih zvanja.

Član 119. odnosi se na studijske programe po kojima se realiziraju studiji na visokoškolskoj ustanovi.

Član 120. propisuje način donošenja i sadržaj studijskog programa na način da odluku o pokretanju novog studija donosi Vlada Kantona uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva finansija a što će se urediti pravilnikom koji donosi ministar Ministarstva.

Član 121. propisuje uvođenje studijskog programa od javnog interesa.

Član 122. definiše zajednički studijski program.

Član 123. odnosi se na organizaciju dualnog studija u kojem kroz aktivnu nastavu na ustanovi i praktičnu obuku radom u poslovnom subjektu se stiču, usavršavaju, odnosno izgrađuju znanja, vještine i kompetencije u skladu sa studijskim programom i standardom kvalifikacije.

Član 124. odnosi ne provjeru znanja studenata u savladavanju pojedinog nastavnog predmeta, kao i njene oblike.

Član 125. utvrđuje mjesto provjere znanja odnosno da se isto u pravilu vrši u sjedištu visokoškolske ustanove, odnosno u objektima navedenim u dozvoli za rad.

Član 126. odnosi se na utvrđivanja pravila studiranja koja se bliže uređuju statutom visokoškolske ustanove ili drugim općim aktom. bliže se uređuju naročito:

Član 127. odnosi se polaganje i prijenos ispita.

Član 128. uređuje mirovanje prava i obaveza studenata.

Član 129. uređuje ocjenivanje odnosno način vrednovanja uspješnosti studenta.

Član 130. odnosi se na završni rad i disertaciju.

Član 131. odnosi se na nastavni plan i program po kojem se izvodi nastava.

Član 132. utvrđuje ovlaštenje senata za donošenje nastavnih planova i programa svih ciklusa.

Član 133. utvrđuje ovlaštenje senata visokoškolske ustanove za praćenje primjene nastavnih planova i programa.

Član 134. utvrđuje pravo studenata da završe započeti studij po nastavnom planu i programu koji je važio prije izvršene izmjene, u roku utvrđenom statutom visokoškolske ustanove.

Član 135. odnosi se na nastavne predmete koji mogu biti obavezni, stručni, izborni, zajednički i opći.

Član 136. odnosi se na vrijeme za obavljanje nastave i ispita u toku akademske godine.

Član 137. utvrđuje maksimalno sedmično opterećenje studenata koje iznosi 40 sati, uzimajući u obzir ukupno radno opterećenje.

Član 138. bliže definiše dobrovoljni rad studenata bez naknade.

Član 139. odnosi se na dodjeljivanje počasnog doktorata (honoris causa) istaknutim naučnim i javnim osobama iz zemlje i inostranstva za izuzetne doprinose u pojedinim područjima naučnog, naučno-nastavnog, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, kao i za izuzetne doprinose u duhovnom i materijalnom razvoju i djelovanju na promociji mira, tolerancije, humanosti.

Član 140. utvrđuje izvore i način finansiranje visokoškolskih ustanova.

Član 141. odnosi se na finansiranje studijskih programa javne visokoškolske ustanove.

Član 142. odnosi se na sredstva za sprovođenje studijskih programa.

Član 143. odnosi se na raspodjelu vlastitih prihoda javne visokoškolske ustanove.

Član 144. utvrđuje da nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje vrši Ministarstvo.

Član 145. bliže reguliše obavljanje inspeksijskog nadzora nad provođenjem ovog zakona, provedbenih propisa, kao i akata i odluka tijela visokoškolske ustanove donesenih u cilju izvršenja obaveza utvrđenih ovim zakonom.

Članovi 146-148. propisuju visinu novčanih kazni za visokoškolsku ustanovu odnosno odgovorno lice u slučaju počinjenja prekršaja.

Član 149. utvrđuje nadležnost ministra za donošenje provedbenih propisa.

Član 150. primjena provedbenih propisa koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Član 151. utvrđuje nadležnost Vlade za donošenje provedbenih propisa.

Član 152. precizira rokove za završetak studija studenta upisanog na visoku školu ili studijski odsjek prije stupanja na snagu ovog zakona.

Član 153. odnosi se na stečena naučna i stručna zvanja.

Član 154. utvrđuje obavezu usklađivanja rada visokoškolskih ustanova sa ovim zakonom, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 155. primjena drugih zakona.

Član 156. izuzima primjenu odredbi ovog zakona na teološke fakultete, visoke teološke škole i akademije, shodno odredbama Okvirnog zakona.

Član 157. odnosi se na priznavanje inostranih kvalifikacija i perioda studija.

Član 158. odnosi se na usklađivanje općih i internih akata visokoškolske ustanove.

Član 159. su prijelazne i završne odredbe.

Član 160. utvrđuje stupanje na snagu ovog zakona, osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Potrebna finansijska sredstva (finansijski efekti):

Za realizaciju ovog Zakona nije potrebno u Budžetu Kantona obezbijediti dodatna finansijska sredstva, u skladu s priloženom Obrascem izjave o fiskalnoj odgovornosti. Ujedno napominjemo da će sva eventualna dodatna izdvajanja iz Budžeta Kantona, biti tretirana posebnim aktima, odnosno novim Standardima i normativima za visoko obrazovanje, kao pravnog okvira za finansiranje obrazovanja, a koji bi posebno razmatra Vlada Kantona.

Očekivani efekti:

Poboljšanje stanja u segmentu djelatnosti visokog obrazovanja, odnosno usklađivanje zakonskih odredbi sa Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju BiH kao i usklađivanje sa strateškim dokumentima na nivou Bosne i Hercegovine i Zeničko-dobojskog kantona.

Prijedlog:

Na osnovu izloženog predlažemo Vladi Zeničko-dobojskog kantona da utvrdi NACRT Zakona o visokom obrazovanju i predloži Skupštini Zeničko-dobojskog kantona da u skladu s Poslovníkom o radu stavi NACRT Zakona na dnevni red prve naredne sjednice, u redovnoj proceduri.

Broj: 07-02-2782/22
Zenica, 23.02.2022. godine

MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, NAUKU, KULTURU I SPORT

PREDMET: Mišljenje na Nacrt Zakona o visokom obrazovanju
- dostavlja se

Ministarstvo finansija je razmotrilo Nacrt Zakona o visokom obrazovanju, koji je dostavljen na mišljenje uz Vaš akt broj: 10-34-95-47-1-1/22 od 18.02.2022. godine, te u skladu sa članom 8. Pravilnika o proceduri izrade izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/16 i 15/18) i članom 31. stav (1) tačka c) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/21), u pogledu finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje ovog propisa, odnosno o fiskalnoj procjeni propisa, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Članom 5. stav 2. Zakona o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19), propisano je da „propisi koji imaju finansijske posljedice na budžet moraju biti obrazloženi, odnosno opravdani analizom troškova i koristi“.

Članom 21. stav 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05), propisano je da „ako se za provođenje zakona ili drugog propisa koji se predlažu moraju osigurati određena finansijska sredstva, organi uprave obavezni su u obrazloženju tog propisa iskazati orijentacijski iznos finansijskih sredstava koja su potrebna za njegovo izvršavanje i odrediti izvore iz kojih treba osigurati ta sredstva.“

U Obrazloženju Nacrta Zakona o visokom obrazovanju, između ostalog, navedeno je da za realizaciju ovog zakona „nije potrebno u Budžetu Kantona obezbjediti dodatna finansijska sredstva...“.

U dostavljenoj Izjavi o fiskalnoj procjeni – Obrazac IFP-NE od 18.02.2022. godine, navedeno je da „Nacrt Zakona o visokom obrazovanju neće zahtijevati dodatna sredstva iz Budžetu Zeničko-dobojskog kantona.“

Imajući u vidu navedeno Obrazloženje Nacrta Zakona i dostavljenu Izjavu o fiskalnoj procjeni, Ministarstvo finansija nema primjedbi iz svoje nadležnosti, s tim da je u slučaju eventualne potrebe za dodatnim sredstvima za provedbu navedenog Zakona, nedostajuća finansijska sredstva obavezno obezbijediti samo Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, kroz uštede ili unutrašnje preraspodjele sredstava.

Napominjemo, da Ministarstvo finansija ne snosi odgovornost za pravna rješenja predložena od strane obrađivača u dostavljenom Prijedlogu Zakona.

S poštovanjem!

Dostavljeno:

1x Naslovu,

1x a/a.

TUVS

MINISTAR

Josip Lovrić

Broj: 03-02-2782-2/22
Zenica, 07.03.2022. godine

**MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE,
NAUKU, KULTURU I SPORT
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**

PREDMET: Mišljenje o Nacrtu Zakona o visokom obrazovanju - dostavlja se
- Veza Vaš akt broj: 10-34-95-47-1-2/22 od 04.03.2022. godine -

U skladu sa članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko-dobojskog kantona («Službene novine Federacije BiH» broj 8/96 i «Službene novine Zeničko-dobojskog kantona» broj: 2/05) i članom 31. stav (1) tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona («Službene novine Zeničko – dobojskog kantona» broj: 10/21), te na osnovu uvida u tekst Nacrta Zakona o visokom obrazovanju, u postupku koji se odnosi na utvrđivanje usklađenosti istog sa Ustavom, pravnim sistemom i metodološkim jedinstvom u izradi propisa dostavljamo vam slijedeće

MIŠLJENJE

Ustavni osnov Nacrta Zakona o visokom obrazovanju (u daljem tekstu: Nacrt Zakona) je pravilno utvrđen.

Član 18. tačka c) Ustava Zeničko-dobojskog kantona («Službene novine Federacije BiH», broj: 7/96 i «Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», broj: 1/96, 10/2000, 8/04, 10/04 - ispr. i 10/04) propisuje da je Kanton nadležan za utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranju obrazovanja, dok član 37. tačka f) Ustava propisuje da Skupština Zeničko-dobojskog kantona donosi zakone i ostale propise za izvršavanje kantonalnih nadležnosti.

Oblast visokog obrazovanja uređena je Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovina (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, broj: 59/07 i 59/09, u daljem tekstu Okvirni zakon).

Član 63. Okvirnog zakona propisuje da će se kantonalni zakon iz oblasti visokog obrazovanja uskladiti s odredbama ovog Zakona i da sva pitanja iz oblasti visokog obrazovanja koja nisu regulirana ovim Zakonom regulirat će se zakonom na nivou kantona.

Okvirni zakon služi kao osnovni normativni instrument kojim država regulira određenu oblast na općenit, načelan, okviran i principijelan način, dok se kantonima prepušta da tu istu oblast reguliraju preciznije, ali obavezno u skladu s državnim zakonom.

Nacrt Zakona je u nomotehničkom smislu urađen u skladu sa Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 5/08).

Nacrt zakona može poslužiti kao dobra polazna osnova za pripremu što kvalitetnijeg prijedloga ovog zakona.

Imajući u vidu naprijed navedeno, shodno članu 31. stav (1) tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona (“Službene novine Zeničko – dobojskog kantona” broj: 10/21) Nacrt Zakona se može razmatrati na jednoj od narednih sjednica Vlade Zeničko-dobojskog knatona.

SEKRETAR

Mirnes Burkić
Mirnes Burkić

Dostavljeno:

1x naslovu,

1x a/a.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu
i sport
n/r ministra
-ovdje-

Zenica, 08.03.2022.godine
Veza Vaš broj: 10-34-95-47-1-2/22 od 04.03.2022.god.i
10-34-95-47-1-2-1/22 od 7.3.2022. god.
Naš broj :06/04-02-2782-2/22

PREDMET: Nacrt Zakona o visokom obrazovanju- mišljenje, dostavlja se

U skladu sa članom 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko- dobojskog kantona“, broj 10/15), i članom 31. stav (1) tačka b) Poslovnika o radu Vlade Zeničko- dobojskog kantona („ Službene novine Zeničko- dobojskog kantona“, broj: 10/21), te na osnovu uvida u tekst Nacrta Zakona o visokom obrazovanju (u daljem tekstu : Nacrt Zakona) dostavljenom aktom veze, u postupku pravne analize Nacrta Zakona, provedene s ciljem utvrđivanja usklađenosti istog sa:

- Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i sloboda i drugim pravima,
- Zakonom o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 63/14),
- Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 35/05),
- Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko- dobojskog kantona“, broj: 10/15), daje se

MIŠLJENJE

Uvidom u odredbe Nacrta Zakona utvrdili smo da Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport postupilo po aktu Ministarstva, broj: 06-04/1-02-2782-1/22 od 2.3.2022. godine te obavljenim usmenim konsultacijama, te u skladu s članom 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), a u postupku davanja mišljenja na dostavljeni akt, broj i datum gornji, Ministarstvo za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona, s aspekta svoje nadležnosti, nema primjedbi na dostavljeni Nacrt Zakona.

Napominjemo, da za jezičko-gramatičke formulacije, kao i za pojedina pravna rješenja u dostavljenom tekstu Nacrta Zakona Ministarstvo ne snosi odgovornost.

Poštovanje,

Dostaviti:
1 x Naslovu
1 x a/a

MINISTAR

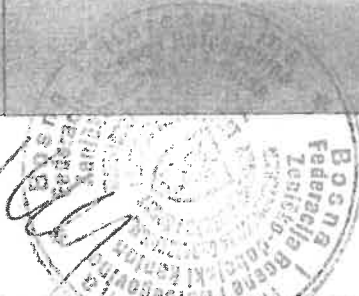
Nebojša Nikolić

Bosna i Hercegovina, Zenica, Kučukovići br. 2
telefon: 032/ 460 740 i 460 741; Fax: 032/460 742
e-mail: min.pravosudje@zdk.ba,
www.zdk.ba

OBRAZAC IZJAVA O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFP NE

1. Podnositelj predloga		KOD	NAZIV			
Razdjel		22010001	Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport			
2. Vrsta predloženog propisa						
Vrsta propisa/akta	Zakon	DA	Odluka	NE	Strategija	NE
	Uredba	NE	Drugi akti	NE	Drugi akti planiranja	NE
Naziv propisa/akta		Nacrt Zakona o visokom obrazovanju				
3. Izjava o nepotrojanju dodatnih fiskalnih sredstava predloženog propisa						
<p>Nacrt Zakona o visokom obrazovanju neće zahtijevati dodatna sredstva iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona.</p>						
4. Pečat i potpis odgovornog lica predlagača, odnosno predlagača propisa			Mjesto i datum			
MINISTAR Prof.dr. Spahija Kozlić					Zenica, 18.02.2022. godine	

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNIVERZITET U ZENICI

UNIVERSITY OF ZENICA

Adresa: Fakultetska br.3, 72000 Zenica, BiH
Tel. centrala: ++ 387 32 444 420; 444 421
Rektor: ++ 387 32 444 430
Fax: ++ 387 32 444-431, E-mail: rektorat@unze.ba
www: <http://www.unze.ba>
Transakcijski račun: 1340100000001672 kod ASA d.d.
Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Zeničko-dobojski kanton
Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i
sport
n/r ministar prof.dr. Spahija Kozlić

Vaš znak:

Naš znak:

Zenica:

01-03-10-577/22

15.02.2022.godine

PREDMET: Prijedlozi i sugestije, dostavljaju se

Poštovani,

Na osnovu dostavljenog Nacrta Zakona o visokom obrazovanju dostavljamo vam primjedbe radne grupe na Nacrt zakona o isokom obrazovanju kako slijedi:

Član 2.

- a) tekst u zagradi treba da glasi (naučno-nastavna, nastavna, umjetnička, naučna i istraživačka zvanja);
- b) Kratki programi studija su programi stručnog osposobljavanja zainteresovanih osoba sa završenim visokoškolskim obrazovanjem, studenata i lica sa stečenim srednjim obrazovanjem za uključivanje u radni proces;
- c) Dualni studij podrazumijeva oblik studija koji se realizuje u saradnji s privrednim društvima i poslovnim subjektima u kojima je izvođenje nastavnog procesa podijeljeno između univerziteta i privrednih društava, odnosno poslovnih subjekata;
- d) Cjeloživotno učenje obuhvata kontinuirano učenje koje traje tokom cijelog života, a u funkciji poboljšanja znanja, kvalifikacija i kompetencija u okviru lične, građanske ili društvene perspektive u cilju zaposlenja.
- e) ...

Član 11.

Tekst "pojedine dijelove studija" zamijeniti sa "pojedine dijelove studija, kompletne studijske programe" i na kraju rečenice dodati i drugim općim aktima.

Član 12. treba dopuniti na slijedeći način:

Pravo na visoko obrazovanje imaju sva lica koja ispunjavaju uslove naučne spreme propisane Okvirnim zakonom BiH, podzakonskim propisima kao i općim aktima. Univerzitet ili organizacione jedinice bez obzira na rasu, boju kože...

Član 13.

Treba dodati stav 2: "(2) Osnivač može odrediti različitu cijenu školarine za studente strane državljanke".

Član 23.

Dio teksta "te za prestrukturiranje studijskih programa" treba izbaciti jer nije jasno na koje studijske programe se odnosi.

Član 25.

Tekst "uz prethodnu saglasnost osnivača" treba zamijeniti tekstem "uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona"

Član 32.

Stav 1 zamijeniti tekstem:

(1) Akreditacija je proces kojim se na osnovu spoljašnje revizije i ocjene kvaliteta potvrđuje da je visokoškolska ustanova u svom radu ili studijski program koji ona izvodi ispunila utvrđene standarde i kriterije.

Treba dodati stavove 2 i 3:

„(2) Standarde i kriterije za akreditaciju donosi Agencija.

(3) Stručnjake za ocjenu i reviziju kvaliteta određene visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa imenuje ministarstvo sa liste eksperata koju vodi Agencija."

Dosadašnji stav 2 postaje stav 4.

Član 36.

Umjesto termina "osiguranje kvaliteta" u stavovima 1 i 2 koristiti termin "osiguravanje kvaliteta", odnosno "dokument o politici osiguravanja kvaliteta" u stavu 1 i "vlastite sisteme osiguravanja kvaliteta" u stavu 2, s obzirom da je ova terminologija prihvaćena na Ministarskoj konferenciji u Jerevanu 2015. godine.

Član 40.

Predbolonjski termin "visoka stručna sprema" treba preformulisati da obuhvati i nove kvalifikacije.

Stav 1 treba da glasi: "(1) Visokoškolska ustanova vodi matične knjige studenata i lica koja su završila prvi, drugi, odnosno treći ciklus visokog obrazovanja, stekla visoku stručnu spremu, stručni, naučni, odnosno umjetnički stepen magistra i naučni stepen doktora nauka, kao i evidencije o ispitima, o uspjehu studenata na kraju školske godine, o izdatim diplomama i dodacima diplomi kao i druge evidencije utvrđene općim aktima visokoškolske ustanove."

Uvesti novi stav 5:

(5) Postupak akreditacije bliže se uređuje Pravilnikom koji donosi Ministarstvo.

Član 41.

Dodati stav 3.

Dodati stav 3: "(3) Indeks kao javna isprava može se izdati u vidu elektronske kartice."

Stav 3 postaje stav 4.

Član 43.

Dodati novi stav 4. koji glasi:

Postupak oglašavanja ništavnim propisuje se Statutom visokoškolske ustanove.

Član 53.
Iz tačke I Instituta'

Član 54.

Stav 4. treba glasiti: Rektor i prorektori su po funkciji članovi Senata.
Dodati novi stav 2. koji glasi:

Broj članova, sastav, način izbora i razrješenja i način rada senata utvrđuje se statutom visokoškolske ustanove.
Ostale stavove treba pomjeriti.

Član 55. stav 2.a) brisati „pozitivno“

Član 58. dodati tačku p) predlaže prorektora

Član 64. stav 7. na kraju rečenice staviti zarez i dodati tekst: o čemu odluku donosi osnivač.

Član 69. stav 1. treba glasiti: Naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće je akademsko tijelo organizacione jedinice i čine ga svi nastavnici i po jedan predstavnik saradnika matičnih katedri te organizacione jedinice u radnom odnosu, nastavna baza organizacione jedinice, kao i izabrani studenti.

Član 71. stav 4. b) i c) izmijeniti akademska i staviti naučna i istraživačka zvanja

Član 72. stav 2. f) za svoj rad odgovara vijeću instituta i rektoru, za rad iz domena finansijskog poslovanja odgovara upravnom odboru i rektoru.

Član 78. stav 2. izmijeniti na način da umjesto javnog stoji *interni* konkurs. (razlog smanjenje troškova, nedovođenje u zabludu ostalih i dr.)

Član 80. naziv promijeniti u Registar časopisa i zbornika

Član 80. stav 1. dopuniti: Senat visokoškolske ustanove formira registar časopisa i zbornika sa naučnih skupova koji se koristi pri izboru...

Član 81. stav 1. treba dopuniti tako da glasi: Pod priznatom publikacijom za izbor u naučnonastavna zvanja podrazumijeva se naučni časopis, zbornik radova sa konferencije u štampanoj ili elektronskoj formi koji su upisani u Registar iz člana 80.

Član 82. e) dopuniti na slijedeći način: i **proveden jedan izborni period u zvanju asistenta**

Član 87. dopuniti novim stavom kojim će se predvidjeti mogućnost raspisivanja internog konkursa/oglasa za napredovanje nenastavnog osoblja u radnom odnosu na visokoškolskoj ustanovi uz prethodnu saglasnost Osnivača.

Član 88. stav 2. "Prethodno odobrenje za angažman nastavnika i saradnika daje Senat visokoškolske ustanove".

stav 3. treba brisati jer će se ova pitanja detaljnije regulisati Statutom

Član 92.

Dodaje se stav 2 koji glasi: "Izuzetno od prethodnog stava, nastavnik može biti penzionisan na vlastiti zahtjev, ako ispunjava uslove za starosnu, prijevremenu ili invalidsku penziju propisane Zakonom o radu.

Član 116. ECTS

Stav 1. dopuniti: 60 ECTS bodova

Član 121.

Dodati stav 2.: Sredstva za uvođenje studijskog programa od javnog interesa obezbjeđuje osnivač."

Iza člana 122. treba ubaciti novi član 123. (dualni studij) koji glasi:

- (1) Visokoškolska ustanova može organizovati dualni studij u kojem kroz aktivnu nastavu na ustanovi i praktičnu obuku radom u poslovnom subjektu stiču, usavršavaju, odnosno izgrađuju znanja, vještine i kompetencije u skladu sa studijskim programom i standardom kvalifikacije.
- (2) Dualni studij se može organizovati kao samostalni studijski program ili kao jedan od modula unutar drugih studijskih programa.
- (3) Dualni studij se realizuje kroz teorijsku nastavu na visokoškolskoj ustanovi i praktičnu obuku i rad u poslovnim subjektima.
- (4) Visokoškolska ustanova koja želi realizovati studijske programe po dualnom modelu studija formira mrežu poslovnih subjekata i drugih organizacija koji imaju potrebu za zapošljavanjem lica sa kvalifikacijama koje se stiču na toj ustanovi.
- (5) Međusobni odnos visokoškolske ustanove, poslovnih subjekata i drugih organizacija i studenata u studijskim programima, odnosno modulima po dualnom modelu uređuju se posebnim ugovorom.
- (6) Ugovorima iz stava (5) ovog člana osiguranje kvalitete studija povjerava se visokoškolskoj ustanovi.
- (7) Statutom visokoškolske ustanove preciznije se uređuju sva pitanja u vezi sa realizacijom iz prethodnog stava.

Član 124.

Dodati novi stav 3. koji glasi:

U slučaju postojanja opravdanih razloga ispit ili dio ispita može se održati online.

Sadašnji stav 4 brisati.

Član 126.

Brisati postojeće stavove 3. i 4. i ubaciti nove koji glase:

- (3) **Student može prenijeti u narednu godinu studija, unutar trajanja jednog ciklusa, najviše dvanaest ECTS bodova ili najviše dva predmeta, ukoliko senat ne odluči drugačije.**
- (4) **Studentu koji obnavlja studijsku godinu visokoškolska ustanova može unutar jednog ciklusa, u skladu sa svojim kapacitetima i organizacionim mogućnostima, odlukom Naučno-nastavnog vijeća dozvoliti pohađanje nastave i polaganje nastavnih predmeta iz naredne studijske godine pod uslovom da ukupno opterećenje studenata po semestru ne prelazi 30 ECTS bodova."**

Član 140. stav 2.

Iza Vlada Kantona staviti tačku. Nastavak treba brisati.

Čl. 145., 146, 147. treba korigovati

Smatramo da je inspekcijski nadzor generalno previše strog, preopširan i predetaljan i da je bolje ostaviti onako kako je bilo Vazeći zakon sadrži bolje odredbe.

150. srediti tekst st. 2. i 3. nisu jasni

Član 156. nema u vidu odluku koju je donijela Skupština ZDK tako da bi postojeću odredbu trebali precizirati jer se izbori u akademska zvanja za nastavnike na IPF vrše u skladu sa ovim Zakonom.

Radna grupa

1. Jusuf Đuraković

2. Larisa Velić

3. Enes Bikić

4. Samir Lemeš

5. Ibrahim Plančić

Član 68.
(Prestanak važenja Zakona)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o izvršenju sankcija u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj:16/00, 6/01 i 15/03).

Član 69.
(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01-02-8662/09

PREDSJEDAVALAČ

Datum, 01.04.2009. godine

Zenica

Sejad Zaimović, s.r.

79.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f. Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 28. sjednici, održanoj 31.03.2009. godine, donosi:

ZAKON
O VISOKOM OBRAZOVANJU

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Član 1.
(Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuju se sistem, uvjeti i način obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, finansiranje, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje ove djelatnosti na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

Član 2.
(Djelatnost visokog obrazovanja)

Djelatnost visokog obrazovanja je od posebnog društvenog interesa za Kanton i dio je međunarodnog, a posebno evropskog obrazovnog, naučnog, odnosno umjetničkog prostora.

POGLAVLJE I. CILJEVI I PRINCIPI VISOKOG OBRAZOVANJA

Odjeljak A. Osnovni ciljevi i principi

Član 3.
(Osnovni ciljevi visokog obrazovanja)

Osnovni ciljevi visokog obrazovanja su:

- a) ustanovljavati, razvijati, štiti i prenositi znanje i sposobnosti putem nastave i naučnoistraživačkog rada, i time doprinosti razvoju sposobnosti pojedinca i društva;
- b) pružiti mogućnost građanima da, u skladu s propisima, pod jednakim uvjetima uživaju korist visokog obrazovanja cijeli život;
- c) razvoj nauke i unapređivanje umjetničkog stvaralaštva.

Član 4.
(Strategija programa razvoja)

- (1) Razvoj djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona utvrđuje se Strategijom razvoja visokog obrazovanja, koju donosi Skupština Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Skupština Kantona), na prijedlog Vlade Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Vlada Kantona).
- (2) Strategijom razvoja visokog obrazovanja utvrđuju se strateški interesi i potrebe Kantona u oblasti visokog obrazovanja, mjere za obezbjeđenje razvoja i unapređenja kvaliteta visokog obrazovanja, finansiranje, kao i druga pitanja od značaja za razvoj visokoškolske djelatnosti na području Kantona.

Član 5.
(Principi visokog obrazovanja)

Djelatnost visokog obrazovanja se temelji na sljedećim principima:

- a) akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji visokoškolske ustanove;
- b) jedinstvu nastave i naučnoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada;
- c) otvorenosti visokoškolske ustanove prema javnosti, građanima i lokalnoj zajednici;
- d) uvažavanju evropskih humanističkih i demokratskih vrijednosti, te usklađivanju s evropskim sistemom visokog obrazovanja;
- e) poštivanju ljudskih prava i građanskih sloboda, uključujući zabranu svih oblika diskriminacije;
- f) interakciji sa društvenom zajednicom i obavezi visokoškolske ustanove da razvija društvenu odgovornost studenata i drugih članova akademske zajednice;
- g) učešću studenata u upravljanju i odlučivanju, posebno u vezi sa pitanjima koja su od značaja za kvalitet nastave;
- h) ravnopravnosti visokoškolskih ustanova bez obzira na oblik vlasništva, odnosno na to ko je osnivač;
- i) afirmaciji konkurencije obrazovnih i istraživačkih usluga radi povećanja kvaliteta i efikasnosti visokoškolskog sistema;

- j) obezbjeđivanju kvaliteta i efikasnosti studiranja;
- k) konceptu cjeloživotnog obrazovanja.

Odjeljak B. Akademske slobode

Član 6. (Akademske slobode)

- (1) Akademske slobode su:
 - a) sloboda visokoškolskih ustanova u nastavnom i naučnoistraživačkom radu i umjetničkom stvaralaštvu u okviru svojih licenci, bez miješanja organa javne vlasti, uključujući slobodu objavljivanja i javnog predstavljanja naučnih rezultata i umjetničkih dostignuća;
 - b) sloboda međusobne saradnje i udruživanja, u skladu sa važećim propisima.
- (2) Akademska sloboda na visokoškolskoj ustanovi je sloboda svakog nastavnika, saradnika i studenta da obavlja svoju akademsku aktivnost u skladu sa ustavom i zakonom.

Član 7. (Autonomija)

Visokoškolske ustanove imaju pravo:

- a) izabrati svoje upravne i rukovodne organe i odrediti im mandat;
- b) urediti svoje strukture i aktivnosti vlastitim pravilima u skladu sa zakonom i statutom;
- c) izabrati nastavno, saradničko i drugo osoblje čiji je angažman povezan sa djelatnošću visokog obrazovanja;
- d) odlučiti o kriterijima za upis i prijem studenata, kao i odrediti nastavne metode i provjere znanja studenata;
- e) samostalno razvijati i primjenjivati nastavne planove i programe, te istraživačke projekte;
- f) u skladu sa nastavnim programom i standardima izabrati predmete koji će se predavati;
- g) na univerzitetima dodjeljivati naučno-nastavna i saradnička zvanja;
- h) samostalno urediti rad visokoškolske ustanove u okviru postojeće unutrašnje organizacije, u skladu sa zakonom;
- i) zapošljavati osoblje u skladu sa zakonom.

Član 8. (Nepovredivost akademskog prostora)

- (1) Prostor visokoškolske ustanove je nepovrediv i u njega ne mogu ulaziti pripadnici policije i drugih organa za gonjenje i sprječavanje krivičnih djela bez dozvole rektora, direktora visoke škole ili lica koja su oni ovlastili.

- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, s ciljem sprječavanja krivičnog djela ili zaustavljanja izvršenja krivičnog djela, mogu se preduzimati neophodne mjere, s tim da se o preduzetim radnjama odmah obavijesti uprava visokoškolske ustanove.

Član 9. (Jezik studija)

Visokoškolska ustanova organizira i izvodi studije na službenim jezicima konstitutivnih naroda u BiH, a pojedine dijelove studija, kao i izradu i odbranu diplomskog i magistarskog rada i doktorske disertacije, može organizirati i izvoditi na stranom jeziku, u skladu sa statutom.

Odjeljak C. Pravo na visoko obrazovanje

Član 10. (Pravo na visoko obrazovanje)

- (1) Pravo na visoko obrazovanje imaju sva lica koja ispunjavaju uvjete stručne spreme propisane Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 59/07), (u daljem tekstu: Okvirni zakon), bez obzira na rasu, boju kože, spol, seksualnu orijentaciju, etničko, nacionalno ili socijalno porijeklo, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, vezu s nekom nacionalnom zajednicom, status stečen rođenjem, fizički ili drugi nedostatak, imovinsko stanje, rođenje, starosnu dob ili neki drugi status.
- (2) Ustanova će osigurati pristup studiju stranim državljanima i licima bez državljanstva u skladu sa utvrđenim načelima u Evropskom području visokog obrazovanja, osiguravajući studij pod istim uvjetima kao i državljanima Bosne i Hercegovine, afirmirajući mobilnost studenata i nastavnika.

POGLAVLJE II. VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Član 11. (Univerzitet i visoka škola)

- (1) Djelatnost visokog obrazovanja obavljaju univerziteti i visoke škole.
- (2) Univerzitet je visokoškolska ustanova koja se bavi nastavnim, naučnim i istraživačkim radom, koja nudi akademske stepene sva tri ciklusa, sa ciljevima koji uključuju unapređenje znanja, misli i školstva u Bosni i Hercegovini i Kantonu; obrazovni, kulturni, društveni i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine; promociju demokratskog građanskog društva i postizanje najviših standarda nastave i istraživačkog rada i koja realizira najmanje pet različitih studijskih programa iz najmanje tri naučne oblasti – prirodne nauke, tehničke nauke,

društvene nauke, biomedicina i zdravstvo, biotehničke i humanističke nauke.

- (3) Izuzetno od stava (1) ovog člana univerzitet u polju umjetnosti može se osnovati ako ima sva tri nivoa studija iz najmanje tri oblasti umjetnosti.
- (4) Visoka škola je visokoškolska ustanova koja je akreditirana za davanje diploma i stepena prvog ciklusa, sa ciljevima koji uključuju pripremu i obuku pojedinaca za stručni, ekonomski i kulturni razvoj Bosne i Hercegovine i Kantona, kao i promociju demokratskog građanskog društva, te postizanje visokih standarda nastave i učenja i, koja realizira najmanje jedan studijski program iz jedne naučne oblasti i ispunjava druge uvjete u skladu sa zakonom.
- (5) Visokoškolska ustanova može organizirati smještaj i ishranu studenata u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom.

Član 12. (Javnost rada)

- (1) Rad visokoškolske ustanove je javan.
- (2) Na visokoškolskoj ustanovi nije dozvoljeno političko ili stranačko organiziranje niti djelovanje.

Član 13. (Imovina visokoškolske ustanove)

- (1) Visokoškolska ustanova stiče imovinu, upravlja njome i koristi je u skladu sa zakonom.
- (2) Imovina visokoškolske ustanove obezbijedena od osnivača za osnivanje i rad visokoškolske ustanove imovina je osnivača, ako aktom o osnivanju ustanove nije drugačije određeno.
- (3) Visokoškolska ustanova ne može raspolagati nepokretnostima u državnoj svojini bez prethodno pribavljene saglasnosti Skupštine Kantona.
- (4) Sredstva za rad visokoškolske ustanove mogu se koristiti samo za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove.
- (5) Imovina visokoškolske ustanove stečena poklonom i zavještanjem je vlasništvo visokoškolske ustanove koja je tu imovinu stekla.
- (6) Visokoškolska ustanova samostalno upravlja fondacijama, odnosno fondovima i zadužbinama koji su joj povjereni, u skladu sa zakonom.
- (7) Imovina visokoškolske ustanove ne može biti iskorištena u cilju promjene statusa visokoškolske ustanove ili uzurpacije prava osnivača od strane drugih subjekata ili same visokoškolske ustanove.
- (8) Imovinske interese javne visokoškolske ustanove u postupcima pred sudom ili drugim nadležnim organom zastupa Kantonalno pravobranilaštvo.

Član 14. (Primjena drugih zakona)

Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuje se Okvirni zakon, Zakon o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), kao i drugi propisi koji uređuju ovu oblast.

DIO DRUGI - OSNIVANJE I PRESTANAK RADA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

POGLAVLJE I. OSNIVANJE

Odjeljak A. Osnivanje visokoškolske ustanove

Član 15. (Status visokoškolske ustanove)

- (1) Univerzitet i visoka škola osnivaju se kao ustanove.
- (2) Javne visokoškolske ustanove obavljaju svoju djelatnost kao javnu službu.
- (3) Visokoškolska ustanova ima status pravnog lica.

Član 16. (Osnivači visokoškolske ustanove)

- (1) Visokoškolsku ustanovu može osnovati domaće ili strano pravno ili fizičko lice.
- (2) Visokoškolsku ustanovu mogu osnovati dva ili više osnivača, u kom slučaju se njihova međusobna prava, obaveze i odgovornosti utvrđuju ugovorom.
- (3) Visokoškolske ustanove mogu biti javne i privatne.
- (4) Visokoškolsku ustanovu kao javnu ustanovu može osnovati Skupština Kantona, samostalno ili zajedno sa drugim fizičkim ili pravnim licima, na prijedlog Vlade Kantona.

Odjeljak B. Elaborat o osnivanju

Član 17. (Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove)

- (1) Osnivač visokoškolske ustanove, odnosno Vlada Kantona za javnu ustanovu, formira ekspertsku komisiju koja će pripremiti elaborat o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove.
- (2) Članovi ekspertske komisije su univerzitetski nastavnici iz naučne i stručne oblasti za koju se osniva visokoškolska ustanova.
- (3) Elaborat iz stava (1) ovog člana sadrži dokaze o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove, kao i dokaze

da su ispunjeni propisani uvjeti za osnivanje i rad visokoškolske ustanove.

- (4) Elaborat se podnosi Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo), sa zahtjevom za donošenje rješenja o ispunjenosti uvjeta za početak rada i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.
- (5) Zahtjev za donošenje rješenja iz stava (4) ovog člana podnosi se najkasnije šest mjeseci prije početka akademske godine.

Član 18. (Komisija matičara)

- (1) Osnivač visokoškolske ustanove, odnosno Vlada Kantona za javnu ustanovu, prije donošenja akta o osnivanju usvaja elaborat.
- (2) Osnivač visokoškolske ustanove, odnosno Vlada Kantona nakon usvajanja elaborata, imenuje komisiju matičara i utvrđuje rok za podnošenje izvještaja.
- (3) Komisija matičara:
 - a) donosi nastavne planove i nastavne programe;
 - b) donosi opći akt o pravilima studija;
 - c) objavljuje konkurs i vrši izbor nastavnika i saradnika za uže naučne, odnosno umjetničke oblasti ili za nastavne predmete prve i druge godine studija, od kojih najmanje jednu polovinu u radnom odnosu sa punim radnim vremenom, u skladu sa odredbama ovog zakona;
 - d) predlaže broj studenata za upis u prvu godinu studija.
- (4) Bliži propis o sastavu i radu komisije matičara donosi ministar Ministarstva (u daljem tekstu: ministar).

Član 19. (Akt o osnivanju visokoškolske ustanove)

- (1) Kada osnivač pozitivno ocijeni izvještaj komisije matičara donosi akt o osnivanju visokoškolske ustanove.
- (2) Aktom o osnivanju visokoškolske ustanove utvrđuje se:
 - a) naziv osnivača;
 - b) naziv i sjedište visokoškolske ustanove;
 - c) djelatnost visokoškolske ustanove;
 - d) iznos i sredstva za osnivanje i početak rada i način njihovog obezbjeđivanja;
 - e) izvori i način obezbjeđivanja sredstava za rad visokoškolske ustanove;
 - f) međusobna prava i obaveze između osnivača i visokoškolske ustanove;
 - g) način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način na koji se pokriva višak rashoda nad prihodima;
 - h) prava, obaveze i odgovornost visokoškolske ustanove

u pravnom prometu;

- i) lice koje će do imenovanja organa rukovođenja predstavljati i zastupati visokoškolsku ustanovu i njegova ovlaštenja i odgovornosti;
- j) rok za donošenje statuta visokoškolske ustanove, imenovanje organa upravljanja i rukovođenja visokoškolske ustanove;
- k) druga pitanja od značaja za rad visokoškolske ustanove.

Član 20. (Rješenje o ispunjavanju uvjeta za osnivanje i početak rada)

- (1) Ministarstvo formira komisiju koja ispituje uvjete za početak rada i obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja.
- (2) Komisija broji pet članova i čine je univerzitetski nastavnici i najmanje jedan predstavnik osnivača.
- (3) Na osnovu pozitivne ocjene komisije, Ministarstvo donosi rješenje o ispunjavanju uvjeta za osnivanje i početak rada i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.
- (4) Rješenje iz stava (3) ovog člana je upravni akt protiv koga nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Odjeljak C. Standardi i kriteriji

Član 21. (Standardi i kriteriji)

- (1) Visokoškolska ustanova može početi sa radom i obavljanjem djelatnosti ako ispunjava kriterije i standarde za osnivanje visokoškolske ustanove, te za prestrukturiranje studijskih programa, koje donosi Ministarstvo, u skladu sa zakonom.
- (2) Visokoškolska ustanova ispunjava kadrovske uvjete ako ima u radnom odnosu najmanje jednu polovinu od ukupnog broja nastavnika potrebnih za izvođenje nastave na obaveznim nastavnim predmetima za sve cikluse koje organizira utvrđenim nastavnim planom, osim na akademiji umjetnosti.
- (3) Izuzetno, za studij medicinske grupe nauka, broj angažiranih zaposlenika iz zdravstvene institucije u nastavnom procesu u visokoškolskoj ustanovi ulazi u broj nastavnika iz stava (2), a što se regulira posebnim ugovorom između visokoškolske ustanove i zdravstvene institucije.

Član 22. (Dozvola za rad)

- (1) Nakon donošenja rješenja o ispunjavanju uvjeta za osnivanje i početak rada, obavljanje djelatnosti visokog

obrazovanja, kao i akta o osnivanju, na zahtjev visokoškolske ustanove, Ministarstvo izdaje dozvolu za radlicencu.

- (2) Visokoškolska ustanova se smatra osnovanom upisom u sudski registar, čime stiče status pravnog lica.

Član 23.

(Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona)

- (1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona ili u drugoj državi može organizirati studij na području Kantona, uz prethodnu saglasnost osnivača.
- (2) Na osnovu saglasnosti iz prethodnog stava Ministarstvo utvrđuje da li su ispunjeni uvjeti iz člana 21. ovog zakona.

Član 24.

(Periodično utvrđivanje uvjeta za rad)

- (1) Ministarstvo najmanje jedanput u pet godina utvrđuje da li visokoškolska ustanova ispunjava uvjete propisane ovim zakonom.
- (2) Ako Ministarstvo utvrdi da visokoškolska ustanova, odnosno, studijski odsjek visokoškolske ustanove ne ispunjava uvjete, utvrdit će rok za otklanjanje nedostataka koji ne može biti manji od jedne godine.
- (3) U roku iz stava (2) ovog člana ne može se vršiti upis studenata u prvu godinu studija u visokoškolskoj ustanovi, odnosno organizacionoj jedinici koja ne ispunjava uvjete iz ovog zakona.
- (4) Ukoliko se u određenom roku nedostaci ne otklone, visokoškolskoj ustanovi ili njenom organizacionom dijelu koji ne ispunjavaju uvjete iz ovog zakona, Ministarstvo će zabraniti obavljanje djelatnosti i o tome obavijestiti osnivača.
- (5) Pravosnažno rješenje o trajnoj zabrani rada Ministarstvo dostavlja osnivaču, nadležnom registarskom sudu i Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta (u daljem tekstu: Agencija), radi brisanja visokoškolske ustanove iz registra.

POGLAVLJE II. STATUSNE PROMJENE I PRESTANAK RADA

Član 25.

(Statusne promjene)

- (1) Visokoškolska ustanova može, u skladu sa zakonom, proširiti, odnosno promijeniti djelatnost, naziv i sjedište, kao i vršiti statusne promjene: spajanje, pripajanje, podjelu i izdvajanje.
- (2) Prije donošenja odluke o statusnoj promjeni osnivač usvaja elaborat o opravdanosti statusne promjene.

- (3) Elaborat sadrži: opravdanost potrebe za statusnom promjenom, dužinu trajanja studija, okvirni nastavni plan i nastavni program, stručni naziv koji se stiče po završetku studija, ispunjavanje općih i posebnih uvjeta po standardima visokog obrazovanja i normativima, sredstva potrebna za ispunjavanje tih uvjeta i način njihovog osiguravanja.

- (4) Prijedlog elaborata osnivaču podnosi visokoškolska ustanova.

Član 26.

(Prestanak rada visokoškolske ustanove)

- (1) Visokoškolska ustanova prestaje sa radom:
- ako više ne postoji potreba za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;
 - ako prestanu da postoje uvjeti za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;
 - ako je visokoškolskoj ustanovi izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti, zbog toga što ne ispunjava uvjete u skladu sa zakonom, a u roku određenom u izrečenoj mjeri nije ispunila te uvjete;
 - ako se pravosnažnom odlukom suda utvrdi ništavnost upisa u sudski registar;
 - ako je u nemogućnosti da ispunjava zakonom propisane obaveze, a aktom o osnivanju nije utvrđena odgovornost osnivača za te obaveze;
 - ako se pripoji drugoj visokoškolskoj ustanovi, spoji sa drugom visokoškolskom ustanovom ili podijeli na dvije ili više visokoškolskih ustanova;
 - ako se organizira u privredno društvo;
 - u drugim slučajevima određenim zakonom ili aktom o osnivanju.
- (2) Akt o prestanku rada visokoškolske ustanove donosi osnivač.
- (3) Aktom o prestanku rada visokoškolske ustanove utvrđuje se način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za prestanak rada visokoškolske ustanove, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.
- (4) U slučaju prestanka rada javne visokoškolske ustanove osnivač je dužan zatečenim studentima omogućiti završetak započelih studija.
- (5) Prije donošenja akta o prestanku rada javne visokoškolske ustanove iz razloga utvrđenih u alineji a), b) i e) Vlada Kantona formira ekspertsku komisiju sa zadatkom da pripremi elaborat o opravdanosti prestanka rada javne visokoškolske ustanove.

Član 27.

(Obaveze nakon prestanka rada visokoškolske ustanove)

Odgovornost osnivača je da u slučaju prestanka rada visokoškolske ustanove osigura trajno čuvanje javnih ispra-

va, arhiva i druge dokumentacije u skladu sa zakonom.

DIO TREĆI - LICENCA I AKREDITACIJA

POGLAVLJE I. KRITERIJI ZA LICENCIRANJE

Član 28. **(Kriteriji za licenciranje)**

Visokoškolska ustanova može početi da radi i obavlja svoju djelatnost nakon dobijanja licence.

Član 29. **(Licenca)**

- (1) Licenca je dozvola za rad koju izdaje Ministarstvo i kojom se visokoškolskoj ustanovi dozvoljava pružanje usluga visokog obrazovanja.
- (2) Licencom se utvrđuje vrsta ustanove, akreditirani studijski programi, kao i stepeni i diplome koje se mogu dodjeljivati.
- (3) Kriterije iz stava (1) ovog člana donosi Ministarstvo na osnovu preporuke Agencije.

Član 30. **(Akreditacija)**

- (1) Akreditacija je postupak provjere organizacije rada, raspoloživih prostornih, materijalno-tehničkih i kadrovskih resursa, kvaliteta obrazovnog procesa, studijskih programa kojima raspolaže, odnosno koje pruža i dodjeljuje visokoškolska ustanova, a što ima za rezultat izdavanje rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove od strane Ministarstva.
- (2) U postupku akreditacije doktorskog studijskog programa utvrđuje se da li su ispunjeni uvjeti za obavljanje naučnoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada, u skladu sa zakonom.

POGLAVLJE II. POSTUPAK IZDAVANJA AKREDITACIJE

Član 31. **(Postupak izdavanja akreditacije)**

- (1) Zahtjev za akreditaciju visokoškolska ustanova, odnosno osnivač podnosi Ministarstvu najmanje godinu dana prije datuma za koji se traži akreditacija.
- (2) U postupku akreditacije Ministarstvo može:
 - a) izdati uvjerenje o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa;
 - b) utvrditi nedostatke u pogledu ispunjavanja uvjeta, kvaliteta rada visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa i odrediti rok za otklanjanje nave-

denih nedostataka, s tim što po isteku roka odlučuje o zahtjevu;

- c) donijeti rješenje kojim se zahtjev odbija.
- (3) Akreditacija po zahtjevu iz stava (1) ovog člana izdaje se najduže na četiri godine, nakon čega se mora provesti ponovna akreditacija.
 - (4) Ponovni zahtjev za akreditaciju može se podnijeti po isteku roka od godinu dana od donošenja rješenja kojim se zahtjev za akreditaciju odbija.

Član 32. **(Ovlaštenje akreditirane visokoškolske ustanove)**

- (1) Akreditirana i licencirana visokoškolska ustanova je jedina ovlaštena dodjeljivati akademske titule i zvanja i izdavati diplome navedene u rješenju o akreditaciji.
- (2) Neće se priznati akademske titule, stručna i naučna zvanja i diplome koje su izdale visokoškolske ustanove bez akreditacije i licence.

Član 33. **(Oduzimanje licence)**

- (1) Ako se na temelju inspeksijskog nadzora utvrdi da je visokoškolska ustanova prestala ispunjavati uvjete iz licence i akreditacije, a uočeni propusti se ne mogu otkloniti bez ozbiljnih posljedica na kvalitet studija, Ministarstvo će na osnovu mišljenja i preporuka Agencije, rješenjem oduzeti licencu.
- (2) Ako se uočeni nedostaci mogu otkloniti Ministarstvo će ostaviti rok, ne duži od šest mjeseci, u kojem visokoškolska ustanova mora otkloniti uočene nedostatke.

POGLAVLJE III. SAMOVREDNOVANJE I OSIGURANJE KVALITETA

Član 34. **(Samovrednovanje i osiguranje kvaliteta)**

- (1) Senat visokoškolske ustanove izrađuje i donosi dokument o politici osiguranja kvaliteta i metode samovrednovanja za sva tri studijska ciklusa.
- (2) Visokoškolske ustanove će razviti vlastite sisteme osiguranja kvaliteta kako bi osigurali kvalitet i realizaciju svoje obrazovne misije.
- (3) Visokoškolska ustanova sprovodi kontinuirano, po pravilu na kraju akademske godine, a najviše u intervalima od tri akademske godine, postupak samovrednovanja i ocjene kvaliteta svojih studijskih programa, nastave i uvjeta rada.
- (4) Postupak iz stava (3) ovog člana visokoškolska ustanova, odnosno njene organizacione jedinice sprovode u

skladu sa statutom, odnosno opštim aktom visokoškolske ustanove i metodama samovrednovanja koje utvrđuje senat.

- (5) Izvještaj o samovrednovanju i ocjeni kvaliteta objavljuje se tako da bude dostupan akademskom osoblju i studentima u toj visokoškolskoj ustanovi.
- (6) Na zahtjev Ministarstva, odnosno Agencije, visokoškolska ustanova dostavlja informaciju o postupku i rezultatima samovrednovanja i ocjene kvaliteta, kao i druge podatke od značaja za osiguranje kvaliteta.

Član 35. (Interne evaluacije)

Visokoškolska ustanova izvodi periodične interne evaluacije u skladu sa trajanjem nastavnih ciklusa utvrđenih ovim zakonom i statutom.

Član 36. (Uspostavljanje informacionog sistema)

Visokoškolska ustanova uspostavlja informacioni sistem kojim će se osigurati realizacija mjera politike osiguranja kvaliteta i stalni pristup informacijama o:

- a) progresu studenata i uspjehnosti;
- b) uposlenosti diplomiranih studenata;
- c) zadovoljstvu studenata nastavnim programima;
- d) efikasnosti nastavnog osoblja;
- e) strukturi studentske populacije;
- f) raspoloživim nastavnim resursima i njihovoj cijeni;
- g) indikatorima performansi ustanove;
- h) drugim elementima bitnim za osiguranje kvaliteta visokog obrazovanja.

Član 37. (Misija visokoškolske ustanove)

Visokoškolska ustanova će donijeti, publicirati i kontinuirano ažurirati misiju, odnosno izjavu o misiji, kojom će precizno i sažeto opisati visokoškolsku ustanovu, definirati njen status, identificirati postavljene ciljeve i politike, odrediti način prilagođavanja organizacione strukture ustanove potrebama studenata i društvene zajednice, te dati naznake o načinu realizacije postavljenih ciljeva.

DIO ČETVRTI - EVIDENCIJA, JAVNE ISPRAVE, REGISTAR

Član 38. (Matične knjige i evidencije)

- (1) Visokoškolska ustanova vodi matične knjige studenata i lica koja su stekla visoku stručnu spremu, stručni, naučni, odnosno umjetnički stepen magistra i naučni stepen

doktora nauka, kao i evidencije o ispitima, o uspjehu studenata na kraju školske godine, o izdatim diplomama i dodacima diplomi kao i druge evidencije utvrđene općim aktima visokoškolske ustanove.

- (2) Matične knjige i evidencije o izdatim diplomama i dodacima diplomi čuvaju se trajno.
- (3) Bliži propis o načinu vođenja matičnih knjiga i evidencija o izdatim diplomama i dodacima diplomi donosi ministar.
- (4) Općim aktima visokoškolske ustanove uredit će se način vođenja druge evidencije.

Član 39. (Javne isprave)

- (1) Na osnovu službene evidencije, visokoškolska ustanova izdaje javne isprave.
- (2) Javne isprave u smislu stava (1) ovog člana su: diploma o stečenom stepenu stručne spreme i zvanju, dodatak diplomi o stepenu stručne spreme, diploma o stečenom naučnom stepenu magistra i naučnom stepenu doktora nauka, dodatak diplomi o stečenom stepenu magistra i naučnom stepenu doktora nauka, indeks, ispisnica, uvjerenje o diplomiranju, uvjerenje o položenim ispitima, uvjerenje o uspjehu u toku studija i uvjerenje o učešću u pojedinim oblicima stručnog usavršavanja i permanentnog obrazovanja i druge isprave u skladu sa zakonom.
- (3) Bliži propis o sadržaju javnih isprava, osim diplome i dodatka diplomi, donosi ministar.

Član 40. (Izdavanje javne isprave)

- (1) Kada se nastava ostvaruje na stranom jeziku, javne isprave se izdaju na obrascu koji je štampan dvojezično, s tim da student može zahtijevati izdavanje javne isprave odvojeno.
- (2) Na zahtjev studenta visokoškolska ustanova izdaje javnu ispravu o savladanom dijelu studijskog programa, koja sadrži podatke o nivou, prirodi i sadržaju studija, kao i o postignutim rezultatima.
- (3) Diploma se izdaje na jednom od službenih jezika države Bosne i Hercegovine i po zahtjevu na engleskom jeziku, a dodatak diplomi izdaje se na jednom od službenih jezika države Bosne i Hercegovine i na engleskom jeziku.

Član 41. (Ništavnost javnih isprava)

- (1) Diplomu, odnosno dodatak diplomi Ministarstvo oglašava ništavnim ako su izdati od neovlaštene ustanove ili su potpisani od neovlaštenog lica ili imalac diplome

- nije ispunio sve ispitne obaveze na način utvrđen zakonom i studijskim programom.
- (2) Visokoškolska ustanova oglašava ništavnom diplomu o stečenom akademskom nazivu magistra, ako utvrdi da završni rad nije rezultat samostalnog rada kandidata.
 - (3) Visokoškolska ustanova oglašava ništavnom diplomu o stečenom naučnom nazivu doktora nauka, ako utvrdi da doktorska disertacija nije originalan naučni, odnosno umjetnički rezultat.

Član 42.

(Razlozi za ništavnost javnih isprava)

- (1) Javne isprave iz člana 39. ovog zakona, izdate od strane visokoškolske ustanove koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja na području Kantona, a nema dozvolu za rad na području Kantona izdatu u skladu sa ovim zakonom, su ništavne.
- (2) Nadležna inspekcija za obrazovanje i nauku će zabraniti rad po službenoj dužnosti visokoškolskoj ustanovi koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja na području Kantona suprotno odredbama ovog člana.

Član 43.

(Registar)

- (1) Ministarstvo vodi evidenciju visokoškolskih ustanova (u daljem tekstu: registar).
- (2) Sadržaj i način vođenja registra propisuje ministar.

DIO PETI - STATUT VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Član 44.

(Statut visokoškolske ustanove)

- (1) Statut je osnovni akt kojim se uređuju pitanja značajna za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove.
- (2) Statut donosi Upravni odbor visokoškolske ustanove uz prethodnu saglasnost osnivača.
- (3) Izmjene i dopune statuta vrše se odlukom, na način i u postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Član 45.

(Sadržaj statuta)

Statut sadrži odredbe kojima se reguliraju slijedeća pitanja:

- a) organizacija visokoškolske ustanove;
- b) zastupanje i predstavljanje visokoškolske ustanove;
- c) pravila za izbor članova upravnog odbora;
- d) način organiziranja i izvođenje studija;
- e) pravila studiranja i prava studenata;

- f) izbor u nastavno-naučna i saradnička zvanja;
- g) način implementacije Evropskog kreditnog transfer sistema (u daljem tekstu: ECTS);
- h) kriteriji za dodjelu akademskih titula;
- i) obaveze visokoškolske ustanove prema osnivaču;
- j) ovlaštenja visokoškolske ustanove u pravnom prometu;
- k) organizacija i nadležnosti organizacionih jedinica;
- l) statusne promjene, obrazovanje novih organizacionih jedinica i studijskih odsjeka;
- m) ostvarivanje prihoda, upravljanje sredstvima i imovinom;
- n) akademska, finansijska i druga ovlaštenja organizacionih jedinica u pravnom prometu,
- o) organizaciju naučnoistraživačkog i umjetničkog rada;
- p) kriteriji za provođenje procesa evaluacije i objavljivanje rezultata provedene evaluacije;
- r) broj članova senata i način njihovog biranja;
- s) oblik i nivo učešća studenata u radu ustanove;
- š) način izjašnjavanja i donošenja odluka po pojedinim pitanjima, kao i preciziranje odluka koje se mogu donositi tajnim glasanjem;
- t) druga pitanja u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom.

DIO ŠESTI - ORGANI VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Član 46.

(Organi visokoškolske ustanove)

- (1) Organi Univerziteta su: upravni odbor, senat i rektor.
- (2) Organi visoke škole su: upravni odbor, senat i direktor.
- (3) Visokoškolska ustanova može imati i druge stručne organe za vođenje poslovanja ili nadzorne organe, čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuju osnivačkim aktom i statutom.
- (4) Javna visokoškolska ustanova organizuje posebno tijelo interne revizije.
- (5) Obaveza svih organa upravljanja, rukovođenja, nadzora i drugih organa Univerziteta je da u postupku izbora i imenovanja osiguraju odgovarajuću spolnu zastupljenost.

Član 47.

(Organi privatne visokoškolske ustanove)

Nadležnost, broj, sastav, trajanje mandata, način izbora i razrješenja kao i način rada i odlučivanja organa privatne visokoškolske ustanove, uređuje se statutom, s tim što se mora obezbijediti odgovarajuće učešće predstavnika akademskog osoblja i studenata u donošenju odluka koje su od

njihovog interesa.

Član 48. (Upravni odbor)

Organ upravljanja visokoškolskom ustanovom je upravni odbor.

Član 49. (Sastav, broj, mandat i izuzeće)

- (1) Upravni odbor visokoškolske ustanove ima sedam članova i čine ga predstavnici akademskog i neakademskog osoblja, studenata i osnivača.
- (2) Upravni odbor javne visokoškolske ustanove čine četiri predstavnika iz reda osnivača, dva iz reda nastavnog osoblja i jedan predstavnik studenata čija imenovanja predlaže senat, koji se biraju u skladu sa zakonom.
- (3) Predsjednik upravnog odbora javne visokoškolske ustanove imenuje se iz reda osnivača.
- (4) Konačno imenovanje i razrješenje članova upravnog odbora vrši Vlada Zeničko-dobojskog kantona.
- (5) Mandat članova upravnog odbora je četiri godine.
- (6) Članovima upravnog odbora javne visokoškolske ustanove pripada naknada za rad u upravnom odboru u visini koju utvrdi Vlada Kantona.
- (7) Rektor, prorektori, rukovodioci organizacionih jedinica univerziteta i članovi senata visokoškolske ustanove ne mogu biti članovi upravnog odbora te visokoškolske ustanove.

Član 50. (Razrješenje člana upravnog odbora)

- (1) Osnivač će razriješiti člana upravnog odbora kojeg je imenovao i prije vremena na koje je imenovan:
 - a) ako se utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad visokoškolske ustanove;
 - b) ako se utvrdi da ima lične ili druge interese koji su u suprotnosti sa interesima visokoškolske ustanove (sukob interesa);
 - c) ako svojim radom povrijedi ugled dužnosti koju obavlja;
 - d) na njegov lični zahtjev;
 - e) ako ne ispunjava dužnost člana upravnog odbora;
 - f) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, osnivačkim aktom i statutom.
- (2) Postupak razrješenja članova upravnog odbora bliže se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

Član 51. (Djelokrug upravnog odbora)

Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom, ak-

tom o osnivanju i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

- a) donosi statut visokoškolske ustanove, te donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kao i druge opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
- b) donosi odluku o osnivanju drugih pravnih lica, u skladu sa zakonom i statutom, uz prethodnu saglasnost osnivača;
- c) utvrđuje planove finansiranja i razvoja;
- d) donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove na prijedlog senata visokoškolske ustanove;
- e) donosi finansijski plan;
- f) usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora, odnosno direktora u domenu finansijskog poslovanja;
- g) rješava pitanja odnosa sa osnivačem;
- h) odlučuje o korištenju sredstava za rad u skladu sa statutom;
- i) odgovara osnivaču za rezultate rada visokoškolske ustanove;
- j) odlučuje o prigovoru zaposlenika na odluke organa visokoškolske ustanove koji su u prvom stepenu odlučivali o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;
- k) najmanje jedanput godišnje podnosi osnivaču izvještaj o poslovanju visokoškolske ustanove;
- l) donosi konačnu odluku o izboru i razrješenju direktora Studentskog centra;
- m) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Član 52. (Sastav senata)

- (1) Senat je najviše akademsko tijelo koje čine predstavnici akademskog osoblja u radnom odnosu u visokoškolskoj ustanovi, kao i predstavnici studenata.
- (2) Najmanje 15% članova senata su studenti iz svakog ciklusa koje bira studentski predstavnički organ.
- (3) Senat ima predsjedavajućeg koji priprema i predsjedava sjednicama.
- (4) Predsjedavajući se bira iz reda članova senata, s tim da rektor i prorektori ne mogu biti imenovani za predsjedavajućeg.
- (5) Rad senata biće uređen Poslovníkom o radu kojeg donosi senat u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 53. (Nadležnost senata)

- (1) Senat visokoškolske ustanove odlučuje o svim akademskim pitanjima, a posebno o pitanjima nastavne, naučne, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske

ustanove.

- (2) Senat visokoškolske ustanove:
- donosi Etički kodeks, kojim se utvrđuju etička načela u visokom obrazovanju, objavljivanju naučnih rezultata, odnosu prema intelektualnoj svojini, odnosima između nastavnika i saradnika, drugih zaposlenih i studenata, odnosu prema javnosti i sredstvima javnog informiranja i uopće o nastupanju visokoškolske ustanove, nastavnika, saradnika i studenata u pravnom prometu;
 - donosi opće akte u skladu sa ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
 - donosi nastavne planove i nastavne programe diplomskog, postdiplomskog i doktorskog studija;
 - bira i razrješava rektora, prorektora univerziteta, direktora visoke škole uz saglasnost osnivača, s tim da su akti o izboru i razrješavanju konačni;
 - donosi konačne odluke po prigovoru kandidata za izbor i razrješavanje dekana i prodekana, kao i direktora instituta;
 - bira akademsko osoblje na prijedlog naučno-nastavnog vijeća, odnosno vijeća organizacione jedinice;
 - imenuje komisije u postupku stjecanja doktorata nauka;
 - dodjeljuje počasno zvanje „profesor emeritus“, te „počasni doktor nauka“;
 - daje inicijativu upravnom odboru za organiziranje i ukidanje fakulteta i drugih organizacionih jedinica univerziteta, kao i studijskih odsjeka;
 - odobrava razvojne i organizacione planove;
 - imenuje stalna ili privremena tijela, radne grupe, komitete, grupe za praćenje kvaliteta rada i slično;
 - propisuje odredbe kojima se regulira rad organa koje imenuje senat;
 - utvrđuje upisnu politiku;
 - obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.
- (3) Senat ustanove odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog stručnih organa organizacionih jedinica kao i drugih organa ustanove i predstavničkih tijela studenata.
- (4) Broj članova, sastav, način izbora i razrješavanja i način rada senata utvrđuje se statutom visokoškolske ustanove.

Član 54.

(Rektor univerziteta i direktor visoke škole)

- Univerzitetom rukovodi rektor, a visokom školom direktor visoke škole, u skladu sa ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.
- Za rektora javnog univerziteta može biti izabran nastavnik u naučno-nastavnom zvanju redovnog profesora koji ispunjava uvjete za to zvanje na univerzitetu na

kojem se prijavljuje.

- Za direktora javne visoke škole može biti izabrano lice koje ispunjava uvjete za nastavnika te visoke škole.

Član 55.

(Izbor rektora, prorektora i direktora)

- Rektora i prorektora javnog univerziteta i direktora javne visoke škole bira senat na osnovu javnog konkursa uz saglasnost osnivača, na mandat od četiri godine, i mogu biti ponovo izabrani.
- Ista osoba se može imenovati na dva uzastopna mandata u istoj visokoškolskoj ustanovi.
- Postupak izbora rektora javnog univerziteta i direktora javne visoke škole mora osigurati poštovanje principa zakonitosti, kvaliteta, otvorenosti i transparentnosti.
- Postupak izbora i razrješavanja, uvjeti i kriteriji za izbor i razlozi razrješavanja rektora javnog univerziteta i direktora javne visoke škole utvrđuju se osnivačkim aktom i statutom.

Član 56.

(Djelokrug rektora univerziteta i direktora visoke škole)

- Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom, a naročito:
 - zastupa i predstavlja visokoškolsku ustanovu;
 - organizira i rukovodi radom visokoškolske ustanove i odgovoran je za zakonitost rada visokoškolske ustanove;
 - predlaže opće akte i donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
 - predlaže upravnom odboru i senatu mjere za unapređenje rada visokoškolske ustanove;
 - predlaže upravnom odboru mjere za efikasno i zakonito obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;
 - predlaže upravnom odboru, senatu i osnivaču osnove planova rada i razvoja visokoškolske ustanove;
 - predlaže upravnom odboru unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta;
 - izvršava odluke upravnog odbora i drugih organa visokoškolske ustanove;
 - odlučuje o korištenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;
 - odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;
 - podnosi upravnom odboru izvještaj o izvršenju finansijskog plana;
 - narodbodavac je za izvršenje finansijskog plana;
 - učestvuje u radu Rektorske konferencije Bosne i Hercegovine;
 - obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, osni-

vačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.

- (2) Rektor u radu pomažu prorektori.
- (3) Broj prorektora i nadležnost bliže se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

Član 57.
(Odgovornost rektora univerziteta i direktora visoke škole)

- (1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole za svoj rad u domenu akademskih pitanja odgovara senatu, a u domenu poslovanja upravnom odboru.
- (2) Rektor, odnosno direktor jednom godišnje podnosi senatu i upravnom odboru izvještaj o svom radu.

Član 58.
(Razrješenje rektora, prorektora univerziteta i direktora visoke škole)

- (1) Rektor, prorektor i direktor visoke škole mogu biti razriješeni dužnosti i prije isteka vremena na koje su imenovani:
 - a) na lični zahtjev;
 - b) ako se utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad visokoškolske ustanove;
 - c) ako se utvrdi da ima lične ili druge interese koji su u suprotnosti sa interesima visokoškolske ustanove i u drugom slučaju postojanja sukoba interesa;
 - d) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.
- (2) Prijedlog za prijekvremeno razrješenje rektora, prorektora i direktora visoke škole može dati osnivač, odnosno Vlada Kantona za javnu visokoškolsku ustanovu, senat i upravni odbor.
- (3) Postupak razrješenja rektora, prorektora i direktora visoke škole uređuje se statutom visokoškolske ustanove u skladu sa ovim zakonom.

Član 59.
(Obustavljanje općeg i pojedinačnog akta)

Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole dužan je da obustavi od izvršenja opći akt donesen u visokoškolskoj ustanovi koji nije u saglasnosti sa ustavom ili je u suprotnosti sa zakonom i drugim propisima, kao i izvršavanje pojedinačnog akta kojim se nanosi šteta visokoškolskoj ustanovi ili društvenoj zajednici i da o tome obavijesti Ministarstvo.

Član 60.
(Drugi organi visokoškolske ustanove)

Visokoškolska ustanova može imati i druge organe, u skladu sa osnivačkim aktom i statutom.

DIO SEDMI - ORGANIZACIJA UNIVERZITETA

POGLAVLJE I. VRSTE I DEFINICIJE ORGANIZACIONIH JEDINICA

Odjeljak A. Vrste organizacionih jedinica

Član 61.
(Vrste organizacionih jedinica)

- (1) Univerzitet ima organizacione jedinice kao što su fakulteti, akademije, visoke škole ili naučnoistraživački instituti koji izvode nastavni, naučnoistraživački i umjetnički rad u jednom ili više obrazovnih i naučnih područja.
- (2) Radi komercijalizacije rezultata naučnoistraživačkog i umjetničkog rada, visokoškolska ustanova, kao i njene organizacione jedinice, uz saglasnost visokoškolske ustanove, mogu osnovati svoje organizacione jedinice, u čijem radu mogu učestvovati i studenti (centar za transfer tehnologija, inovacioni centar, naučno-tehnološki park, inženjerski biro, radionice, umjetnički sastavi, galerije, umjetnički performansi), kao i druge organizacione jedinice.
- (3) Organizacija i nadležnost organizacionih jedinica bliže se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

Član 62.
(Definicije organizacionih jedinica)

- (1) Fakultet je organizaciona jedinica univerziteta koja izvodi univerzitetske studije i razvija stručni i naučni rad u jednom ili više naučnih i stručnih područja.
- (2) Akademija je organizaciona jedinica univerziteta koja organizira i izvodi univerzitetske umjetničke studije, te razvija umjetničko stvaralaštvo i naučnoistraživački rad na području umjetnosti.
- (3) Naučni institut je naučnoistraživačka organizaciona jedinica univerziteta koja obavlja fundamentalna, primijenjena i razvojna istraživanja iz odgovarajućeg naučnog područja i stručnih oblasti.
- (4) Radi obezbjeđenja cjelovitosti studentskog standarda, univerzitet u svom sastavu može imati i studentski centar, kao organizacionu jedinicu.
- (5) Organizacione jedinice nemaju svojstvo pravnog lica.
- (6) Izuzetno, naučni institut može imati određena ovlaštenja u pravnom prometu.

Član 63.
(Osnivanje i izvođenje naučnih, stručnih i umjetničkih studija)

- (1) Fakultet i umjetnička akademija mogu osnivati i izvoditi univerzitetske naučne, stručne, odnosno umjetničke

studije u skladu sa zakonom.

- (2) Naučni institut u sastavu univerziteta može ostvarivati dio akreditiranih studijskih programa iz svih ciklusa studija na univerzitetu, u skladu sa statutom, odnosno općim aktom univerziteta.

Član 64. (Uvođenje novog studija)

- (1) Fakulteti i akademije mogu se organizovati u visokoškolskoj ustanovi radi uvođenja novih studijskih odsjeka u skladu sa standardima i normativima visokog obrazovanja.
- (2) Ukoliko se na fakultetu izvode studiji iz više obrazovnih i naučnih područja, organizuju se studijski odsjeci za svako obrazovno i naučno područje.

Odjeljak B. Ovlaštenja u pravnom prometu

Član 65. (Ovlaštenja u pravnom prometu)

- (1) Organizaciona jedinica univerziteta može imati određena ovlaštenja u pravnom prometu, kao i poseban obračun rezultata poslovanja, u skladu sa osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.
- (2) Organizacione jedinice iz stava (1) ovog člana mogu istupati u pravnom prometu pod nazivom univerziteta u čijem su sastavu i svojim nazivom, u skladu sa statutom.
- (3) Statutom javne visokoškolske ustanove utvrđuje se obim akademskih i finansijskih ovlaštenja organizacionih jedinica i preuzimanja odgovornosti unutar ustanove i to tako da se precizno vode i odrede prihodi i rashodi svih organizacionih jedinica, način njihovog nastupa na tržištu, način raspolaganja sredstvima koja organizacione jedinice ostvare na tržištu, donacijama ili na drugi način finansiranja, u skladu sa zakonom.

Odjeljak C. Organi organizacionih jedinica

Član 66. (Organi organizacionih jedinica u sastavu univerziteta)

- (1) Organi fakulteta, akademije i visoke škole kao organizacionih jedinica univerziteta, su:
 - a) naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće;
 - b) dekan.
- (2) Organizacione jedinice univerziteta iz stava (1) ovog člana mogu imati i druge organe u skladu sa osnivačkim aktom i statutom.

Član 67. (Naučno-nastavno i umjetničko-nastavno vijeće)

- (1) Naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće je akademsko tijelo organizacione jedinice i čini ga utvrđen broj nastavnika i saradnika koji su u radnom odnosu u visokoškolskoj ustanovi i koji učestvuju u naučno-nastavnom procesu organizacione jedinice, kao i studenti izabrani od strane studentskog predstavničkog tijela, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.
- (2) Naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće:
 - a) predlaže nastavne planove i programe za sve studijske odsjeke na toj organizacionoj jedinici;
 - b) bira i razriješava dekana i prodekane fakulteta, odnosno umjetničke akademije i visoke škole kao organizacione jedinice univerziteta;
 - c) obrazuje komisije u postupku sticanja naučnog stepena magistra i imenuje mentore;
 - d) odlučuje o prigovorima studenata na odluku dekana o pojedinačnim obavezama i odgovornostima;
 - e) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.
- (3) Naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće ima predsjedavajućeg koji priprema i predsjedava sjednicama.
- (4) Predsjedavajući se bira iz reda članova vijeća, s tim da dekan i prodekani ne mogu biti imenovani za predsjedavajućeg.
- (5) Rad vijeća biće uređen poslovníkom o radu kojeg donosi vijeće u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 68. (Dekan)

- (1) Dekan rukovodi radom i predstavlja i zastupa fakultet, akademiju ili visoku školu kao organizacionu jedinicu univerziteta, predlaže rektoru unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta na fakultetu i ima sva prava i obaveze utvrđene osnivačkim aktom i statutom ustanove.
- (2) Dekan se bira na mandat od četiri godine i može biti ponovo izabran.
- (3) Ista osoba se može birati na dva uzastopna mandata u istoj organizacionoj jedinici.
- (4) Dekana bira naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće, a na osnovu javnog konkursa.
- (5) Postupak i kriteriji za imenovanje i razrješenje dekana bliže se uređuju statutom visokoškolske ustanove.
- (6) Za svoj rad dekan je odgovoran naučno-nastavnom, odnosno umjetničko-nastavnom vijeću.

Član 69. **(Organi instituta)**

- (1) Institut kao organizaciona jedinica univerziteta može imati direktora, naučno vijeće i druge organe u skladu sa osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.
- (2) Stručno tijelo naučnog instituta je naučno vijeće.
- (3) Naučno vijeće instituta čine šefovi podorganizacionih jedinica instituta i zaposlenici instituta sa naučnim stepenom doktora i magistra nauka.
- (4) Naučno vijeće u okviru svoje nadležnosti:
 - a) predlaže senatu visokoškolske ustanove programe naučnoistraživačkog i stručnog rada instituta i programe stručnog usavršavanja;
 - b) bira i razrješava direktora instituta;
 - c) imenuje komisije za pripremanje prijedloga za izbor u akademska zvanja;
 - d) utvrđuje prijedlog za izbor kandidata u akademska zvanja;
 - e) utvrđuje prijedlog za stručno usavršavanje u zemlji i inostranstvu;
 - f) utvrđuje prijedlog za realizaciju praktične nastave;
 - g) utvrđuje naučnoistraživačke projekte;
 - h) utvrđuje strateške projekte za razvoj instituta;
 - i) obavlja i druge poslove u skladu sa statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.
- (5) Bliže odredbe o nadležnostima naučnog vijeća sadržane su u statutu visokoškolske ustanove.
- (6) Naučno vijeće ima predsjedavajućeg koji priprema i predsjedava sjednicama.
- (7) Predsjedavajući se bira iz reda članova vijeća, s tim da direktor ne može biti imenovan za predsjedavajućeg.
- (8) Rad vijeća biće uređen poslovnikom o radu kojeg donosi vijeće u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 70. **(Direktor instituta)**

- (1) Organ rukovođenja naučnog instituta je direktor.
- (2) Direktor naučnog instituta obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:
 - a) predstavlja institut i ima prava i obaveze u skladu sa statutom visokoškolske ustanove;
 - b) predlaže rektoru unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta na institutu;
 - c) donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
 - d) odlučuje u prvom stepenu o pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa ili u vezi sa radnim odnosom na institutu;
 - e) organizuje naučnoistraživački i stručni rad na institutu i predlaže mjere za njegovo poboljšanje;

- f) za svoj rad odgovara naučnom vijeću instituta;
- g) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Član 71. **(Mandat direktora instituta)**

- (1) Direktor se bira na mandat od četiri godine i može biti ponovo izabran.
- (2) Ista osoba se može imenovati na dva uzastopna mandata u tom naučnom institutu.
- (3) Za direktora instituta može biti izabrano lice koje pored općih zakonskih uvjeta ima naučni stepen doktora nauka i izbor u jedno od naučno-nastavnih zvanja (redovnog ili vanrednog profesora), ukoliko ispunjava uvjete za to zvanje na visokoškolskoj ustanovi.
- (4) Direktora instituta bira naučno vijeće, a na osnovu javnog konkursa.
- (5) Bliže odredbe o postupku izbora i razrješnja, te razlozima za smjenu direktora instituta prije isteka mandata, poslovima, odgovornostima i ostalim pitanjima koja se odnose na funkciju direktora sadržane su u statutu visokoškolske ustanove.

Član 72. **(Direktor studentskog centra)**

- (1) Organ rukovođenja studentskog centra je direktor.
- (2) Direktor studentskog centra obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:
 - a) predstavlja studentski centar i ima prava i obaveze u skladu sa statutom univerziteta;
 - b) predlaže rektoru unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u studentskom centru;
 - c) donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
 - d) odlučuje u prvom stepenu o pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa ili u vezi sa radnim odnosom u studentskom centru;
 - e) predlaže promjenu i proširivanje djelatnosti i organizacije studentskog centra;
 - f) predlaže mjere za poboljšanje i unapređenje procesa rada u studentskom centru;
 - g) za svoj rad odgovara rektoru visokoškolske ustanove;
 - h) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Član 73. **(Mandat direktora centra)**

- (1) Direktor se bira na mandat od četiri godine i može biti

- ponovo izabran.
- (2) Ista osoba može se imenovati na dva uzastopna mandata.
 - (3) Direktora bira Upravni odbor, a na osnovu javnog konkursa.
 - (4) Za direktora centra može biti izabrano lice koje pored općih zakonskih uvjeta ima visoku stručnu spremu i najmanje tri godine radnog iskustva na odgovarajućim rukovodećim poslovima.
 - (5) Bliže odredbe o postupku izbora i razrješenja, te razlozima za smjenu direktora centra prije isteka mandata, poslovima, odgovornostima i ostalim pitanjima koja se odnose na funkciju direktora sadržane su u statutu visokoškolske ustanove.

POGLAVLJE II. IZBOR U NAUČNO-NASTAVNA ZVANJA

Odjeljak A. Naučno-nastavna i umjetnička zvanja

Član 74.

(Naučno-nastavna i umjetnička zvanja)

- (1) Univerzitet dodjeljuje naučno-nastavna i umjetnička zvanja, i to:
 - a) redovni profesor;
 - b) vanredni profesor;
 - c) docent;
 - d) lektor;
 - e) viši asistent;
 - f) asistent.
- (2) Visoka škola dodjeljuje nastavna i umjetnička zvanja, i to:
 - a) profesor visoke škole;
 - b) predavač visoke škole;
 - c) asistent.

Član 75.

(Period na koji se bira akademsko osoblje)

- (1) Period na koji se bira akademsko osoblje na univerzitetu je:
 - a) asistent na period od četiri godine bez mogućnosti reizbora;
 - b) viši asistent na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora isključivo ako postigne stepen trećeg ciklusa;
 - c) lektor na period od pet godina bez mogućnosti reizbora;
 - d) docent na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora;
 - e) vanredni profesor na period od šest godina s mogućnošću ponovnog izbora;
 - f) redovni profesor trajno.

- (2) Redovni profesor zaključuje ugovor o radu na neodređeno vrijeme.
- (3) Period na koji se bira akademsko osoblje na visokoj školi je:
 - a) asistent na period od četiri godine bez mogućnosti reizbora;
 - b) predavač visoke škole na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora;
 - c) profesor visoke škole trajno.

Član 76.

(Način izbora akademskog osoblja)

- (1) Izbor akademskog osoblja vrši se javnim konkursom, u skladu sa kriterijima određenim zakonom, statutom visokoškolske ustanove i standardima u datoj struci.
- (2) Postupak napredovanja akademskog osoblja u više zvanje i reizbor u svim slučajevima vrši se javnim konkursom, na način utvrđen statutom.
- (3) Konkurs iz stava (1) ovog člana obavezno se raspisuje za sva nastavnička zvanja, asistenta i višeg asistenta i objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu, kao i na WEB-stranici visokoškolske ustanove.
- (4) Izuzetno, visokoškolska ustanova može angažovati izabranog nastavnika, višeg asistenta ili asistenta, bez zasnivanja radnog odnosa sa visokoškolskom ustanovom za održavanje nastave, u skladu sa statutom.
- (5) Sa licima iz stava (4) ovog člana visokoškolska ustanova zaključuje ugovor o realizaciji nastave u skladu sa općim aktom.
- (6) Ako član akademskog osoblja ne zadovolji uvjete za izbor u isto ili više zvanje, visokoškolska ustanova sa njim ne može zaključiti novi ugovor o radu i obavezna je raspisati javni konkurs za izbor.
- (7) U slučaju prvog izbora u akademsko zvanje nastavnik, asistent ili viši asistent je obavezan u roku od jedne godine od dana izbora dostaviti uvjerenje kojim se dokazuje da posjeduje minimum pedagoškog obrazovanja.
- (8) Visokoškolska ustanova minimum pedagoškog obrazovanja iz stava (7) ovog člana utvrđuje svojim statutom.

Odjeljak B. Prava i obaveze

Član 77.

(Prava i obaveze po pitanju akademskih izbora)

- (1) Nastavnik ne može biti biran u više naučno-nastavno, umjetničko-nastavno i nastavno zvanje prije isteka roka iz člana 75. ovog zakona.
- (2) Nastavnik koji je izabran u isto naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno zvanje (reizbor), koji ispuni uvjete za izbor u više zvanje, može pokrenuti postupak za izbor u više zvanje i prije isteka roka iz člana 75.

ovog zakona, pri čemu se uzimaju u obzir i ispunjeni uvjeti od posljednjeg izbora.

- (3) Prijedlog za pokretanje postupka za izbor u više zvanje podnosi naučno-nastavno vijeće fakulteta, odnosno akademije, na zahtjev katedre.
- (4) Komisija za pripremanje prijedloga za izbor dužna je dostaviti prijedlog u roku od 30 dana od imenovanja i isti dostaviti naučno-nastavnom vijeću fakulteta, odnosno umjetničko-nastavnom vijeću akademije.
- (5) Na osnovu prijedloga komisije naučno-nastavno vijeće utvrđuje prijedlog za izbor u daljem roku od 15 dana i dostavlja ga senatu univerziteta.
- (6) Senat univerziteta dužan je donijeti odluku o izboru u roku od 30 dana od dana dostavljanja prijedloga.
- (7) Kandidat za izbor u naučno-nastavno i umjetničko-nastavno zvanje koji je nezadovoljan odlukom senata univerziteta može podnijeti zahtjev za preispitivanje odluke o izboru.
- (8) Zahtjev se podnosi senatu univerziteta u roku od 15 dana od dana prijema odluke o izboru.

Član 78.

(Registar domaćih i međunarodnih časopisa)

- (1) Senat visokoškolske ustanove će sačiniti registar domaćih i međunarodnih časopisa i zbornika radova sa naučnih skupova pri izboru u naučno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja.
- (2) Način upisa u registar časopisa i zbornika radova visokoškolske ustanove bliže će se regulirati pravilnikom i procedurama za izbor i napredovanje nastavnika i saradnika koji donosi senat.
- (3) Pri ocjeni validnosti publikacija vodit će se računa o međunarodnom ugledu, referentnosti, načinu recenzija radova i drugim relevantnim pokazateljima.

Član 79.

(Publikacije)

- (1) Pod publikacijom se podrazumijeva objavljena naučna knjiga, naučna monografija, univerzitetski udžbenik ili umjetnička knjiga (roman, zbirka pripovjedaka i sl.).
- (2) Domaće publikacije pisane na službenim jezicima konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine moraju zadovoljavati slijedeće uvjete:
 - a) da je publikacija objavljena u punom obimu;
 - b) da je recenzirana od strane stručnih osoba za oblast na koju se publikacija odnosi, što podrazumijeva najmanje dva recenzenta izabrana u naučno-nastavna zvanja, na istoj ili srodnoj naučnoj oblasti;
 - c) da je postupak katalogizacije izvršen po međunarodnim standardima (ISBN i ISSN).

Odjeljak C. Uvjeti za izbor

Član 80.

(Uvjeti za izbor u naučno-nastavna zvanja)

Uvjeti za izbor akademskog osoblja u naučno-nastavna zvanja na visokoškolskoj ustanovi su:

- a) redovni profesor: proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora, najmanje dvije objavljene knjige, najmanje osam naučnih radova objavljenih u priznatim publikacijama, sve nakon sticanja zvanja vanrednog profesora, te uspješno mentorstvo kandidata za stepen drugog i trećeg ciklusa;
- b) vanredni profesor: proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta, najmanje pet naučnih radova objavljenih u priznatim publikacijama, objavljena knjiga i originalni stručni uspjeh kao što je projekt, patent ili originalni metod, sve nakon izbora u zvanje docenta, te mentorstvo kandidata za stepen drugog ciklusa;
- c) docent: naučni stepen doktora u datoj oblasti, najmanje tri naučna rada objavljena u priznatim publikacijama, pokazane nastavničke sposobnosti;
- d) lektor: završen stepen drugog ciklusa (magisterij);
- e) viši asistent: završen stepen drugog ciklusa (magisterij);
- f) asistent: odgovarajući univerzitetski stepen sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,00 ili 3,50.

Član 81.

(Uvjeti za izbor u umjetničko-nastavna zvanja)

Uvjeti za izbor u umjetničko-nastavna zvanja u koja se bira akademsko osoblje na studijskim profilima na univerzitetu, su:

- a) redovni profesor: prethodno proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora, završen stepen najmanje prvog ciklusa, veći broj javno predstavljenih umjetničkih projekata koji su doprinijeli razvoju kulture i umjetnosti i dali doprinos podizanju nivoa nastavnog i umjetničkog kadra;
- b) vanredni profesor: proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta, završen stepen najmanje prvog ciklusa, veći broj javno predstavljenih umjetničkih projekata, priznanja za uspješno djelovanje u odgovarajućoj oblasti i rezultati u nastavnom radu;
- c) docent: završen stepen najmanje prvog ciklusa, veći broj javno predstavljenih umjetničkih projekata i rezultati u nastavnom radu;
- d) viši asistent: završen stepen najmanje prvog ciklusa i javno predstavljeni umjetnički projekti;
- e) asistent: završen stepen prvog ciklusa s najmanje 240

ECTS bodova i prosječnom ocjenom 8 ili 3,5.

Član 82.

(Uvjeti za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi)

- (1) Minimalni uvjeti za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi su:
 - a) profesor visoke škole: završen stepen trećeg ciklusa i pokazana nastavna sposobnost;
 - b) predavač visoke škole: završen stepen drugog ciklusa i pokazana nastavna sposobnost;
 - c) asistent: završen stepen prvog ciklusa, s najmanjom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5.
- (2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja imaju zvanja redovnog profesora, vanrednog profesora i docenta, birana na univerzitetima.

Član 83.

(Uvjeti za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi)

Minimalni uvjeti za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi su:

- a) profesor visoke škole: nakon sticanja zvanja predavača, završen stepen najmanje prvog ciklusa, istaknuti javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost;
- b) predavač visoke škole: u periodu od posljednjeg izbora, završen stepen najmanje prvog ciklusa, javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost;
- c) asistent: završen stepen prvog ciklusa, s najmanjom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5.

Član 84.

(Izvođenje nastave na umjetničko-nastavnim predmetima)

Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja imaju izbor na umjetničko-nastavnim predmetima na univerzitetima.

DIO OSMI - RADNI ODNOSI

Član 85.

(Zasnivanje radnog odnosa u javnoj visokoškolskoj ustanovi)

- (1) Radni odnos u javnoj visokoškolskoj ustanovi zasniva se putem javnog konkursa, odnosno javnog oglasa.
- (2) Kriteriji, postupak i druga pitanja zasnivanja radnog odnosa u javnoj visokoškolskoj ustanovi uređuju se općim aktom ustanove.

Član 86.

(Dodatno radno angažovanje)

- (1) Nastavnik, odnosno saradnik može zaključiti ugovor kojim se angažuje na drugoj visokoškolskoj ustanovi ili kod drugog pravnog lica samo ako takav rad ne remeti rad u visokoškolskoj ustanovi kod koje je u radnom odnosu, niti bi dovodio do sukoba interesa, a uz prethodno odobrenje senata visokoškolske ustanove sa kojom ima zasnovan radni odnos.
- (2) Općim aktom visokoškolske ustanove propisuju se uvjeti i postupak za davanje i oduzimanje odobrenja iz stava (1) ovog člana.

Član 87.

(Plaćeno odsustvo)

Akademskom osoblju visokoškolske ustanove, može se odobriti plaćeno odsustvo u trajanju do dva semestra radi naučnog, stručnog ili umjetničkog usavršavanja, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

Član 88.

(Mirovanje radnog odnosa)

Pored razloga utvrđenih zakonom, nastavniku i saradniku u visokoškolskoj ustanovi se može odobriti neplaćeno odsustvo, u trajanju do jedne godine za koji period mu miruju prava i obaveze iz radnog odnosa, u slučajevima utvrđenim statutom visokoškolske ustanove.

Član 89.

(Mirovanje prava za izbor u naučna zvanja)

Nastavniku i saradniku koji je na neplaćenom odsustvu, porodiljskom odsustvu i odsustvu radi njege djeteta, bolovanju preko tri mjeseca, i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, rokovi za izbor u naučna zvanja miruju i ne uračunavaju se u izborni period, ukoliko je to za njega povoljnije.

Član 90.

(Penzionisanje nastavnika)

Nastavnik koji je ispunio uvjete za penziju u skladu sa zakonom može ostati u radnom odnosu u visokoškolskoj ustanovi do navršanih 70 godina života, ako za to postoji potreba i ako se na konkurs za popunu radnog mjesta na kojem je angažovan, koji se obavezno raspisuje jednom godišnje, ne prijavi kandidat koji ispunjava uvjete za izbor.

Član 91. (Primjena propisa o radu)

U pogledu prava i obaveza iz radnog odnosa akademskog osoblja i zaposlenika u visokoškolskoj ustanovi primjenjuju se odredbe Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 43/99, 32/00 i 29/03), ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

DIO DEVETI - STUDENTI

POGLAVLJE I. UPIS STUDENATA, UPISNA POLITIKA, KRITERIJI

Odjeljak A. Upis studenata

Član 92. (Upis studenata)

- (1) Na odobrene, odnosno akreditirane studijske programe mogu se upisati kandidati pod uvjetima utvrđenim zakonom i općim aktom visokoškolske ustanove.
- (2) Studenti ostvaruju prava i izvršavaju obaveze u toku studija u skladu sa zakonom, statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.

Član 93. (Indeks)

- (1) Lice koje se upiše na studijske programe stiče status studenta i visokoškolska ustanova mu izdaje indeks.
- (2) Sadržaj indeksa propisuje ministar.
- (3) Oblik indeksa utvrđuje visokoškolska ustanova.

Član 94. (Ugovor)

- (1) Studenti koji su primljeni i upisani u visokoškolsku ustanovu stupaju u ugovorni odnos sa tom ustanovom, odnosno fakultetom ili umjetničkom akademijom i drugim organizacionim jedinicama univerziteta u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i statutom.
- (2) Visokoškolska ustanova i student zaključuju ugovor u pismenoj formi.
- (3) Bitni elementi ugovora utvrđuju se statutom.

Član 95. (Upisna politika)

- (1) Upisnom politikom definiraju se uvjeti, procedure i kriteriji za prijem studenata svih studijskih ciklusa na visokoškolsku ustanovu.
- (2) Na temelju upisne politike visokoškolska ustanova će osigurati slijedeće:

- a) propisati pravila i procedure za prijem i upis studenata na osnovu kriterija koji će obezbijediti transparentne i jasno definirane uvjete za upis;
- b) osigurati promotivni materijal sa relevantnim sadržajem, tačnim podacima koji se odnose na vrijeme upisa, koji će biti dostupan zainteresiranim kandidatima;
- c) osigurati transparentnost procedura selekcije kandidata za upis, pažljivo i efikasno provođenje istih, vodeći računa o povjerljivosti podataka o studentima;
- d) osigurati da potencijalni kandidati budu obaviješteni o svim informacijama relevantnim za prijem i upis;
- e) osigurati da odabrani studenti budu obaviješteni o svim značajnijim promjenama od vremena kada je objavljen konkurs za upis, kao i da studenti budu obaviješteni o svim opcijama koje imaju na raspolaganju u datim okolnostima;
- f) upoznati studente koji su uspješno prošli prijemne procedure o pravilima upisa, mogućnostima koje se pružaju studentima kao podrška učenju ili poboljšanju studentskog standarda.

Član 96. (Kriteriji za odabir kandidata)

- (1) Upis na studij obavlja se na osnovu javnog konkursa koji sadrži: uvjete za upis, broj mjesta za upis, postupak, podatke o ispravama koje se podnose, kao i rokovima za podnošenje prijava.
- (2) Visokoškolska ustanova utvrđuje postupak odabira kandidata i kriterije na osnovu kojih se vrši klasifikacija i odabir kandidata za upis.
- (3) Kandidat za upis na studij prvog ciklusa polaže prijemni ispit ili ispit za provjeru sklonosti i sposobnosti, u skladu sa općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 97. (Upis stranih državljana i lica bez državljanstva)

Strani državljanin i lice bez državljanstva može se upisati na studijske programe pod istim uvjetima kao i domaći državljanin, u skladu sa ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Odjeljak B. Prava i obaveze studenata

Član 98. (Prava studenata)

- (1) Studenti imaju slijedeća prava:
 - a) prisustvovanje svim predavanjima, seminarima i drugim oblicima nastave organiziranim u okviru njihovih predmeta u skladu sa njihovim statusom i zavisno

- od mogućnosti i drugih oblika organizirane nastave;
- b) na konsultacije i mentorski rad;
 - c) na završetak studija u kraćem roku;
 - d) izjašnjavanje o kvaliteti nastave i nastavnika;
 - e) pritužbi u slučaju povrede studentskih prava utvrđenih zakonom, statutom ili drugim općim aktom visokoškolske ustanove;
 - f) korištenje biblioteke i drugih usluga za studente;
 - g) učestvovanje na izborima za studentska mjesta u studentskim predstavničkim tijelima i drugim tijelima ustanovljenim u skladu sa statutom visokoškolske ustanove;
 - h) na blagovremeno i tačno informiranje o svim pitanjima koja se odnose na studije;
 - i) na samoorganiziranje i izražavanje vlastitog mišljenja;
 - j) na ravnopravnost u pogledu uvjeta studija i tretmana u visokoškolskoj ustanovi, kao i na povlastice koje nosi status studenta;
 - k) na različitost i zaštitu od diskriminacije;
 - l) na priznavanje i prijenos bodova između visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini;
 - m) iznijeti svoja viđenja u pogledu kvaliteta nastave ili drugih usluga visokoškolske ustanove;
 - n) druga prava utvrđena statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.
- (2) Visokoškolska ustanova je dužna organizirati studentske i druge službe na način ažurnog, stručnog i kvalitetnog pružanja usluga studentima i dostupnosti istih u toku radnog vremena visokoškolske ustanove.
- (3) Način ostvarivanja prava studenata bliže se uređuje statutom.

Član 99. (Obaveze studenata)

Studenti imaju slijedeće obaveze:

- a) pridržavati se pravila koje je propisala visokoškolska ustanova;
- b) ispunjavati nastavne i druge obaveze;
- c) ukazivati dužno poštovanje prema pravima osoblja i drugih studenata u visokoškolskoj ustanovi;
- d) ukazivati dužnu i punu pažnju svom studiju i učestvovati u akademskim aktivnostima.

Član 100. (Sadržaj statuta u odnosu na studente)

Statut visokoškolske ustanove obavezno sadrži odredbe koje:

- a) osiguravaju slobodu studenata da, u skladu sa zakonom, ispituju i testiraju primljena znanja i da nude nove ideje i kontroverzna i nepopularna mišljenja, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka svog statusa

- ili bilo koje druge privilegije koju, eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživaju;
- b) osiguravaju, u skladu sa zakonom, slobodu govora, organiziranja i okupljanja studenata;
- c) štite studente od diskriminacije prema bilo kom osnovu kao što je spol, rasa, seksualna orijentacija, fizički ili drugi nedostatak, bračno stanje, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno porijeklo, veza s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje, starosna dob ili neki drugi status;
- d) pružaju pravične i nepristrasne mehanizme rješavanja pitanja disciplinske odgovornosti studenata.

Član 101. (Disciplinska odgovornost studenta)

- (1) Student odgovara za povredu obaveze koja je u vrijeme izvršenja bila utvrđena općim aktom visokoškolske ustanove.
- (2) Za težu povredu obaveze studentu se može izreći i mjera isključenja sa studija na visokoškolskoj ustanovi.
- (3) Disciplinski postupak ne može se pokrenuti po isteku šest mjeseci od dana saznanja za povredu obaveze i počinioca, a najkasnije dvanaest mjeseci od dana kada je povreda učinjena.
- (4) Općim aktom visokoškolske ustanove utvrđuju se teže i lakše povrede obaveze, disciplinski organi i postupak za utvrđivanje odgovornosti studenta.

Član 102. (Pravo na sudsku zaštitu)

Studenti imaju pravo pred nadležnim sudom osporiti sve konačne odluke visokoškolske ustanove, koje se na njih odnose.

Član 103. (Osiguranje adekvatnih uvjeta osobama sa posebnim potrebama)

Visokoškolska ustanova će osigurati adekvatne uvjete za pristup studiju, studiranje i rad osoba sa posebnim potrebama.

Odjeljak C. Prestanak statusa studenata

Član 104. (Prestanak statusa studenta)

- (1) Status studenta prestaje završetkom studijskog programa i dobivanjem stepena za koji se školuje, ispisom iz visokoškolske ustanove prije završetka studija, odnosno kada student ne upiše narednu godinu studija, ne obnovi

upis u istu godinu u propisanom roku, a ne miruju mu prava i obaveze studenta.

- (2) Status redovnog studenta prestaje:
- ako visokoškolska ustanova redovnom studentu izrečne disciplinsku mjeru prestanka statusa redovnog studenta u postupku utvrđenom općim aktom visokoškolske ustanove;
 - kada redovni student dva puta obnovi istu studijsku godinu i ne stekne uvjete za upis u višu godinu studija.

Član 105.

(Primjena Zakona o upravnom postupku)

Visokoškolska ustanova postupa po Zakonu o upravnom postupku kada rješava o pojedinačnim pravima i obavezama studenta o:

- upisu kandidata u prvu godinu studija;
- upisu studenta u narednu godinu studija;
- pravu studenta na izdavanje diplome;
- mjeri isključenja;
- obavezi plaćanja troškova studija,
- drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

POGLAVLJE II. STUDENTSKI PREDSTAVNIČKI ORGAN

Član 106.

(Studentski predstavnički organ)

- Studenti svoje interese ostvaruju organizirani kroz studentski predstavnički organ.
- Studentski predstavnički organ univerziteta čine izabrani predstavnici studenata fakulteta, visokih škola i akademija univerziteta iz sva tri studijska ciklusa.
- Studentski predstavnički organ visoke škole čine predstavnici studenata iz svih odsjeka i svih studijskih godina.
- Statut ili drugi akt visokoškolske ustanove obavezno sadrži odredbe o načinu, izboru i broju članova studentskog predstavničkog tijela.
- Studentski predstavnički organ radi po principu reprezentativnosti, na način da se osigura adekvatno proporcionalno zastupanje studenata u skladu sa stavovima (2) i (3) ovog člana.

Član 107.

(Izbor i razrješenje studentskih predstavnika)

- Studentske predstavnike u organe visokoškolske ustanove bira i razrješava predstavnički organ.
- Studentski predstavnički organ zastupa interese studenata i daje doprinos društvenim, kulturnim, akadem-

skim ili fizičko-rekreativnim potrebama studenata na osnovu demokratskih principa i u skladu sa zakonom.

- Studentski predstavnički organi mogu osnovati ili pristupiti asocijaciji studentskih predstavničkih organa u Bosni i Hercegovini, putem kojih se ostvaruje članstvo u međunarodnim organizacijama i asocijacijama studenata.

Član 108.

(Saradnja visokoškolskih ustanova)

Saradnja visokoškolske ustanove sa drugim studentskim udruženjima, organizacijama i asocijacijama koje okupljaju studente odvija se preko univerzitetskog studentskog predstavničkog organa ili studentskog predstavničkog organa visoke škole.

Član 109.

(Uređivanje rada studentskog predstavničkog organa)

- Studentski predstavnički organ donosi poslovnik o radu, kojim se uređuje način rada studentskog predstavničkog organa.
- Studenti obavezno učestvuju u donošenju akata kojima se uređuje rad studentskog predstavničkog organa i druga pitanja koja se tiču prava, obaveza i odgovornosti studenata.

Član 110.

(Stalno stručno usavršavanje)

- Stalne i povremene oblike stručnog usavršavanja organizira visokoškolska ustanova putem organizacionih jedinica.
- Program stručnog usavršavanja donosi senat na svoju inicijativu ili na prijedlog naučno-nastavnog vijeća fakulteta, odnosno nastavno-umjetničkog vijeća akademije.
- O učešću u pojedinim oblicima stručnog usavršavanja kandidatu se izdaju odgovarajuća uvjerenja.

DIO DESETI - VISOKOOBRAZOVNA DJELATNOST

POGLAVLJE I. NAČIN STUDIRANJA, CIKLUSI STUDIRANJA, STUDIJSKI PROGRAMI

Odjeljak A. Način studiranja

Član 111.

(Način studiranja)

- Visoko obrazovanje može se sticati redovno, vanredno,

učenjem na daljinu ili kombiniranjem ova tri načina studiranja, na način utvrđen statutom.

- (2) Visokoškolska ustanova odnosno njene organizacione jedinice u okviru svoje djelatnosti mogu obavljati naučnoistraživačku, umjetničku, ekspertsko-konsultantsku i izdavačku djelatnost, a mogu da obavljaju i druge poslove iz naučnog, stručnog, istraživačkog i umjetničkog rada, pod uvjetom da se tim poslovima ne ugrožava kvalitet nastave.
- (3) Visokoškolska ustanova odnosno fakultet, umjetnička akademija i visoka škola kao organizaciona jedinica u okviru svoje djelatnosti može realizirati programe cjeloživotnog učenja van okvira studijskih programa za koje je dobila dozvolu za rad, na način utvrđen općim aktom visokoškolske ustanove.
- (4) Lice koje je upisano na program iz stava (3) ovog člana nema status studenta i nakon uspješno savladanog programa izdaje mu se uvjerenje.

Član 112.

(Organizacija predavanja nastave za studente)

- (1) Visokoškolska ustanova je dužna organizirati predavanja i druge oblike nastave za sve studente, osim pri organiziranju studijskog programa na daljinu, u skladu sa općim aktom visokoškolske ustanove.
- (2) Bliže uvjete i način organiziranja studijskog programa na daljinu propisuje ministar.

Član 113.

(Informiranje studenata o održavanju nastave)

- (1) Visokoškolska ustanova je dužna na odgovarajući način informirati studente o načinu, vremenu i mjestu održavanja nastave, ciljevima, metodama i sadržajima nastave; o sadržajima, metodama, kriterijima i mjerilima ispitivanja; o načinu obezbjeđenja javnosti na ispitu i načinu uvida u rezultate, kao i o drugim pitanjima od značaja za studente.
- (2) Način informiranja studenata o pitanjima iz stava (1) ovog člana bliže se uređuje općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 114.

(Angažman studenata)

- (1) Zbir od 60 bodova odgovara prosječnom ukupnom angažmanu studenta u obimu 40-satne radne sedmice tokom jedne školske godine.
- (2) Ukupno angažiranje studenta sastoji se od nastave (predavanja, vježbe, praksa, seminari i dr.), samostalnog rada, kolokvija, ispita, izrade završnih radova, dobro-

voljnog rada u lokalnoj zajednici i ostalih vidova angažiranja.

Odjeljak B. Ciklusi studiranja

Član 115. (Ciklusi studiranja)

- (1) Visoko obrazovanje organizira se u tri ciklusa:
 - a) prvi ciklus ili dodiplomski studij vodi do akademskog zvanja završenog dodiplomskog studija (the degree of Bachelor) ili ekvivalenta, stečenog nakon najmanje tri i najviše četiri godine redovnog studija nakon sticanja svjedočanstva o završenoj srednjoj školi, koji se vrednuje sa najmanje 180 odnosno 240 ECTS bodova;
 - b) drugi ciklus ili postdiplomski studij vodi do akademskog zvanja magistra ili ekvivalenta, stečenog nakon završenog dodiplomskog studija i traje jednu ili dvije godine, a vrednuje se sa 60, odnosno 120 ECTS bodova, i to tako da u zbiru sa prvim ciklusom nosi 300 ECTS bodova;
 - c) treći ciklus vodi do akademskog zvanja doktora ili ekvivalenta, traje tri godine, i vrednuje se sa 180 ECTS bodova.
- (2) Jedan semestar studija vrednuje se sa 30 ECTS bodova.
- (3) Iz odredbi stava (1) ovog člana izuzima se studij medicinske grupe nauka u prvom ciklusu koji se vrednuje za farmaciju sa 300 ECTS bodova, a za medicinu sa 360 ECTS bodova.

Član 116.

(Akademske titule i stručna zvanja)

- (1) Završetkom određenog ciklusa studija stiče se pravo na akademsku titulu, odnosno stručno zvanje u određenoj oblasti, u skladu sa Okvirnim zakonom i Pravilnikom o korištenju akademskih titula, te sticanju naučnih i stručnih zvanja.
- (2) Izuzev zvanja koja se dodjeljuju u smislu stava (1) ovog člana, u vidu počasnog doktorata nauka (honoris causa), ne mogu se dodjeljivati zvanja koja nisu predviđena zakonom i Pravilnikom o korištenju akademskih titula, te sticanju naučnih i stručnih zvanja.
- (3) Profesor emeritus može učestvovati u izvođenju nastave na drugom i trećem ciklusu studija, biti član komisije u postupcima izbora nastavnika, te u postupcima sticanja naučnog stepena magistra odnosno doktora nauka, te biti mentorom kandidatima za sticanje naučnog stepena magistra ili doktora nauka.
- (4) Kriteriji i postupak izbora profesora emeritusa bliže se utvrđuje statutom visokoškolske ustanove.

Odjeljak C. Studijski program**Član 117.
(Studijski program)**

- (1) Studij se ustrojava prema studijskom programu.
- (2) Studijski program je skup obaveznih i izbornih studijskih područja, odnosno predmeta, sa okvirnim sadržajem, čijim se savladavanjem obezbjeđuju naophodna znanja i vještine za sticanje diplome odgovarajućeg nivoa i vrste studija.

**Član 118.
(Donošenje studijskog programa)**

- (1) Studijski program donosi senat u skladu sa statutom ili drugim općim aktom, a sadrži:
 - a) stručni i akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija;
 - b) uvjete za upis na studijski program;
 - c) listu obaveznih i izbornih predmeta i broj sati potrebnih za njihovu realizaciju;
 - d) bodovnu vrijednost svakog predmeta i završnog rada iskazanu u ECTS bodovima;
 - e) uvjete za prelazak sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija;
 - f) način izbora predmeta iz drugih studijskih programa;
 - g) uvjete upisa u slijedeći semestar ili trimestar, odnosno slijedeću godinu studija, te način završetka studija;
 - h) način izvođenja studija i način provjere znanja za svaki predmet;
 - i) druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa.
- (2) Usklađivanje studijskog programa sa organizacijom rada i dostignućima nauke i umjetnosti ne smatra se novim studijskim programom.

**Član 119.
(Uvođenje studijskog programa od javnog interesa)**

Radi ostvarenja javnog interesa, a u cilju obezbjeđenja neophodnog stručnog kadra, Ministarstvo može zahtijevati od javne visokoškolske ustanove da uvede novi studijski ili inovira postojeći studijski program, kojim se omogućava sticanje odgovarajućih kvalifikacija.

**Član 120.
(Zajednički studijski program)**

- (1) Visokoškolske ustanove mogu usvojiti zajednički studijski program koji izvode dvije ili više visokoškolskih ustanova koje imaju akreditaciju za odgovarajući studijski odsjek.

- (2) Studijskim programom iz stava (1) ovog člana stiče se zajednička diploma.

**Član 121.
(Provjera znanja)**

- (1) Uspješnost studenata u savladavanju pojedinog nastavnog predmeta kontinuirano se prati tokom nastave, na način predviđen nastavnim planom i programom, odnosno studijskim programom i izražava se u bodovima.
- (2) Oblici provjere znanja mogu biti pismeni, usmeni i praktični. Provjera znanja je u pravilu pismena i vrši se testom ili pismenim radom.
- (3) Općim aktom visokoškolske ustanove uređuje se način polaganja ispita i ocjenjivanja studenata, kao i način i postupak prigovaranja na dobijenu ocjenu.

**Član 122.
(Mjesto provjere znanja)**

- (1) Ispit se polaže u sjedištu visokoškolske ustanove, odnosno u objektima navedenim u dozvoli za rad.
- (2) Izuzetno, visokoškolska ustanova može organizirati polaganje ispita van sjedišta samo ako se radi o ispitu iz predmeta čiji karakter to zahtijeva.
- (3) Ispit i svi oblici provjere znanja su javni.
- (4) Visokoškolska ustanova je obavezna organizirati termine polaganja ispita tako da se studentu omogući da ne mora polagati više od jednog ispita u istom danu.

POGLAVLJE II. PRAVILA STUDIRANJA**Odjeljak A. Utvrđivanje pravila studiranja****Član 123.
(Utvrđivanje pravila studiranja)**

Statutom visokoškolske ustanove ili drugim općim aktom bliže se uređuju naročito:

- a) vrijeme održavanja nastave za studente;
- b) način polaganja ispita, ocjenjivanja i izvršavanja drugih obaveza, kao i način i postupak odobravanja teme, formiranje komisije i odbrana završnog rada;
- c) način i vrijeme obavještanja studenata o ostvarivanju prava i izvršavanju obaveza iz nastave, o datumu i mjestu održavanja ispita i o rezultatima ispita i drugih izvršenih obaveza;
- d) pravo prigovora na ocjenu;
- e) bliži uvjeti za upis u narednu godinu studija;
- f) uvjeti sticanja diplome;
- g) prava i obaveze studenata koji su obnovili upis;
- h) uvjeti i način ponovnog sticanja statusa studenta;
- i) način prepoznavanja položenih ispita na visokoškolskoj ustanovi.

- skoj ustanovi;
- j) uvjeti za nastavak studija prilikom prelaska sa druge visokoškolske ustanove;
 - k) uvjeti pod kojima zainteresirana lica mogu pohađati nastavu i polagati ispite iz određenih nastavnih predmeta;
 - l) uvjeti za prijevremeno završavanje studija;
 - m) uvjeti i način uključivanja studenata u naučnoistraživački rad;
 - n) pohvale i nagrade;
 - o) lakše i teže povrede obaveza studenata;
 - p) zaštita prava studenata, nadležni organi i postupak odlučivanja o pravima, obavezama i odgovornostima studenata, kao i o zaštiti prava kandidata koji nisu primljeni po konkursu za upis u prvu godinu studija;
 - r) obaveze nastavnika i saradnika u izvođenju nastave;
 - s) druga pitanja od značaja za studij.

Član 124. (Polaganje i prijenos ispita)

- (1) Polaganjem ispita student stiče određeni broj bodova u skladu sa studijskim programom.
- (2) Studijskim programom može se uvjetovati opredjeljenje studenata za određeni predmet prethodno položenim ispitima iz jednog ili više predmeta utvrđenih studijskim programom.
- (3) Student može prenijeti u narednu godinu studija, unutar trajanja jednog ciklusa, najviše dvanaest ECTS bodova ili najviše dva predmeta.
- (4) Prilikom svakog ponovnog polaganja završnog ili popravnog ispita iz predmeta u godini koju obnavlja student je obavezan platiti naknadu za obavljanje ispita u visini koju utvrdi senat visokoškolske ustanove.

Član 125. (Mirovanje prava i obaveza studenata)

- (1) Prava i obaveze studenta miruju dok je na porodiljskom odsustvu ili tokom trajanja bolesti zbog koje nije mogao pohađati nastavu i polagati ispite, a što utvrđuje dekan na osnovu prethodno pribavljenog mišljenja nadležne zdravstvene ustanove.
- (2) Visokoškolska ustanova može studentu, na njegov zahtjev, odobriti da mu iz opravdanih razloga određeno vrijeme a najduže godinu dana, miruju prava i obaveze.
- (3) Zahtjev za mirovanje iz stava (2) ovog člana se podnosi u vrijeme upisa prvog semestra ili trimestra tekuće akademske godine.

Član 126. (Prestanak statusa studenta)

Studentu, kome ne miruju prava i obaveze i koji ne upiše narednu godinu studija, odnosno ne obnovi upis u istu godinu studija, prestaje status studenta.

Odjeljak B. Ocjenjivanje

Član 127. (Ocjenjivanje)

- (1) Uspješnost studenta prati se kontinuirano tokom nastave i izražava se u bodovima.
- (2) Ispunjavanjem predisipitnih obaveza i polaganjem ispita student može ostvariti najviše 100 bodova.
- (3) U strukturi ukupnog broja bodova najmanje 50% bodova mora biti predviđeno za aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno trimestra.
- (4) Uspjeh studenta na ispitu ocjenjuje se brojnom, opisnom ili slovnom ocjenom kako slijedi:
 - a) ocjena 5 (pet), opisno „ne zadovoljava“, odgovara slovnoj ocjeni „F, FX“;
 - b) ocjena 6 (šest), opisno „dovoljan“, odgovara slovnoj ocjeni „E“;
 - c) ocjena 7 (sedam), opisno „dobar“, odgovara slovnoj ocjeni „D“;
 - d) ocjena 8 (osam), opisno „vrlodobar“, odgovara slovnoj ocjeni „C“;
 - e) ocjena 9 (devet), opisno „odličan“, odgovara slovnoj ocjeni „B“;
 - f) ocjena 10 (deset), opisno „izvanredan“, odgovara slovnoj ocjeni „A“.
- (5) Prolazne su ocjene od 6 (šest, dovoljan, „E“) do 10 (deset, izvanredan, „A“).
- (6) U indeks se upisuju samo prolazne ocjene.

Član 128. (Završni rad i disertacija)

- (1) Studijskim programom prvog ciklusa može biti predviđen završni rad.
- (2) Studijski program drugog ciklusa obavezno sadrži završni rad.
- (3) Doktorska disertacija je završni dio studijskog programa trećeg ciklusa, osim doktorata umjetnosti, koji je umjetnički projekt.
- (4) Broj bodova kojima se iskazuje završni rad, odnosno završni dio studijskog programa ulazi u ukupan broj bodova potrebnih za završetak studija.
- (5) Završni ispit u strukturi ocjenjivanja može se vrednovati sa najviše 50% bodova.
- (6) Način i postupak pripreme i odbrane završnog rada, odnosno disertacije uređuje se općim aktom visokoškolske ustanove.

ske ustanove.

Odjeljak C. Nastavni plan i program

Član 129. (Nastavni plan i program)

- (1) Nastava se izvodi po nastavnom planu i nastavnom programu.
- (2) Nastavnim planom utvrđuju se nastavni predmeti, ukupan broj časova predavanja, vježbi i drugih oblika nastavnog rada (u daljem tekstu: nastava).
- (3) Nastavnim programom utvrđuje se sadržaj nastavnog predmeta, način izvođenja nastave i polaganja ispita i drugih vidova provjere znanja, obavezni udžbenici, priručnici i druga obavezna literatura na osnovu kojih se polaže ispit iz tog nastavnog predmeta.

Član 130. (Donošenje nastavnih planova i programa)

- (1) Nastavne planove i nastavne programe svih ciklusa donosi senat univerziteta, na prijedlog naučno-nastavnih, odnosno nastavno-umjetničkih vijeća organizacionih jedinica, odnosno senat visoke škole.
- (2) Visokoškolska ustanova će osigurati efikasnu dostupnost i transparentnost nastavnih planova i programa.

Član 131. (Primjena nastavnih planova i programa)

Primjenu nastavnih planova i nastavnih programa prati senat visokoškolske ustanove koji je dužan svake četiri godine od početka njihove primjene pokrenuti postupak za njihovo cjelovito preispitivanje.

Član 132. (Završetak započetak studija)

Studenti imaju pravo da završe započeti studij po nastavnom planu i programu koji je važio prije izvršene izmjene, u roku utvrđenom statutom visokoškolske ustanove.

Član 133. (Nastavni predmeti)

- (1) Nastavni predmeti su obavezni, stručni, izborni, zajednički i opći.
- (2) Nastavni predmeti mogu se nastavnim planom definirati kao obavezni za pojedine studijske programe i izborni.
- (3) Univerzitet može utvrditi da neki od stručnih predmeta budu zajednički predmeti kojima se daje zajednička stručna osnova studentima koji studiraju komplementarne naučne, odnosno umjetničke oblasti.

- (4) Nastava i ispiti iz određenih predmeta mogu se obavljati i na drugoj visokoškolskoj ustanovi koja je matična za taj predmet, što se uređuje ugovorom između visokoškolskih ustanova.

Član 134. (Ustroj nastave)

- (1) Nastava i ispiti obavljaju se u toku akademske godine.
- (2) Datum početka nastave, vremenski plan realizacije nastavnih planova i ispitivanja studenata utvrđuje senat.
- (3) Nastava se ustrojava po semestrima ili trimestrima, što se utvrđuje statutom.

Član 135. (Sedmično opterećenje studenata)

Sedmični broj časova nastave za studente određuje se na osnovu kontakt sati definiranih ECTS bodovima. Maksimalno sedmično opterećenje studenata iznosi 40 sati, uzimajući u obzir ukupno radno opterećenje.

Član 136. (Dobrovoljni rad)

- (1) Dobrovoljni rad je rad studenata bez naknade, koji organizira visokoškolska ustanova na projektima od značaja za lokalnu zajednicu i koji se vrednuju u sistemu visokog obrazovanja.
- (2) Uvjeti, način organiziranja i vrednovanja dobrovoljnog rada uređuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 137. (Počasni doktorat)

- (1) Univerzitet može dodijeliti počasni doktorat (honoris causa) istaknutim naučnim i javnim osobama iz zemlje i inostranstva za izuzetne doprinose u pojedinim područjima naučnog, naučno-nastavnog, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, kao i za izuzetne doprinose u duhovnom i materijalnom razvoju i djelovanju na promociji mira, tolerancije, humanosti.
- (2) Postupak dodjele i oduzimanja počasnog doktorata utvrđuje se općim aktom univerziteta.

DIO JEDANAESTI - FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PRIMJENU ZAKONA

Član 138. (Finansiranje visokoškolskih ustanova)

- (1) Visokoškolska ustanova stiče sredstva za obavljanje svoje djelatnosti:
 - a) iz sredstava osnivača;

- b) iz sredstava fondova;
 - c) od donacija, zavještanja i poklona;
 - d) od školarine;
 - e) prodajom intelektualnih, kulturnih, materijalnih i komercijalnih dobara i usluga;
 - f) iz prihoda na osnovu autorskih prava i patenata;
 - g) iz drugih izvora u skladu sa zakonom.
- (2) Način finansiranja visokoškolske ustanove uređuje se aktom osnivača.

Član 139. **(Finansiranje studijskih programa javne visokoškolske ustanove)**

- (1) Uredbom, odnosno odlukom Vlade Kantona utvrđuje se način finansiranja svih studijskih ciklusa u javnoj visokoškolskoj ustanovi za studente koji se finansiraju iz budžeta Kantona.
- (2) Minimalnu cijenu studija za studente koji se finansiraju iz budžeta Kantona, utvrđuje Vlada Kantona, na osnovu preporuke koju donosi Agencija.
- (3) Senat utvrđuje upisne kvote i donosi odluke o visini školarine koju plaćaju studenti u javnoj visokoškolskoj ustanovi, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona.

Član 140. **(Sredstva za sprovođenje studijskih programa)**

- (1) Sredstvima visokoškolske ustanove iz člana 138. osigurava se sprovođenje odobrenih, odnosno akreditiranih studijskih programa u okviru djelatnosti javne visokoškolske ustanove kao i za obavljanje naučnoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada koji je u funkciji podizanja kvaliteta nastave.
- (2) Sredstvima iz stava (1) ovog člana obezbjeđuju se:
 - a) plaće, naknade plaća i naknade zaposlenicima u javnoj visokoškolskoj ustanovi u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom;
 - b) naknade drugim licima koja učestvuju u naučno-nastavnom procesu u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima;
 - c) oprema za rad i stvaranje uvjeta za studiranje;
 - d) materijalni troškovi i investiciono održavanje;
 - e) rad drugih pravnih lica čiji je osnivač univerzitet, a čijom se djelatnošću osigurava cjelovitost i potreban standard sistema visokog obrazovanja;
 - f) razvoj i ulaganja u ustanovi i podsticanje razvoja nastavno-naučnog i nastavno-umjetničkog rada;
 - g) rad sa darovitim studentima i međunarodna saradnja;
 - h) druge namjene u skladu sa zakonom.
- (3) Visina sredstava za namjene iz stava (2) ovog člana utvrđuje se na osnovu godišnjeg programa rada i standarda visokog obrazovanja i drugih propisa kojim se

uređuje ova oblast.

- (4) Akt kojim se utvrđuje način obračuna plaća i drugih primanja u javnoj visokoškolskoj ustanovi donosi Vlada Kantona.

Član 141. **(Vlastiti prihodi)**

Vlastiti prihodi javne visokoškolske ustanove, koji su kao takvi definisani posebnim propisima Kantona, raspodjeljuju se na način i u rokovima utvrđenim posebnim propisima Kantona, statutom i usvojenim finansijskim planom javne visokoškolske ustanove.

DIO DVANAESTI - NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Član 142. **(Nadzor)**

- (1) Nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje vrši Ministarstvo.
- (2) Nadzor nad zakonitošću rada visokoškolskih ustanova vrši Ministarstvo.
- (3) Obaveza Ministarstva je da, ukoliko utvrdi da su odluke koje donose organi visokoškolske ustanove protivne zakonu, iste poništi, odnosno obustavi od daljeg izvršenja.
- (4) Nadzor iz stava (1) i (2) ovog člana vrši se na način koji ne narušava autonomiju visokoškolske ustanove i ne ometa njen redovni rad.

Član 143. **(Inspeksijski nadzor)**

Inspeksijski nadzor nad radom visokoškolskih ustanova vrši nadležna kantonalna inspekcija za obrazovanje i nauku.

Član 144. **(Kazne za prekršaj)**

- (1) Novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova ako:
 - a) se na visokoškolskoj ustanovi vrši političko ili stranačko organiziranje ili djelovanje, što je u suprotnosti sa odredbama člana 12. ovog zakona;
 - b) visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona ili u drugoj državi organizira studij na području Kantona bez prethodne saglasnosti osnivača (član 23., stav 1.);
 - c) rektor ili direktor ne obustavi od izvršenja opći akt koji nije u saglasnosti sa ustavom ili je u suprotnosti

sa zakonom, kao i pojedinačni akt kojim se nanosi šteta visokoškolskoj ustanovi ili društvenoj zajednici, i o tome ne obavijesti Ministarstvo, što je u suprotnosti sa odredbama člana 59. ovog zakona.

- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 500 do 1.500 KM.

Član 145.

- (1) Novčanom kaznom od 1.500 do 8.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova ako:
- otpočne sa radom prije upisa u sudski registar suprotno članu 22. ovog zakona;
 - otpočne sa radom bez dobijanja licence i akreditacije, suprotno odredbama člana 28., 29., 30., 31 i 32. ovog zakona;
 - ne izvodi nastavu po nastavnom planu i nastavnom programu koji je donio nadležni organ, shodno članu 53. stav 2. tačka d. ovog zakona;
 - ne pokrene i provede postupak za izbor nastavnika i saradnika u isto ili više zvanje u skladu sa odredbama člana 76. i 77. ovog zakona;
 - izvrši izbor nastavnika i saradnika suprotno odredbama člana 80., 81., 82., 83. i 84. ovog zakona;
 - ne provede postupak upisa studenata u skladu sa odredbama članova 92., 93. i 94., kao i članova 96. i 97. ovog zakona.
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 500 do 1.000 KM.

Član 146.

- (1) Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova ako:
- rektor ili direktor bude imenovan ili razriješen suprotno odredbama člana 55. i 58. ovog zakona;
 - dekan bude imenovan suprotno odredbi člana 68. ovog zakona.
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice visokoškolske ustanove novčanom kaznom od 500 KM.

DIO TRINAESTI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 147.

(Nadležnost ministra za donošenje provedbenih propisa)

Ministar će u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti bliže propise o:

- sastavu i radu komisije matičara iz člana 18. ovog

zakona;

- načinu vođenja matičnih knjiga i evidencija o izdatim diplomama i dodacima diplomi iz člana 38. ovog zakona;
- sadržaju javnih isprava iz člana 39. ovog zakona;
- sadržaju i načinu vođenja registra iz člana 43. ovog zakona;
- sadržaju indeksa iz člana 93. ovog zakona;
- druge podzakonske akte potrebne za implementaciju ovog zakona.

Član 148.

(Nadležnost Vlade za donošenje provedbenih propisa)

Vlada će u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona utvrditi standarde i normative visokog obrazovanja i donijeti uredbu o načinu finansiranja studijskih ciklusa iz sredstava budžeta Kantona iz člana 139. ovog zakona.

Član 149.

(Pravo na završetak studija)

- Postupci za izbor nastavnika i saradnika, započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, okončat će se pod uvjetima, postupku i u rokovima utvrđenim ranijim propisima.
- Student upisan na visoku školu ili studijski odsjek u dvogodišnjem trajanju prije stupanja na snagu ovog zakona ima pravo završiti započeti studij prema nastavnom planu i programu koji je važio u vrijeme njegovog upisa u roku utvrđenom statutom univerziteta.
- Student upisan na dodiplomski ili postdiplomski studij na dan stupanja na snagu ovog zakona ima pravo dovršiti započeti studij prema nastavnom planu i programu koji je važio prilikom upisa u prvu godinu studija i steći odgovarajući stručni, odnosno naučni naziv prema propisima koji su važili do stupanja na snagu Okvirnog zakona.
- Lica koja su stekla akademsko zvanje magistra nauka ili ekvivalenta po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona imaju pravo započeti postupak za sticanje naučnog stepena doktora nauka prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu Okvirnog zakona, zaključno sa 30.09.2011. godine, s tim da se naučni stepen doktora nauka na ovaj način može steći najkasnije do 30.09. 2015. godine.
- Lica koja su započela jednogodišnji ili dvogodišnji studij za sticanje akademskog zvanja magistra nauka ili ekvivalenta po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona imaju pravo, nakon sticanja zvanja magistra nauka ili ekvivalenta, započeti postupak za sticanje naučnog stepena doktora nauka prema propi-

sima koji su važili do dana stupanja na snagu Okvirnog zakona, zaključno sa 30.09.2011. godine, s tim da se naučni stepen doktora nauka na ovaj način može steći najkasnije do 30.09. 2015. godine.

- (6) Visokoškolske ustanove mogu organizirati postdiplomske studije prema odredbama ranijih propisa najkasnije do kraja akademske 2008/2009. godine, s tim da su kandidati koji su započeli ovaj studij obavezni steći naučni stepen magistar, najkasnije do 31.12.2013. godine.
- (7) Visokoškolske ustanove su obavezne organizirati doktorske studije najkasnije do početka akademske 2011/2012.

Član 150.

(Stečena naučna i stručna zvanja)

- (1) Lica koja su stekla određena stručna i naučna zvanja zadržavaju pravo njihovog korištenja u skladu sa propisima prema kojima su ih stekli.
- (2) Lica iz stava (1) ovog člana mogu tražiti od visokoškolske ustanove na kojoj su stekli zvanja da im u postupku i pod uvjetima predviđenim statutom visokoškolske ustanove izda dokument (potvrdu ili diplomu) o ekvivalenciji ranije stečenog akademskog naziva sa novim akademskim nazivom.
- (3) Doktorat nauka stečen prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovog zakona istovrsni su s doktoratima nauka stečenim prema ovom zakonu, te lica koja su ih stekla imaju ista prava kao i lica koja su doktorat nauka stekla prema ovom zakonu.

Član 151.

(Terminologija)

Terminološko korištenje muškog ili ženskog spola, u ovom zakonu, podrazumijeva uključivanje oba spola.

Član 152.

(Rok za donošenje propisa i općih akata)

- (1) Propisi za sprovođenje ovog zakona donijet će se u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Do donošenja propisa utvrđenih ovim zakonom primjenjivat će se propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Član 153.

(Usklađivanje rada visokoškolskih ustanova)

- (1) Postojeće visokoškolske ustanove obavezne su uskladiti svoju organizaciju, rad, opće akte i ugovore o radu sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

- (2) Javna visokoškolska ustanova organizirat će internu reviziju najkasnije do 30.10.2009. godine.

Član 154.

(Mandati lica izabranih na funkcije)

- (1) Mandat članova upravnih i rukovodnih organa visokoškolskih ustanova (rektori i prorektori, dekani i prodekani fakulteta, direktori instituta i centara), zatečenih na dužnosti na dan stupanja na snagu ovog zakona, traje u okviru mandata na koji su izabrani.
- (2) Tekući mandati organa rukovođenja iz stava (1) ovog člana, računaju se kao prvi mandat, i iste osobe mogu biti ponovo birane na iste funkcije ukoliko ispunjavaju uvjete predviđene odredbama ovog zakona.

Član 155.

(Teološki fakulteti, visoke teološke škole i akademije)

Odredbe ovog zakona ne odnose se na teološke fakultete, visoke teološke škole i akademije. Ove institucije mogu biti u sastavu univerziteta što se regulira posebnim ugovorom.

Član 156.

(Priznavanje inostranih kvalifikacija i perioda studija)

Do donošenja jedinstvenog Okvirnog zakona o priznavanju inostranih kvalifikacija primjenjivat će se odredbe Zakona o nostrifikaciji i ekvivalenciji inostranih školskih svjedočanstava-prečišćeni tekst („Službeni list SR BiH“ broj: 7/88).

Član 157.

(Prestanak važenja ranijih propisa)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 5/05).

Član 158.

(Stupanje na snagu)

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01-02-8663/09

PREDSJEDAVAJUĆI

Datum, 01.04.2009. godine

Zenica

Sejad Zaimović, s.r.

.....

436.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 38. sjednici, održanoj dana 29.09.2021. godine, donosi

Z A K O N
O DOPUNI ZAKONA O VISOKOM
OBRAZOVANJU

Član 1.

(Dopuna člana 75. – Period na koji se bira akademsko osoblje)

(1) U Zakonu o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 6/09, 9/13, 13/13, 4/15, 5/18, 4/19 i 19/20), u članu 75. iza stava (1), dodaje se novi stav (2), koji glasi:

„(2) Izuzetno od stava (1), tačke a) i b) ovog člana, zbog objektivnih okolnosti uzrokovanih odlukom nadležnih organa ili tijela o proglašenju stanja prirodne nesreće ili stanja epidemije ili pandemije ili ratnog stanja, asistentu i višem asistentu može se produžiti izborni period utvrđen stavom (1), tačkama a) i b) ovog člana, a najduže 18 mjeseci od dana isteka izbornog perioda, o čemu odluku donosi senat univerziteta“.

(2) Dosadašnji stavovi (2) i (3) postaju stavovi (3) i (4).

Član 2.

(Stupanje na snagu)

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01-02-13131/21
Datum, 29.09.2021. godine
Zenica

PREDSJEDAVAJUĆI

Ćazim Huskić, s.r.

437.

Na osnovu člana 37. stav (1) tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Federacije BiH“, broj: 7/96, „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/96, 10/00, 8/04 i 10/04), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 38. sjednici, održanoj dana 29.09.2021. godine, donosi

Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
JAVNIM PRIZNANJIMA
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Član 1.

(Izmjena u članu 3. – Inicijativa i uslovi za Počasnog građanina Kantona)

U članu 3. Zakona o javnim priznanjima Zeničko-dobojskog kantona, („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/13 i 2/14), (u daljem tekstu: Zakona), stav (1), mijenja se i glasi:

„(1) Inicijativa za proglašenje Počasnim građaninom Kantona, na osnovu javnog poziva, podnosi se Vladi Kantona, koja se upućuje na razmatranje Odboru“.

Član 2.

(Dopuna u članu 4. – Inicijativa i uslovi za Plaketu Kantona)

U članu 4. Zakona dodaje se novi stav (1) koji glasi:
„(1) Inicijativa za dodjelu Plakete Kantona, na osnovu javnog poziva, podnosi se Vladi Kantona, koja se upućuje na razmatranje Odboru“.

Dosadašnji stavovi (1), (2), (3) i (4) postaju stavovi (2), (3), (4) i (5).

Član 3.

(Dopuna u članu 5. - Pravo predlaganja Javnog priznanja)

U članu 5., stavu (1) Zakona, iza riječi: „udruženja građana“, dodaje se interpunkcijski znak zarez, te riječi: „poslanici, fondacije, pojedinci“.

U istom članu iza stava (1), dodaju se novi stavovi (2) i (3) koji glase:

„(2) Prilikom podnošenja prijedloga za dodjelu Javnog priznanja iz člana 3. i 4. ovog Zakona, predlagač treba da dostavi original ili kopije dokumentacije na kojoj temelji svoj prijedlog, osim ako se radi o sadržajima kao što su knjige, članci u novinama, članci/tekstovi sa internet portala gdje postoji cenzura i nemogućnost slobodnog pristupa izmjeni tekstova izuzev za administratore, naučni radovi i druge publikacije u kojem slučaju se dostavljaju prve stranice naslova, podaci o izdavaču i sadržaj, kada se dostavlja kopija. Kod dostavljanja tekstova iz novina, dostavlja se samo prva stranica novina i puni tekst sa stranice koji se odnosi na predloženog/u kandidata/kandidatkinju, a kod dostavljanja članaka/tekstova sa internet portala mora se jasno vidjeti sa kojeg portala je preuzet članak/tekst.“

да то не оставља простор за једнострано и некоординирано законодавно дјеловање кантоналних законодаваца у тој области.

На основу свега изложеног, Уставни суд Федерације сматра да оспорене одредбе Закона нису у складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине, те је одлучено као у изреци ове пресуде.

Ову пресуду Уставни суд Федерације донио је једногласно, у саставу: др сц. Ката Сењак, предсједница Суда, Весна Будимир, Мирјана Чучковић, Александра Мартиновић и проф. др Един Муминовић, судије Суда.

Број: У-47/19

Сарајево, 24.09.2020. године

Предсједница
Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине

Др сц. Ката Сењак, с.р.

.....

SKUPŠTINA

474.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 27. sjednici, održanoj dana 30.10.2020. godine, donosi

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU

Član 1.

(Dopuna člana 124. – Polaganje i prijenos ispita)

U Zakonu o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/09, 9/13, 13/13, 4/15, 5/18 i 4/19) u članu 124. iza stava (4) dodaje se novi stav (5), koji glasi:

“(5) Izuzetno od stava (3) ovog člana, u situaciji proglašenja stanja prirodne nesreće ili stanja epidemije ili pandemije ili ratnog stanja student u postupku upisa akademske godine, može unutar trajanja jednog ciklusa studija bezuvjetno prenijeti u narednu godinu studija više od 12 ECTS bodova odnosno više od dva predmeta, o čemu odluku donosi senat visokoškolske ustanove“.

Član 2.

(Dopuna člana 133. - Nastavni predmeti)

U članu 133. iza stava (4) dodaje se novi stav (5), koji glasi:

“(5) U situaciji proglašenja stanja prirodne nesreće ili stanja epidemije ili pandemije ili ratnog stanja nastava i pojedini dijelovi ispita mogu se obavljati na daljinu, uz primjenu informaciono-komunikacionih tehnologija, o čemu odluku donosi senat visokoškolske ustanove.“

Član 3.

(Izmjene člana 149. – Pravo na završetak studija)

U članu 149. stav (3) brojevi: „30.09.2018.“ zamjenjuju se brojevima: „31.12.2022.“.

U stavu (4) brojevi: „31.12.2018.“ zamjenjuju se brojevima: „31.12.2022.“.

U stavu (5) brojevi: „31.12.2018.“zamjenjuje se brojevima: „31.12.2022.“.

V L A D A

U stavu (6) brojevi: „31.12.2018.“zamjenjuje se brojevima: „31.12.2022.“. **475.**

Član 4. (Stupanje na snagu)

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Na osnovu člana 16. stav 1. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), člana 20a. stav (4) Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/16 i 89/18), Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 82. sjednici, održanoj dana 30.10.2020. godine, d o n o s i

Broj: 01-02-17454/20
Datum: 30.10.2020. godine
Zenica

PREDSJEDAVALAČ
Ćazim Huskić, s.r.

U R E D B U O DOPUNI UREDBE O POSTUPKU PRIJEMA U RADNI ODNOS U JAVNOM SEKTORU U ZENIČKO-DOBOJSKOM KANTONU

Član 1. (Dopuna člana 7.)

U Uredbi o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskoga kantona“, broj: 8/19 i 6/20), u članu 7. stav (2) iza teksta: „koji ne trpe odlaganje“ dodaje se tekst koji glasi:“ zaključivanjem ugovora o radu jednokratno u toku kalendarske godine za konkretno radno mjesto.“

Član 2. (Stupanje na snagu)

Ova uredba stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u “Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Broj: 02-02-17504/20
Datum: 30.10.2020. godine
Zenica

P R E M I J E R
po ovlaštenju
Mirnes Bašić, s.r.

Godina XXIV - Broj 4

ZENICA, utorak, 30.04.2019.god.

SKUPŠTINA

73.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 7. sjednici, održanoj dana 24.04.2019. godine, donosi

ZAKON O DOPUNI ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU

Član 1.

(Dopuna člana 118. – Donošenje studijskog programa)

U Zakonu o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/09, 9/13, 13/13, 4/15 i 5/18), u članu 118. iza stava (2) dodaje se novi stav (3), koji glasi:

“(3) Postupak uvođenja novog studijskog programa reguliše se Pravilnikom o uvođenju novog studijskog programa, koji donosi Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport“.

Član 2.

(Stupanje na snagu)

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01-02-7076/19
Datum: 24.04.2019. godine
Zenica

PREDSJEDAVALA
Amira Hadžić, s.r.

74.

Na osnovu člana 37. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Federacije BiH“, broj:7/96, „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/96, 10/00, 8/04 i 10/04) i člana 176. Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona - Treći prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 14/18), a u vezi sa članom 85. stav (2) Zakona o unutrašnjim poslovima Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 13/18), Skupština Zeničko-dobojskog kantona na nastavku 4. sjednice održanom dana 24.04.2019. godine, d o n o s i:

ODLUKU

**o razrješenju dva člana Nezavisnog odbora za izbor i reviziju
-predstavnik Ministarstva unutrašnjih poslova**

Član 1.

(Razrješenje dva člana Nezavisnog odbora kao predstavnik Ministarstva unutrašnjih poslova)

Miralem Duraković i Jusuf Katica razrješavaju se, po sili zakona dužnosti članova Nezavisnog odbora za izbor i reviziju, u koji su bili imenovani kao predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova Odlukom o imenovanju Nezavisnog odbora za izbor i reviziju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 4/15, 12/16 i 7/17), a zbog prestanka mandata i to **sa 01.01.2019. godine**, kao danom početka primjene Zakona o unutrašnjim poslovima Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 13/18).

Чланом IV.Б.3.7.ц) (I) Устава Федерације Босне и Херцеговине прописано је Премијер Федерације Босне и Херцеговине одговоран да „проводи политику и извршава законе федералне власти уз обавезу да се брине о provedби судских одлука судова Федерације.“

Чланом IV.Ц.3.12. Устава Федерације Босне и Херцеговине прописано је да су одлуке Уставног суда Федерације коначне и обавезујуће, а чл. 40. и 41. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине регулирају правне посљедице донесених одлука.

Чланом 61. Пословника Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине прописано је да су одлуке Суда коначне и обавезујуће, да су тијела власти у Федерацији Босне и Херцеговине, у оквиру својих надлежности утврђених Уставом и законом, дужна проводити одлуке Суда, те да Уставни суд Федерације у случају непоступања, односно кашњења у извршавању или обавјештавању Суда о предузетим мјерама, доноси рјешење којим се утврђује да одлука Суда није извршена и доставља га надлежном тужилаштву, односно другом органу надлежном за извршење којег одреди Суд.

Полазећи од споменутих одредница, а након увида у податке које је доставио Премијер Федерације Босне и Херцеговине, Уставни суд Федерације је утврдио да Пресуда овог Суда број: У-55/14 од 17.10.2015. године није извршена.

Стога је Уставни суд Федерације сукладно споменутих одредницама одлучио као у изреци овог рјешења.

Ово рјешење Уставни суд Федерације донио је једногласно у саставу: Весна Будимир, предсједница Суда, Мирјана Чучковић, др сц. Шахбаз Џихановић, Александра Мартиновић, проф. др Един Муминовић, др сц. Ката Сењак и Младен Срдић, судије Суда.

Број: У-55/14
Сарајево, 20.12.2017. године

Предсједница
Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине

Весна Будимир, с.р.

СКУПШТИНА

107.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 58. sjednici, održanoj dana 11.04.2018. godine, d o n o s i:

ZAKON O IZMJENAMA ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU

Član 1.

(Izmjene člana 31.)

- (1) U Zakonu o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), u članu 31. stav (1) riječi: „godinu dana“ zamjenjuju se riječima „šest (6) mjeseci“.
- (2) U stavu (3) riječi: „četiri godine“ zamjenjuju se riječima „pet godina“.

Član 2.

(Stupanje na snagu)

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Број: 01-02-6229/18

PREDSJEDAVALAČI

Datum: 11.04.2018. године

Zenica

Jasmin Duvnjak, s.r

108.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, a u vezi sa članom 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 58. sjednici, održanoj dana 11.04.2018. године, d o n o s i:

прописан тим Законом био је специфичан и чинили су га вијећници Прелазног општинског вијећа Општине Тешањ са подручја насељених мјеста која чине подручје Општине Усора и вијећници Прелазног општинског вијећа Општине Добој, које је конституисано у складу са чланом IX. 3. (5) Устава Федерације Босне и Херцеговине.

Све то указује на чињеницу да је територијално разграничење општина о којима се у овом предмету ради, било резултат сложеног поратног процеса у којему је недостатак међунационалног консензуса морао бити надомјештен активним судјеловањем међународне заједнице у правном облику споменуте арбитражне одлуке.

Имајући све ово у виду Вијеће је мишљења, да би промјене територијалне организације међуопштинског карактера, чак и када су ловишта у питању и посебно тада, јер лов подразумијева руковање ловачким оружјем које је само по себи пријетња по живот и здравље људи, на једном оваквом подручју имале негативан одраз на осјетљиви процес учвршћивања међунационалног повјерења у том подручју, па тиме и у Федерацији Босне и Херцеговине.

Горе наведено проистиче и из транскрипта са 42. сједнице Скупштине, одржане дана 25.05.2010. године, на чијем је дневном реду било усвајање Приједлога одлуке. Из дискусије се јасно види, а то је потврђено и на јавној расправи, да је од стране посланика из Клуба Хрвата истакнута бојазан, да би одступање од усаглашеног принципа „једна општина једно ловиште“ повећало већ постојећу узнемиреност грађана, који не желе да до сада изграђени добри међунационални и међуљудски односи и узајамно повјерење становништва општина Тешањ и Усора буду нарушени.

На основу свега горе наведеног, а полазећи од чињенице да су „једнака права конститутивних народа у процесу доношења одлука“ и „територијална организација“ елементи дефиниције виталног националног интереса из Амандмана XXXVII на Устав Федерације Босне и Херцеговине Вијеће сматра, да се Приједлогом одлуке о измјенама и допунама Одлуке о оснивању ловишта на подручју Зеничко-добојског кантона, предложеним од стране посланика Ахмић Еседа, повјећује витални национални интерес, у овом случају хрватског конститутивног народа.

Ову пресуду Вијеће за заштиту виталних интереса донијело је већином гласова у саставу: др сц. Ката Сењак, Предсједница Вијећа, Сеад Бахтијаревић,

Мирјана Чучковић, Домин Малбашић, Александра Мартиновић и проф. др Един Муминовић, чланови Вијећа.

Предсједница

Број: У-65/14 Вијећа за заштиту виталних интереса
24.02.2015. године Уставног суда Федерације
С а р а ј е в о Босне и Херцеговине
др сц. **Ката Сењак, с.р.**

SKUPŠTINA

133.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 11. sjednici, održanoj dana 16.06.2015. godine, donosi

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU

Član 1.

(Izmjena člana 17. – Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove)

(1) U Zakonu o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/09, 9/13 i 13/13), u članu 17. stav (5) tekst koji glasi: „najkasnije šest mjeseci prije početka akademske godine“ zamjenjuje se tekstem: „do 31.03. tekuće godine“.

(2) Stav (6) se briše.

Član 2.

(Izmjena i dopuna člana 149. - Pravo na završetak studija)

(1) U članu 149. stav (3), iza dijela teksta koji glasi: „koji su važili do stupanja na snagu Okvirnog zakona.“, dodaje se tekst: „uz obavezu da započeti studij završe najkasnije do 30.09.2018. godine“.

(2) U stavu (4) brojevi: „31.12.2016.“ zamjenjuju se brojevima: „31.12.2018.“.

(3) U stavu (5) brojevi: „31.12.2016.“ zamjenjuju se brojevima: „31.12.2018.“.

(4) U stavu (6) brojevi: „31.12.2014.“ zamjenjuju se brojevima: 31.12.2018.“.

Član 3.
(Izmjena člana 156. - Priznavanje inostranih kvalifikacija i perioda studija)

Član 156. mijenja se i glasi:

(1) „Priznavanje inostranih kvalifikacija i perioda studija vršit će se prema Pravilniku o priznavanju inostranih obrazovnih kvalifikacija, koji će donijeti Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport.

(2) Do donošenja Pravilnika o priznavanju inostranih obrazovnih kvalifikacija primjenjivat će se odredbe Zakona o nostrifikaciji i ekvivalenciji inostranih školskih svjedočanstava – prečišćeni tekst („Službeni list SR BiH“, broj 7/88)“.

Član 4.
(Stupanje na snagu)

Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01-02-12931/15 **PREDSJEDAVALA**
Datum, 17.06.2015. godine
Zenica **Draženka Subašić, s.r.**
.....

134.

Na osnovu člana 29. stav 2. i člana 30. stav 1. i 3. Zakona o unutrašnjim poslovima Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 15/04, 11/05 i 9/09), Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 9. sjednici održanoj dana 19.05.2015. godine, donosi:

ODLUKU

o imenovanju Nezavisnog odbora za izbor i reviziju

Član 1.

Imenuje se Nezavisni odbor za izbor i reviziju, u sljedećem sastavu:

1. **Bjelopoljak Ahmed** – iz reda građana,
2. **Grujo Martin** – iz reda građana,

3. **Marković-Sekulić Željka** – iz reda građana,
4. **Spahić Avdija** – iz reda građana,
5. **Rezaković Nevzeta** – iz reda građana,
6. **Mehičić Munever** – predstavnik MUP-a,
7. **Orlić Suad** – predstavnik MUP-a.

Član 2.

Imenovanje Nezavisnog odbora za izbor i reviziju vrši se na period od četiri godine.

Član 3.

Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".

Broj: 01-34-11294/15 **PREDSJEDAVALA**
Datum, 20.05.2015. godine
Zenica **Draženka Subašić, s.r.**
.....

135.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona i člana 6. stav (2) Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" broj: 1/14) Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 9. sjednici održanoj 19.05.2015. godine d o n o s i

O D L U K U

O PROŠIRENOM OBIMU PRAVA IZ OBLASTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ZA BRANIOCE I ČLANOVE NJIHOVIH PORODICA

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom utvrđuje se prošireni obim prava iz oblasti zdravstvene zaštite, uvjeti, način i postupak za ostvarivanje istih za branioce i članove njihovih porodica koji imaju prebivalište na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton), kao i povratnika u Republiku Srpsku koji ostvaruju osnovna prava iz

SKUPŠTINA**Član 5.****(Stupanje na snagu)**

Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

431.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 47. sjednici, održanoj dana 03.12.2013. godine, d o n o s i:

Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
VISOKOM OBRAZOVANJU

Član 1.**(Dopuna člana 17. - Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove)**

U Zakonu o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/09 i 9/13), u članu 17., dodaje se novi stav (6), koji glasi: „Akademska godina, u pravilu počinje u mjesecu oktobru tekuće godine“.

Član 2.**(Dopuna člana 51. - Djelokrug upravnog odbora)**

U članu 51., tačka a), iza dijela teksta koji glasi: „donosi statut visokoškolske ustanove“, dodaje se tekst: „donosi akt kojim se utvrđuje način obračuna plaća i drugih primanja u javnoj visokoškolskoj ustanovi“, a preostali dio tačke a) ostaje nepromijenjen.

Član 3.**(Izmjena člana 71. - Mandat direktora instituta)**

U članu 71., stav (3), mijenja se i glasi:

„Za direktora instituta može biti izabrano lice koje pored općih zakonskih uvjeta ima naučni stepen doktora nauka i izbor u jedno od naučno-nastavnih zvanja (redovni profesor, vanredni profesor, docent), odnosno naučnih zvanja (naučni savjetnik, viši naučni saradnik, naučni saradnik), ukoliko ispunjava uvjete za to zvanje na visokoškolskoj odnosno naučnoj ustanovi“.

Član 4.**(Izmjena člana 140. -Sredstva za izvođenje studijskih programa)**

U članu 140., stav (4), mijenja se i glasi:

„Akt kojim se utvrđuje način obračuna plaća i drugih primanja u javnoj visokoškolskoj ustanovi donosi upravni odbor ustanove, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona.“

Broj: 01-02-25417/13 **PREDSJEDAVALJUĆI**

Datum, 03.12.2013. godine

Zenica

Sretko Radišić, s.r.

432.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 47. sjednici, održanoj dana 03.12.2013. godine, d o n o s i:

Z A K O N**o izmjenama i dopuni Zakona o Javnoj ustanovi**
Univerzitet u Zenici**Član 1.****(Dopuna člana 19.)**

U Zakonu o Javnoj ustanovi Univerzitet u Zenici („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/05, 11/06, 6/09, 10/11, 16/11 i 15/12), u članu 19., stav 2., alineja 1., iza dijela teksta koji glasi: „donosi Statut Univerziteta“, dodaje se tekst koji glasi: „kao i akt kojim se utvrđuje način obračuna plaća i drugih primanja u javnoj visokoškolskoj ustanovi“, a preostali dio stava 2. alineja 1. ostaje nepromijenjen.

Član 2.**(Dopuna člana 21.d)**

U članu 21.d, u stavu 4, iza dijela teksta koji glasi: „Za dekana može biti izabran nastavnik u naučno-nastavnom zvanju redovnog ili vanrednog profesora“ dodaje se tekst koji glasi: „ili docenta“, a preostali dio teksta stava 4. ostaje nepromijenjen.

Član 3.**(Izmjena člana 21.g)**

U članu 21.g, stav 4., mijenja se i glasi:

„Za direktora instituta može biti izabrano lice koje pored općih zakonskih uvjeta ima naučni stepen doktora nauka i izbor u jedno od naučno-nastavnih zvanja (redovni profesor, vanredni profesor, docent), odnosno naučnih

**ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O VISOKOM
OBRAZOVANJU**

Član 1.

- (1) U Zakonu o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/09), u članu 149., u stavu (4), brojevi: „30.09.2011.“ zamjenjuju se brojevima: „31.12.2013.“, a brojevi: „30.09.2015.“ zamjenjuju se brojevima: „31.12.2016.“.
- (2) U stavu (5), brojevi: „30.09.2011.“ zamjenjuju se brojevima: „31.12.2013.“, a brojevi: „30.09.2015.“ zamjenjuju se brojevima: „31.12.2016.“.
- (3) U stavu (6), brojevi: „31.12.2013.“ zamjenjuju se brojevima: „31.12.2014.“.
- (4) U stavu (7), datum: „2011/2012“ se zamjenjuje datumom: „2014/2015“.

Član 2.

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01- 02-16600/13
Datum, 31.07.2013. godine
Zenica

PREDSJEDAVALAČI
Sretko Radišić, s.r.

266.

Na osnovu člana 32. stav 3) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/13) i člana 44. stav (1) tačka d) Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona – Novi prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/12) Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, na 42. sjednici održanoj 30.07. 2013. godine, utvrdila je Prečišćeni tekst Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije.

Prečišćeni tekst Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije obuhvata Zakon o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 19/09), Zakon o izmjeni Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 4/11) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/13) u kojima su označeni dani stupanja na snagu tih zakona.

**ZAKON
O NABAVLJANJU, DRŽANJU I NOŠENJU
ORUŽJA I MUNICIJE**

-PREČIŠĆENI TEKST-

DIO PRVI – UVODNE ODREDBE

**Član 1.
(Predmet)**

- (1) Ovim zakonom se utvrđuju uslovi za nabavljanje, držanje i nošenje oružja i municije, oduzimanje oružja i municije, promet oružja i municije, način postupanja sa oružjem i municijom, popravlanje i prepravlanje oružja na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu Kanton).
- (2) Odredbe ovog zakona ne odnose se na oružje i municiju za potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, na policijske službenike, službenike sudske policije, pripadnike straže kazneno-popravnih ustanova, zaposlenike Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine, pripadnike Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, kada drže i nose oružje i municiju po propisima svoje službe.

**Član 2.
(Definicije)**

- (1) Oružje u smislu ovog zakona je naprava izrađena ili prilagođena da pod pritiskom vazduha, barutnih i drugih plinova ili drugog potisnog sredstva može izbaciti zrno, kuglu, sačmu ili neki drugi projektil, odnosno raspršiti plin ili tečnost te druge naprave koje su namjenjene za samoodbranu, lov ili sport.
- (2) Oružjem u smislu ovog zakona smatraju se i dijelovi za vatreno i vazdušno oružje, a to su cijevi za puške i pištolje, ulošci – adapteri sa olučenim cijevima za puške, sa neolučenim cijevima i zatvarači, kao i drugi dijelovi koji su označeni fabričkim brojem.
- (3) Pod municijom za vatreno oružje, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se cjelovit metak koji sjedinjuje čahuru, kapislu, barutno punjenje i zrno ili sačmu.
- (4) Ne smatra se municijom metak bez zrna, kugle ili sačme, punjenje za industrijske naprave i naprave za uspaljivanje životinja i metak za gasno, odnosno signalno oružje.

**Član 3.
(Primjena)**

- (1) Oružje i municija se mogu nabavljati, držati i nositi samo po odredbama ovog zakona.